

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp — HE 145/2017 vp

→ LVM

Hallituksen esitys laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamiseksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallituksen esitys laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamiseksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 145/2017 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Liikenne- ja viestintävaliokunta (LiVM 3/2018 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lausumat:

1. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto pyrkii kehittämään järjestelmän, joka helpottaa toimimista raskaan liikenteen tehtävissä Puolustusvoimien nopeutetun ammattipätevyyskoulutuksen pohjalta.
2. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto valmistelee hankkeen kolmannen vaiheen hallituksen esityksessä laista juoksevaan pykälänumerointiin perustuvan, kieliasultaan selkeän ja järkevästi jäsenneilyn kokonaisuuden.

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) I osan 1 luvun 1 §, II osan 1 luvun 1 §:n 1 momentin johdantokappale, 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 3 momentti, 6 §:n johdantokappale, 1 momentin 3 kohta ja 2 momentin 8 kohta, 9 §:n 2 momentti, 12 §:n 2 momentin 1 kohta, 15 §:n 1 momentti, 2 luvun otsikko, 1 ja 3 §, 3 luvun otsikko, 1 §:n 1 momentti ja 2 §, III osan 2 luvun 4 §, 3 luvun 2 §:n 3 momentti, 8 §:n 2 momentti ja 4 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohta, IV osan

HE 145/2017 vp
LiVM 3/2018 vp

Valmis
5.0

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

1 luvun 4 §:n 3 momentin 1 kohta, 7 §:n 1 momentti, 8 §, 9 §:n otsikko ja 2 momentti, 13 §, 2 luvun 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 3 momentti, 3 § ja 4 §:n otsikko, V osan otsikko, 1 luku sekä VI osan 1 luvun 1 §:n 1 momentti, 2 ja 5 § ja 2 luvun 1 ja 3 § sekä

lisätään I osan 1 lukuun uusi 2 §, II osan 1 luvun 3 §:ään uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, 2 lukuun uusi 5 ja 6 §, 3 lukuun uusi 3—15 § ja osaan uusi 4—13 luku, III osan 1 lukuun uusi 4 §, 2 lukuun uusi 2 a §, 3 luvun 2 §:ään uusi 4—6 momentti, lukuun uusi 11 § ja osaan uusi 5 luku, IV osan 1 luvun 2 §:ään uusi 4 momentti, 9 §:ään uusi 3—5 momentti ja lukuun uusi 15—18 §, IV osan 2 luvun 1 §:ään uusi 4 ja 5 momentti, lukuun uusi 3 a §, 4 §:ään uusi 4 ja 5 momentti, lukuun uusi 6 ja 7 § ja osaan uusi 3 ja 4 luku, V osaan uusi 2 ja 3 luku sekä VI osan 1 lukuun uusi 2 a—2 c, 3 a—3 h ja 6—10 § sekä 2 lukuun uusi 4—6 § seuraavasti:

I OSA

YLEISTÄ

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan liikenteen palveluihin, niihin liittyviin henkilölupiin sekä liikenneasoiden rekisteriin.

Tätä lakia sovelletaan palveluntarjoajaan, jolla on toimipaikka Suomessa tai joka on muuten Suomen oikeudenkäytön piirissä. Lisäksi lakia sovelletaan kuljetuspalvelun tarjoajaan, jonka liikennöimän palvelun alku- tai loppupää on Suomessa tai palvelu kulkee Suomen kautta.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *kuljetuspalvelulla* henkilöiden tai tavaroiden kuljettamista ammattimaisesti;
- 2) *välityspalvelulla* kuljetusten välittämistä korvausta vastaan, ei kuitenkaan palvelua, jossa välitetään vain palveluntarjoajan omia kuljetuksia, eikä matkapalveluyhdistelmistä annetun lain (901/2017) soveltamisalaan kuuluvia matkapaketteja tai yhdistettyjä matkajärjestelyjä;
- 3) *liikennepalvelulla* julkista tai yksityistä liikenteeseen liittyvää palvelua ja palveluyhdistelmää, jota tarjotaan yleisölle tai yksityiseen käyttöön;
- 4) *liikkumispalvelulla* liikennepalvelua ja siihen välittömästi liittyvää välityspalvelua, tietopalvelua ja pysäköintipalvelua ja muuta tukipalvelua;

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

5) *yhdistämispalvelulla* matkaketjujen ja muiden palvelukokonaisuuksien muodostamista korvausta vastaan yhdistelemällä eri palveluntarjoajien liikkumispalveluja, ei kuitenkaan matkapalveluyhdistelmistä annetun lain soveltamisalaan kuuluvia matkapaketteja tai yhdistettyjä matkajärjestelyjä;

6) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;

7) *henkilöluvalla* sellaista luonnolliselle henkilölle myönnettävää henkilökohtaista lupaa, pätevyyttä, lisäpätevyyttä, kelpuutusta, kelpoisuutta, oikeutta kuljettaa liikennevälinettä ja hyväksyntää, jonka olemassaolo voidaan todentaa lupakirjalla, pätevyyskirjalla, lisäpätevyystodistuksella, kelpoisuustodistuksella, tunnustamista koskevalla todistuksella tai muulla vastaavalla sähköisellä tai paperimuotoisella asiakirjalla;

8) *toiminnanharjoittajaluvalla* luvanvaraisen pääsääntöisesti ammattimaisen toiminnan harjoittamiseen oikeuttavaa toimilupaa tai muuta vastaavaa hyväksyntää;

9) *asiakirjalla* sähköistä tai paperimuodossa olevaa asiakirjaa.

II OSA

LIIKENNEMARKKINAT

1 luku

Luvanvarainen toiminta tieliikenteessä

1 §

Henkilöiden ja tavaroiden kuljettaminen tiellä

Henkilöiden tai tavaroiden kuljettamiseen tiellä tulonhankkimistarkoituksessa korvausta vastaan (*ammattimainen kuljettaminen tiellä*) tarvitaan lupa. Maantieliikenteen harjoittajan ammatin harjoittamisen edellytyksiä koskevista yhteisistä säännöistä ja neuvoston direktiivin 96/26/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1071/2009, jäljempänä *EU:n liikenteenharjoittaja-asetus*, tarkoitettu lupa tarvitaan:

2 §

Taksiliikenne

Ammattimaiseen henkilöiden kuljettamiseen tiellä ajoneuvolaissa (1090/2002) tarkoitettulla henkilöautolla, pakettiautolla, kuorma-autolla, kolmipyörällä, kevyellä nelipyörällä tai raskaalla nelipyörällä (*taksiliikenne*) tarvitaan taksiliikennelupa tai 1 §:ssä tarkoitettu henkilö- tai tavaraliikennelupa. Henkilö- tai tavaraliikenneluvan haltijan on tehtävä taksiliikenteen harjoittamisesta ilmoitus Liikenteen turvallisuusvirastolle.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

3 §

Henkilö- ja tavaraliikenneluvan myöntäminen

Sen lisäksi, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, henkilö- ja tavaraliikenneluvan myöntämisen edellytyksenä on, että luvanhakijan nimeämä liikenteestä vastaava henkilö täyttää EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 4, 6 ja 8 artiklassa säädetyt vaatimukset sekä tämän pykälän 1 momentin 5 kohdan edellytykset. Lisäksi luvan hakijana olevan yrityksen toimitusjohtajan ja vastuunalaisten yhtiömiesten on oltava 6 §:ssä tarkoitetulla tavalla hyvämaineisia.

Liikenteen turvallisuusvirasto myöntää maanteiden kansainvälisen tavaraliikenteen markkinoille pääsyä koskevista yhteisistä säännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1072/2009 (*EU:n tavaraliikennelupa-asetus*) 5 artiklassa tarkoitetun kuljettajatoistuksen.

6 §

Luonnollisen henkilön hyvä maine

Jollei EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 6 artiklasta muuta johdu, liikenteestä vastaava henkilö tai luvan hakijana tai haltijana oleva luonnollinen henkilö ei ole hyvämaineinen, jos:

3) hänet on kahden viimeksi kuluneen vuoden aikana tuomittu 1 tai 2 kohdassa tarkoitetusta teosta vankeusrangaistukseen taikka hänelle on määrätty sakkorangaistus tai muu seuraamus yhteensä vähintään neljästä 1 tai 2 kohdassa tarkoitetusta teosta.

Liikenteestä vastaavaa henkilöä ja luvan hakijana tai haltijana olevaa luonnollista henkilöä on kuitenkin pidettävä hyvämaineisena, jos 1 momentissa tarkoitetut teot eivät osoita hänen olevan ilmeisen sopimaton harjoittamaan ammattimaista liikennettä. Ilmeistä sopimattomuutta voi osoittaa:

8) se, että teko on jokin EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen liitteessä IV tarkoitetuista yhteisön sääntöjen vakavimmista rikkomuksista tai komission kyseisen asetuksen 6 artiklan 2 kohdan b alakohdan nojalla hyväksymässä luettelossa tarkoitettu vakava rikkomus.

9 §

Luvan muuttaminen ja uusiminen

Jos luvan uusimista koskeva hakemus on pantu vireille viimeistään kuukautta ennen luvan viimeistä voimassaolopäivää, uusittavalla luvalla saa jatkaa liikennettä asian ratkaisemiseen saakka.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

12 §

Tavarankuljetuksen tilaajan selvitysvelvollisuus

Tavarankuljetuksen tilaajan tai tämän edustajan on ennen kuljetuksesta sopimista selvitettävä, että:

1) kuljetuksen suorittajalla on tarvittava lupa tai oikeus suorittaa kuljetus EU:n tavaraliikennelupa-asetuksessa tarkoitettuna kabotaasiliikenteenä;

15 §

Liikenteessä käytettävä ajoneuvo

Taksi-, henkilö- ja tavaraliikenneluvan haltijan ja 14 §:ssä tarkoitetun palveluntarjoajan on huolehdittava siitä, että sen liikenteessä käyttämä ajoneuvo on rekisteröity tämän lain V osan 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun liikenneasioiden rekisteriin ja sen käyttötarkoitukseksi on ilmoitettu luvanvarainen käyttö.

2 luku

Kansainvälinen tiekuljetus

1 §

Kansainvälisen tiekuljetuksen määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

1) *kansainvälisen liikenteen kuljetusluvalla* lupaa, jonka nojalla ulkomailla rekisteröityä kuorma-autoa tai raskasta perävaunua saa käyttää Suomessa, Suomessa rekisteröityä kuorma-autoa tai raskasta perävaunua ulkomailla taikka jonka nojalla linja-autolla saa harjoittaa Suomen ja toisen valtion välistä kansainvälistä matkustajaliikennettä;

2) *kansainvälisellä yhdistetyllä kuljetuksella* tietynlaisia jäsenvaltioiden välisiä tavaroiden yhdistettyjä kuljetuksia koskevista yhteisistä säännöistä annetun neuvoston direktiivin 92/106/ETY mukaista Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden välistä tavarankuljetusta, jossa tavara kuljetetaan kuorma-autossa, perävaunussa, vetoautollisessa tai vetoautottomassa puoliperävaunussa, vaihtokuormatilassa tai vähintään 20 jalan kontissa osittain maanteitse ja osittain aluksella tai rautateitse siten, että kuljetus aluksella tai rautateitse on suoraan mitattuna pidempi kuin 100 kilometriä ja että maantiekuljetus tapahtuu:

- a) tavarankuormauspaikan ja lähimmän sopivan rautatien kuormausaseman välillä;
- b) lähimmän sopivan rautatien purkausaseman ja tavarankuormauspaikan välillä; tai
- c) enintään 150 kilometrin matkalla mitattuna suoraan siitä sisävesi- tai merisatamasta, jossa tavara laivataan tai puretaan.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

3 §

Ulkomaille tarvittavan kuljetusluvan myöntäminen

Ulkomaille tarvittavan kansainvälisen liikenteen kuljetusluvan ja kahdenväliseen sopimukseen perustuvan matkustajaliikenteen valtakunnan rajan ylittävää reittiä koskevan luvan hakijan on esitettävä lupahakemuksessa Liikenteen turvallisuusviraston pyytämät hakemuksen käsittelemiseksi tarpeelliset tiedot.

Jos kansainvälisen liikenteen kuljetuslupa voidaan myöntää lupien vähäisen määrän vuoksi vain osalle hakijoista, se on myönnettävä hakijalle, jonka kuljetus tehokkaimmin hyödyntää haettuun lupaan kohdistuvaa kuljetusoikeutta. Jos kahdenvälisiin sopimuksiin perustuvien matkustajaliikenteen valtakunnan rajan ylittävien reittien lupa voidaan myöntää lupien vähäisen määrän vuoksi vain osalle hakijoista, se on myönnettävä lupaa ensin hakeneille.

5 §

Kansainväliseen yhdistettyyn kuljetukseen liittyvät oikeudet

ETA-valtioihin perustetuilla kuljetusyrittäjillä, jotka täyttävät maanteiden liikenteenharjoittajan ammattiin ja jäsenvaltioiden välisille tavarankuljetusmarkkinoille pääsemisen edellytykset, on oikeus suorittaa kansainväliseen yhdistettyyn kuljetukseen erottamattomasti kuuluvat maantiekuljetusosuudet silloinkin, kun niihin sisältyy Suomen ja ETA-valtion välisen rajan ylitys.

6 §

Kansainvälisen yhdistetyn kuljetuksen suorittamisen ehdot

Jos kansainvälinen yhdistetty kuljetus suoritetaan toisen lukuun, kuljetusasiakirjassa on, sen lisäksi mitä muualla laissa säädetään, määriteltävä tarkasti rautatien kuormaus- ja purkausasemat rautatieosuudella, sisävesien laivaus- ja purkaussatamat sisävesiosuudella ja merenkulun laivaus- ja purkaussatamat merenkulkuosuudella. Nämä tiedot on merkittävä ennen kuljetusta ja ne on asema- tai satamaviranomaisten vahvistettava leimaamalla tai muulla siihen verrattavalla tavalla kyseisen rautateitse, sisävesiteitse tai meritse tapahtuvan kuljetusosuuden päätyttyä.

Jos kuljetuksia omaan lukuun suorittavalle yritykselle kuuluvaa perävaunua tai puoliperävaunua kuljettaa maantiekuljetuksen loppuosuudella toisen lukuun kuljetuksia suorittavan yrityksen vetoauto, kuljetuksesta ei vaadita 1 momentissa tarkoitettua asiakirjaa, mutta kuljetuksesta on kuitenkin esitettävä muu asiakirja, josta ilmenee rautateitse, sisävesiteitse tai meritse suoritettu tai suoritettava matka.

Jos kansainvälisen yhdistetyn kuljetuksen yhteydessä tavarán lähettäjä suorittaa maantiekuljetuksen alkuosuuden omaan lukuunsa siten kuin yhteisistä säännöistä harjoitettaessa kansainvälistä liikennettä annetun ensimmäisen neuvoston direktiivin 31962L2005 (maanteiden tavaraliikenne toisen lukuun) mukaisesti säädetään, tavarán vastaanottaja voi direktiivissä säädetyistä määritelmästä poiketen suorittaa omaan lukuunsa maantiekuljetuksen loppuosuuden kuljettaakseen tavarat perille hallinnassaan olevalla vetoautolla, vaikka tavarán lähettäjä on rekisteröinyt tai vuokrannut kuljetuksessa käytettävän perävaunun tai puoliperävaunun.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Kansainvälisessä yhdistetyssä kuljetuksessa maantiekuljetuksen alkuosuus, jonka tavaran lähettäjä suorittaa hallinnassaan olevalla vetoautolla, vaikka tavaran vastaanottaja on rekisteröinyt tai vuokrannut kuljetuksessa käytettävän perävaunun tai puoliperävaunun, katsotaan 3 momentissa mainitusta direktiivistä poiketen myös omaan lukuun tehdyksi kuljetukseksi, jos vastaanottaja suorittaa maantiekuljetuksen loppuosuuden omaan lukuunsa direktiivin mukaisesti.

3 luku

Kuljettajaa koskevat vaatimukset tieliikenteessä

1 §

Taksinkuljettajaa koskevat vaatimukset

Taksiliikenteessä kuljettajana toimivalla luonnollisella henkilöllä (*taksinkuljettaja*) on oltava taksinkuljettajan ajolupa.

2 §

Taksinkuljettajan ajoluvan voimassaolo ja uusiminen

Taksinkuljettajan ajolupa on voimassa viisi vuotta sen myöntämisestä. Taksinkuljettajan täytettyä 68 vuotta lupa on kuitenkin voimassa kaksi vuotta sen myöntämisestä.

Ajolupa voidaan uusida Liikenteen turvallisuusvirastoon tehtävästä hakemuksesta. Ajoluvan uusimiseen sovelletaan, mitä 1 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa sekä 3 ja 4 momentissa säädetään ajoluvan myöntämisestä. Jos luvan uusimista hakeva on luvan voimassaoloaikana syyllistynyt 1 §:n 3 momentissa tarkoitettuun tekoon, lupa voidaan kuitenkin uusida, jos uusimatta jättämistä voidaan pitää teosta jo langetetut rangaistukset tai hallinnolliset seuraamukset huomioon ottaen kohtuuttomana.

3 §

Kuorma- ja linja-autonkuljettajaa koskevat vaatimukset

Tieliikenteen henkilö- ja tavarakuljetuksissa kuorma- ja linja-auton sekä niiden ja hinattavan ajoneuvon muodostaman ajoneuvoyhdistelmän kuljettajana toimivalla luonnollisella henkilöllä on oltava tieliikenteessä ammattipätevyys ja hänen on täytettävä vähimmäisikää koskevat vaatimukset. Jos traktorin kuljettajalta edellytetään kuorma-auton kuljettamiseen oikeuttavaa ajokorttia, hänen on täytettävä tässä luvussa tarkoitettua ammattipätevyyttä koskevat vaatimukset. Ammattipätevyys vaaditaan myös muun ETA-valtion kansalaiselta ja sellaisen muun maan kansalaiselta, joka on työsuhteessa ETA-valtioon sijoittautuneeseen yritykseen tai jota ETA-valtioon sijoittautunut yritys käyttää kuljettajana.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Kuorma-auton tai linja-auton kuljettajan ammattipätevyyden saavuttanut saa kuljettaa niitä kuorma-autoja tai linja-autoja ja niiden ajoneuvoyhdistelmiä, joiden luokkaa vastaava ajo-oikeus hänellä on.

Kuljettaja ei kuitenkaan tarvitse ammattipätevyyttä, jos:

- 1) ajoneuvon suurin sallittu rakenteellinen nopeus on enintään 45 kilometriä tunnissa;
- 2) ajoneuvo on poliisin, pelastustoimen tai pelastusalan koulutuksesta vastaavan oppilaitoksen, ensihoitopalvelun, puolustusvoimien, Tullin tai rajavartiolaitoksen käytössä niiden tehtäviin liittyvissä kuljetuksissa;
- 3) ajoneuvoa koeajetaan tai siirretään korjaamisen, huoltamisen tai katsastamisen yhteydessä, siirretään varikkoalueella pesun, siivouksen tai tankkauksen yhteydessä, koeajetaan ajoneuvon parantamiseksi teknisesti taikka koeajetaan uusi tai muunneltu ajoneuvo ennen ajoneuvon liikenteeseen hyväksymistä;
- 4) ajoneuvoa käytetään kiireellisessä hätätilanteessa pelastustarkoituksiin poliisin, pelastusviranomaisen, Tullin tai rajavartiolaitoksen määräyksen perusteella;
- 5) ajoneuvoa käytetään ajo-oikeuden tai tässä laissa tarkoitetun perustason ammattipätevyyden tai jatkokoulutuksen saamiseksi annettavassa ajo-opetuksessa;
- 6) ajoneuvoa käytetään yksityisesti muihin kuin kaupallisiin tavarakuljetuksiin;
- 7) D1-luokan ajo-oikeudella kuljetettavaa linja-autoa, joka on suunniteltu ja valmistettu kuljettamaan kuljettajan lisäksi enintään 16 henkilöä, käytetään yksityisesti muihin kuin kaupallisiin henkilökuljetuksiin, jotka suoritetaan kuljettajan kanssa samassa taloudessa asuvien ja enintään kolmen muun henkilön kuljettamiseksi ja linja-auto on kuljettajan tai hänen kanssaan samassa taloudessa asuvan henkilön omistuksessa, tai muuta linja-autoa käytetään yksityisesti muihin kuin kaupallisiin henkilökuljetuksiin, jotka suoritetaan kuljettajan kanssa samassa taloudessa asuvien kuljettamiseksi ja linja-auto on heistä jonkun omistuksessa; taikka
- 8) ajoneuvolla kuljetetaan materiaaleja tai laitteita, joita kuljettaja käyttää työssään edellyttäen, että pääasiallisena tehtävänä ei ole ajoneuvon kuljettaminen, taikka ajoneuvolla kuljetetaan vähäisessä määrin omia tuotteita, joita kuljettaja myy tietyssä paikassa edellyttäen, että pääasiallisena tehtävänä ei ole ajoneuvon kuljettaminen.

4 §

Kuorma- ja linja-autonkuljettajan ammattipätevyys

Kuorma- ja linja-auton kuljettajan perustason ammattipätevyys on saavutettava tämän lain mukaisesti, jos kuljettajan ajokorteista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2006/126/EY tarkoitettu vakinainen asuinpaikka on Suomessa. Edellä 3 §:n 1 momentissa tarkoitettun kuljettajan, joka on muun maan kansalainen ja joka on työsuhteessa ETA-valtioon sijoittautuneeseen yritykseen tai jota ETA-valtioon sijoittautunut yritys käyttää kuljettajana, on saavutettava perustason ammattipätevyys tämän lain mukaisesti, jos hän työskentelee Suomessa sijaitsevan yrityksen palveluksessa tai hänelle on myönnetty työ lupa Suomessa.

Ammattipätevyys saavutetaan suorittamalla tässä luvussa säädetty perustason ammattipätevyyskoulutus. Koulutus voidaan suorittaa myös nopeutettuna. Koulutukseen sisältyy teoriakoe. Perustason ammattipätevyyskoulutuksella saavutettu ammattipätevyys saadaan viideksi vuodeksi, ja sitä voidaan jatkaa jatkokoulutuksella viideksi vuodeksi kerrallaan.

Edellä 2 momentissa tarkoitetun linja-auton kuljettajien perustason ammattipätevyyden suorittamisen yhteydessä toteutetaan myös matkustajien oikeuksista linja-autoliikenteessä sekä asetuk-

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

sen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 181/2011, jäljempänä *EU:n linja-autoliikenteen matkustajien oikeuksia koskeva asetus*, 16 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu koulutus, joka koskee suoraan matkustajien kanssa tekemisissä olevaa henkilöstöä kuljettajat mukaan lukien.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitettusta koulutuksesta.

5 §

Kuorma- ja linja-autonkuljettajan vähimmäisikä

C-luokan kuorma-autoa ja CE-luokan ajoneuvoyhdistelmää kuljettavan luonnollisen henkilön on oltava 18 vuotta täyttänyt tai, jos perustason ammattipätevyys on saavutettu nopeutetulla perustason ammattipätevyyskoulutuksella, 21 vuotta täyttänyt. C1-luokan kuorma-autoa ja C1E-luokan ajoneuvoyhdistelmää saa kuljettaa 18 vuotta täyttänyt silloinkin, kun perustason ammattipätevyys on saavutettu nopeutetulla koulutuksella.

D-luokan linja-autoa ja DE-luokan ajoneuvoyhdistelmää kuljettavan luonnollisen henkilön on oltava 21 vuotta täyttänyt tai, jos perustason ammattipätevyys on saavutettu nopeutetulla koulutuksella, 23 vuotta täyttänyt. D1-luokan linja-autoa ja D1E-luokan ajoneuvoyhdistelmää saa kuljettaa 21 vuotta täyttänyt.

D-luokan linja-autoa ja DE-luokan ajoneuvoyhdistelmää saa 2 momentista poiketen paikallisliikenteessä säännöllisellä, enintään 50 kilometrin pituisella reitillä kuljettaa 21 vuotta täyttänyt silloinkin, kun perustason ammattipätevyys on saavutettu nopeutetulla koulutuksella.

D1- tai D-luokan linja-auton kuljettajana Suomessa, Ahvenanmaata lukuun ottamatta, voi toimia 18 vuotta täyttänyt, jos hänellä on kuljetettavan ajoneuvon ajo-oikeus ja jos hän on suorittanut perustason ammattipätevyyskoulutuksen muutoin kuin nopeutettuna maanteiden tavara- ja henkilöliikenteeseen tarkoitettujen tiettyjen ajoneuvojen kuljettajien perustason ammattipätevyydestä ja jatkokoulutuksesta, neuvoston asetuksen (ETY) 3820/85 ja neuvoston direktiivin 91/439/ETY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 76/914/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/59/EY, jäljempänä *tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivi*, 3 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua ammatillisen koulutuksen yhteydessä. Kuljettajana toimimisen rajoituksista ennen 20 vuoden ikää säädetään 5 momentissa.

Edellä 4 momentissa tarkoitettu kuljettaja, joka ei ole täyttänyt 20 vuotta, saa kuljettaa D-luokan linja-autoa vain paikallisliikenteessä säännöllisellä, enintään 50 kilometrin pituisella reitillä tai siirtää D-luokan ajoneuvoa ilman matkustajia.

6 §

Perustason ammattipätevyyskoulutus

Perustason ammattipätevyyskoulutus sisältää opetusta kuljettajilta edellytettävistä tiedoista ja taidoista, liikenneturvallisuuteen sekä kuljettajan ja kuljetusten turvallisuuteen vaikuttavista seikoista sekä hyvästä ammatin hoitamisesta ajoneuvoa kuljetettaessa ja muissa kuljettajan tehtävissä. Koulutukseen sisältyvät oppiaineet ja niiden tavoitteet on mainittu tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivin liitteen I jaksossa 1. Perustason ammattipätevyyskoulutukseen sisällytettävistä

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

matkustajien oikeuksiin liittyvistä oppiaineista säädetään EU:n linja-autoliikenteen matkustajien oikeuksia koskevan asetuksen liitteen II kohdan a oppiaineluettelossa.

Perustason ammattipätevyyskoulutuksen kesto on 280 tuntia, josta vähintään 20 tuntia on oltava ajo-opetusta. Nopeutetun perustason ammattipätevyyskoulutuksen kesto on 140 tuntia, josta vähintään 10 tuntia on oltava ajo-opetusta. Jos ammattipätevyyskoulutuksessa olevalla ei ole ajo-opetuksessa käytettävän ajoneuvon ajo-oikeutta, ajo-opetuksessa sovelletaan vastaavan luokan ajokorttikoulutusta koskevia säännöksiä.

Jos henkilö- tai tavaraliikennettä koskeva ammattipätevyys halutaan laajentaa kattamaan myös toinen kuljetusmuoto, on suoritettava täydentävä koulutus tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivin 5 artiklan 5 kohdan mukaisesti. Täydentävän koulutuksen kesto on 70 tuntia, josta vähintään viisi tuntia on oltava ajo-opetusta. Nopeutetussa koulutuksessa sen kesto on 35 tuntia, josta vähintään kolme oppituntia on oltava ajo-opetusta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä opetuksen sisällöstä ja toteutuksesta sekä säännökset oppitunnin pituudesta ja aiemmin saavutetun perustason ammattipätevyuden tai EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 8 artiklassa tarkoitetun ammatillisen pätevyuden hyväksi lukemisesta koulutuksessa.

Kun koulutus annetaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 3 §:ssä tarkoitetun ammatillisen tutkintokoulutuksen yhteydessä, koulutuksessa noudatetaan Opetushallituksen määrittämiä tutkinnon perusteita. Tutkinnon perusteissa huomioidaan tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivin ja 4 momentissa tarkoitetun valtioneuvoston asetuksen vaatimukset.

7 §

Perustason ammattipätevyyskoulutuksen koe

Perustason ammattipätevyyskoulutuksen päätteeksi suoritettavaan teoriakokeeseen sisältyy vähintään yksi kysymys 6 §:n 1 momentissa tarkoitetun oppiaineluettelon jokaista tavoitetta kohden.

Kokeen hyväksytysti suorittaneelle annetaan todistus perustason ammattipätevyuden suorittamisesta tai sen suorittamisesta nopeutetulla koulutuksella. Merkintä koulutuksen suorittamisesta voidaan sisällyttää myös ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 57 §:ssä tarkoitettuun tutkinnon suorittamisesta annettavaan todistukseen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kokeesta ja sen toteutuksesta.

8 §

Poikkeukset suoritettaessa perustason ammattipätevyyttä ammatillisen koulutuksen yhteydessä

Edellä 7 §:ssä tarkoitettu koe voidaan suorittaa vaiheittain sellaisessa perustason ammattipätevyyskoulutuksessa, joka sisältää tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä annetun lain (93/2017) 1 §:ssä tarkoitetun tutkinnon tai osaamiskokonaisuuden suorittamisen tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivin ammatillista koulutusta koskevan 3 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun koulutuksen aikana opiskelija saa kuljettaa ajoneuvoa tai ajoneuvoyhdistelmää Suomessa ilman ammattipätevyyttä, jos:

- 1) hänellä on kuljetettavan ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän ajo-oikeus;

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

2) hän täyttää vähimmäisikää koskevat vaatimukset;

3) hänellä on 1 momentissa tarkoitettuun koulutukseen hyväksytyn koulutuskeskuksen antama ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän kuljettamiseen oikeuttava hyväksyminen koulutuksen aikana suoritettaviin kuljetuksiin ilman ammattipätevyyttä. Hyväksyminen todennetaan koulutuskeskuksen antamalla hyväksymisasiakirjalla.

Hyväksymisasiakirja voi koskea sekä koulutuksen aikana että koulutusjaksojen välisinä lomakausina suoritettavia kuljetuksia Suomessa Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Hyväksymisestä ja kuljettajana toimimisesta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

9 §

Jatkokoulutus

Ammattipätevyyden ylläpitämiseksi ja täydentämiseksi tai uudelleen voimaan saattamiseksi kuljettajan on suoritettava jatkokoulutus kuljettajan tehtävän kannalta keskeisissä perustason ammattipätevyyskoulutukseen sisältyvissä oppiaineissa. Jatkokoulutukseen on kuuluttava opetusta turvallisesta, taloudellisesta ja ympäristöystävällisestä ajotavasta. Liikenteen turvallisuusvirasto vahvistaa jatkokoulutuksessa käytettävän koulutusohjelman.

Jatkokoulutuksen määrä on 35 tuntia viiden vuoden jaksoissa. Jatkokoulutuksen suorittamisesta on annettava todistus. Todistus on annettava myös jatko-opetuksen jaksosta, johon sisältyy vähintään seitsemän tuntia koulutusta.

Jatkokoulutus on suoritettava tämän lain mukaisesti, jos kuljettajan vakinainen asuinpaikka on Suomessa tai jos hän työskentelee Suomessa.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä jatkokoulutuksen sisällöstä, sen suorittamisen ajankohdasta, toteutuksesta ja muista jatkokoulutukseen liittyvistä vaatimuksista.

10 §

Koulutuskeskukset

Perustason ammattipätevyyskoulutusta ja jatkokoulutusta antavan koulutuskeskuksen hyväksynnässä noudatetaan tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivin liitettä 1. Koulutuskeskukseksi voidaan hakemuksesta hyväksyä:

1) koulutuksen järjestäjä, jolla on ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 22 §:n 1 momentissa tarkoitettu järjestämislupa;

2) muu kuin 1 kohdassa tarkoitettu ammatillisen koulutuksen järjestäjä taikka koulutuksen järjestäjä, jolla on Liikenteen turvallisuusviraston myöntämä autokoululupa kuorma- tai linja-auton tai niiden ajoneuvoyhdistelmien ajo-oikeuden saamiseksi annettavaan kuljettajaopetukseen;

3) puolustusvoimien kuljettajaopetusta järjestävä yksikkö.

Opetus- ja kulttuuriministeriö hyväksyy 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetut koulutuskeskukset, jos koulutus on osa koulutuskeskuksissa annettavaa ammatillista koulutusta. Liikenteen turvallisuusvirasto hyväksyy 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut koulutuskeskukset. Liikenteen turvallisuusvirasto voi lisäksi hyväksyä jatkokoulutusta antavaksi koulutuskeskukseksi muun sellaisen yrityksen, säätiön tai yhteisön, jolla on koulutuksen luonteeseen ja laajuuteen nähden riittävät opetukselliset, ammatilliset ja taloudelliset edellytykset koulutuksen järjestämiseen.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Hakemuksessa on kuvattava, miten koulutuskeskus ja siellä annettava koulutus täyttävät niitä koskevat vaatimukset. Hyväksyntä annetaan toistaiseksi, kuitenkin enintään ajaksi, jonka koulutuksen järjestäjä on oikeutettu antamaan 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettua ammatillista koulutusta tai jonka 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu autokoululupa on voimassa. Jos hyväksynnän saamiseksi annetuissa tiedoissa tapahtuu muutoksia, koulutuskeskuksen on välittömästi ilmoitettava siitä koulutuskeskuksen hyväksyneelle viranomaiselle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä koulutuskeskuksen vaatimuksista ja hakemuksessa annettavista tiedoista.

11 §

Koulutuskeskuksen kokeen arvioijat, opetushenkilöstö ja -välineet

Koulutuskeskuksessa on oltava toiminnan laajuuteen nähden riittävä opetushenkilöstö, opetuksesta vastaava johtaja sekä asianmukaiset opetusvälineet ja toimitilat. Opetuksesta vastaava johtaja ohjaa, valvoo ja kehittää opetustoimintaa ja koulutusta sekä toimii muutoinkin tosiasiallisesti tehtävässä.

Kokeen arvioijalla on oltava tehtävän edellyttämä asiantuntemus ja ammattitaito.

Opettajalla on oltava opetustehtävän edellyttämät opettamista koskevat ja pedagogiset tiedot sekä riittävä alan tuntemus. Ajo-opetusta antavalla opettajalla ja opetuksesta vastaavalla johtajalla on oltava perustason ammattipätevyyskoulutuksessa kelpoisuus opetuksessa käytettävien ajoneuvojen luokkaa vastaavaan ajo-opetukseen ajo-oikeuden saamiseksi sekä kuljettajana tai ajo-opetuksessa saatua alan kokemusta. Koulutuskeskus vastaa siitä, että opetushenkilöstöllä on koulutustoiminnan edellyttämä opetusalan sekä toimialan ja sitä koskevan lainsäädännön tuntemus.

Ajokorttilain (386/2011) 84 §:n 4 momentissa tarkoitettua koulutuksessa opiskeleva saa toimia opettajana perustason ammattipätevyyskoulutuksessa, jos;

1) opettaminen on osa liikenneopettajan erikoisammattitutkintoon valmistavaa kuljetusalan ammattipätevyyskouluttajana toimimiseen oikeuttavan tutkinnon osan koulutusta;

2) hänellä on ajokorttilain 91 §:n mukainen opetusharjoittelulupa ja hän täyttää muut opetusharjoittelua koskevat vaatimukset.

Ajo-opetuksessa käytettävien ajoneuvojen on vastattava suoritettavaa ammattipätevyyttä ja täytettävä ajokorttia varten annettavassa opetuksessa käytettävien ajoneuvojen vaatimukset.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä opetuksesta vastaavan johtajan, kokeen arvioijan ja opettajan kelpoisuusvaatimuksista, käytettävistä ajoneuvoista ja muista opetusvälineistä.

12 §

Koulutusta koskevien asiakirjojen säilyttäminen

Koulutuskeskuksen on säilytettävä jatkokoulutuksen järjestämistä ja jatkokoulutuksen suorittaneita koskevat asiakirjat niin kauan kuin jatkokoulutuksesta annettua todistusta voidaan käyttää ammattipätevyyskortin tai ajokorttiin tehtävän ammattipätevyysmerkinnän hakemiseen. Tämän jälkeen koulutuksen suorittajia koskevat henkilötiedot on hävitettävä. Tietoja saadaan luovuttaa hakemusasian käsittelemiseksi ammattipätevyyskortin ja ajokorttiluvan myöntäjälle.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

13 §

Ammattipätevyyden osoittaminen

Ammattipätevyys osoitetaan kuljettajan ammattipätevyyskortilla tai ajokorttiin tehtävällä merkinnällä ammattipätevyydestä. Ammattipätevyyttä koskevat tiedot sisältyvät V osan 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun liikenneasioiden rekisteriin.

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa hakemuksesta ammattipätevyyskortin tai tekee ajokorttiin merkinnän ammattipätevyydestä kuljettajalle:

- 1) joka on tämän lain mukaisesti saavuttanut perustason ammattipätevyyden;
- 2) joka on pitänyt ammattipätevyyttään yllä 9 §:n mukaisesti;
- 3) jolla on ammattipätevyyden edellyttämä Suomessa voimassa oleva ajo-oikeus.

Ammattipätevyydestä ammattipätevyyskorttiin tai ajokorttiin tehtävä merkintä on voimassa viisi vuotta perustason ammattipätevyyskoulutukseen sisältyvän kokeen tai jatkokoulutuksen suorittamista koskevan todistuksen antamisesta. Ajokorttiin tehtävää merkintää koskeva hakemus tehdään Liikenteen turvallisuusvirastolle noudattaen, mitä ajokortin ja ajokorttiluvan hakemisesta ajokorttilaissa säädetään.

Kuljettajan on pidettävä 1 momentissa tarkoitettu asiakirja ajaessaan mukana ja vaadittaessa esitettävä se poliisille tai muulle liikenteen valvojalle. Poliisi tai Tulli voi keskeyttää ajon, jollei asiakirja ole mukana eikä ammattipätevyys ole muutoinkaan 1 momentin mukaisesti todennettavissa. Ajon jatkaminen voidaan sallia, jos kuljettajan henkilöllisyys voidaan luotettavasti todeta. Kuljettaja voidaan velvoittaa todentamaan pätevyytensä poliisille määräajassa.

14 §

Erityisiä säännöksiä ammattipätevyyden osoittamisesta

Kuljettajan ammattipätevyyskortin on oltava tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivin liitteesä II olevan mallin mukainen.

Ennen 13 §:ssä tarkoitetun ammattipätevyyskortin luovuttamista kuljettajalle voidaan erityisestä syystä antaa määräajaksi väliaikainen asiakirja osoitukseksi ammattipätevyydestä. Väliaikainen asiakirja hyväksytään osoitukseksi ammattipätevyydestä vain Suomessa Ahvenanmaata lukuun ottamatta.

Kuljettajan ammattipätevyyskortti voidaan postittaa hakijalle, jolloin sen toimittamiseen sovelletaan, mitä ajokorttilaissa ja sen nojalla säädetään ajokortin toimittamisesta postitse.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ammattipätevyyden osoittavista merkinnöistä, väliaikaisen asiakirjan antamisesta sekä ammattipätevyyskortin hakemisesta.

15 §

Muissa ETA-valtioissa tai Ahvenanmaan maakunnassa annettujen ammattipätevyyden osoittavien asiakirjojen tunnustaminen

Muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa taikka Ahvenanmaan maakunnassa annetun 13 §:n 1 momentin mukaisen asiakirjan haltija saa kuljettaa kuorma- tai linja-autoa Suomessa. Ajokorttien ja niihin tehtyjen merkintöjen vastavuoroisesta tunnustamisesta säädetään ajokorttilaissa.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa tai Ahvenanmaan maakunnassa annetun ammattipätevyyskortin korvaamisesta tämän lain mukaisella kuljettajan ammattipätevyyskortilla tai tämän lain mukaisesti ajokorttiin tehtävällä merkinnällä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Edellä 3 §:n 1 momentissa tarkoitettu muun maan kansalainen, joka on työsuhteessa muussa ETA-valtiossa sijaitsevaan yritykseen tai jota tällainen yritys käyttää kuljettajana, voi osoittaa ammattipätevyytensä tämän ETA-valtion antamalla EU:n tavaraliikennelupa-asetuksen mukaisella kuljettajatodistuksella edellyttäen, ettei todistuksen antanut ETA-valtio vaadi kuljettajalta muuta ammattipätevyyden osoittavaa asiakirjaa.

4 luku

Tieliikenteen sosiaalilainsäädäntö ja yrittäjäkuljettajan työaika

1 §

Määritelmiä

Tässä luvussa tarkoitetaan:

1) *ajo- ja lepoaika-asetuksella* tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 3821/85 ja (EY) N:o 2135/98 muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3820/85 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 561/2006;

2) *ajopiirturiasetuksella* tieliikenteessä käytettävistä ajopiirtureista, tieliikenteen valvontalaitteista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3821/85 kumoamisesta sekä tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 561/2006 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 165/2014;

3) *AETR-sopimuksella* kansainvälisessä maantieliikenteessä toimivien miehistöjen tekemästä työstä tehtyä eurooppalaista sopimusta (SopS 66/1999) sellaisena kuin se on muutettuna 27—29 päivänä lokakuuta 2004 sekä 29 ja 30 päivänä lokakuuta 2008 (SopS 64/2010);

4) *ajopiirturilla* mekaanista ja digitaalista ajopiirturia;

5) *ajopiirturikortilla* digitaalisessa ajopiirturissa käytettävää korjaamo-, kuljettaja-, yritys- ja valvontakorttia;

6) *yrityksellä* sitä, joka suorittaa ajo- ja lepoaika-asetuksen soveltamisalaan kuuluvan kuljetuksen;

7) *kuljettajalla* sitä, joka kuljettaa ajoneuvoa tai on mukana ajoneuvossa toimiakseen tarvittaessa kuljettajana;

8) *korjaamolla* sitä, jolla on ajoneuvolain 87 §:ssä tarkoitettu lupa ajopiirturin asennukseen ja korjaukseen;

9) *valvontaviranomaisella* poliisia, Tullia, rajavartiolaitosta ja työsuojeluviranomaista;

10) *yrittäjäkuljettajalla* sitä, joka osallistuu ajo- ja lepoaika-asetuksessa tai AETR-sopimuksen soveltamisalaan kuuluvan kuljetustoiminnan harjoittamiseen tieliikenteessä, joka ei ole työsuhteessa ja jonka pääasiallisena ammattitoimintana on matkustajien tai tavaroiden kuljettaminen tieliikenteessä EU:n tavaraliikennelupa-asetuksessa tai kansainvälisen linja-autoliikenteen markkinoille pääsyä koskevista yhteisistä säännöistä ja asetuksen (EY) N:o 561/2006 muuttami-

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

sesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1073/2009, jäljempänä *EU:n kansainvälistä linja-autoliikennettä koskeva asetus*, tarkoitetulla tavalla yhteisön liikenneluvan nojalla taikka II osan 1 luvun 1 §:ssä tarkoitetun luvan nojalla, ja:

- a) joka työskentelee omaan lukuunsa;
- b) jolla on vapaus järjestellä ammattitoimintaansa;
- c) jonka tulot ovat suoraan riippuvaisia liikevoitosta; ja
- d) jolla on vapaus pitää yksin tai yhteistyössä muiden kuljetusyrittäjien kanssa kauppasuhteita asiakkaisiin;

11) *työajalla* yrittäjäkuljettajan työn aloittamisen ja lopettamisen välistä tieliikenteen tehtäviin käytettyä aikaa, jolloin yrittäjäkuljettaja on työpaikallaan asiakkaan käytettävissä, ja tekee muita tehtäviä tai toimintoja kuin yleistä hallinnollista työtä, joka ei ole suoranaيسessa yhteydessä käsilä olevaan kuljetustehtävään;

12) *yhteenlasketulla työajalla* yrittäjäkuljettajan tämän lain soveltamisalaan kuuluvien työtuntien summaa siitä riippumatta, onko työ tehty yhdelle tai useammalle asiakkaalle;

13) *työpaikalla*:

- a) yrittäjäkuljettajan omistaman yrityksen pääasiallisen toimipaikan sijaintipaikkaa;
- b) ajoneuvoa, jota yrittäjäkuljettaja käyttää työtehtävää tehdessään;
- c) muuta paikkaa, jossa harjoitetaan kuljetuksiin liittyvää toimintaa;

14) *viikolla* ajanjaksoa, joka alkaa maanantaina kello 00.00 ja päättyy kello 24.00 seuraavana sunnuntaina;

15) *yöajalla* kello 01.00 ja kello 05.00 välistä aikaa.

2 §

Tieliikenteen sosiaalilainsäädäntö

Ajo- ja lepoajoista sekä ajopiirturin käytöstä säädetään ajo- ja lepoaika-asetuksessa ja ajopiirturiasetuksessa sekä määrätään AETR-sopimuksessa.

Autonapumiehenä voi toimia 16 vuotta täyttänyt henkilö, jos ajo- ja lepoaika-asetuksen 5 artiklan 2 kohdassa asetetut edellytykset täyttyvät. Asetuksen 14 artiklassa tarkoitetuista poikkeuksista päättää liikenne- ja viestintäministeriö.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää valvontaviranomaisten työnjaosta ja valvonnan täytäntöönpanosta sekä ajo- ja lepoaika-asetuksen 13 artiklan 1 ja 3 kohdassa sekä 14 artiklassa tarkoitettujen poikkeusten soveltamisesta.

3 §

Ajopiirturikorttien myöntäminen

Liikenteen turvallisuusvirasto myöntää korjaamokortin hakijalle, jolle on myönnetty ajoneuvolain 87 §:ssä tarkoitettu lupa digitaalisen ajopiirturin asennukseen ja korjaukseen.

Liikenteen turvallisuusvirasto myöntää kuljettajakortin hakijalle:

- 1) jolla on ajopiirturiasetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ajoneuvon ajo-oikeus;
- 2) jolla on ajopiirturiasetuksen 26 artiklan mukainen asuinpaikka Suomessa; sekä
- 3) jolla ei ole voimassa olevaa kuljettajakorttia tai joka on tehnyt hakemuksen kortin uusimiseksi sen voimassaoloajan päättymisen vuoksi.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Kuljettajakortti myönnetään myös hakijalle, joka pyytää, että toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa myönnetty kuljettajakortti vaihdetaan Suomessa ajopiirturiasetuksen 30 artiklassa säädetyllä tavalla.

Liikenteen turvallisuusvirasto myöntää yrityskortin hakijalle, joka on merkitty Patentti- ja rekisterihallituksen ja Verohallinnon ylläpitämään yritys- ja yhteisötietojärjestelmään.

Liikenteen turvallisuusvirasto myöntää hakemuksesta valvontakortin valvontaviranomaiselle.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä ajopiirturikorttien hakemisesta ja uusimisesta, kortin haltijan ilmoitusvelvollisuudesta sekä korttien voimassaoloajasta.

4 §

Kuljettajan velvollisuudet ajopiirturin käytössä

Kuljettajan velvollisuuksista ajopiirturin ja kuljettajakortin käytössä säädetään ajo- ja lepoaika-asetuksessa ja ajopiirturiasetuksessa sekä määrätään AETR-sopimuksessa.

Kuljettajan on ilmoitettava työnantajalle, jos hänellä ei ole hallussaan voimassa olevaa kuljettajakorttia. Kuljettajan velvollisuuksista kuljettajakortin puuttuessa säädetään ajopiirturiasetuksen 29 artiklassa. Kuljettajan on ajo- ja lepoaikatietojen tallentamista varten luovutettava kuljettajakortti myös työnantajalle taikka yritykselle, joka käyttää häntä vain tilapäisesti.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä ajopiirturiasetuksen 3 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuista vapautuksista ajopiirturiasetuksen soveltamisesta, siitä, millä tavalla kuljettajan on käytettävä ajopiirturia, ja ajopiirturin korjaamisesta.

5 §

Työnantajan ja yrityksen velvollisuudet ajopiirturin käytössä

Työnantaja vastaa siitä, että kuljettajalle, jolla ei ole voimassa olevaa kuljettajakorttia, ei luovuteta kuljetettavaksi digitaalisella ajopiirturilla varustettua ajoneuvoa, ellei ajoneuvon kuljettamiseen ilman kuljettajakorttia ole ajopiirturiasetuksessa tai AETR-sopimuksessa mainittua syytä.

Työnantajan velvollisuuksista piirturilevyjen toimittamisesta ja digitaalisen ajopiirturin tietojen tulostamisesta säädetään ajopiirturiasetuksen 33 artiklan 1 ja 2 kohdassa.

Yrityksen ajo- ja lepoaikatietojen yksilöimiseksi yrityksen on lukittava digitaalisen ajopiirturin tiedot yrityskortilla siten, että rekisteröidyn yksityisyyden suojaa ei vaaranneta.

Yrityksen on huolehdittava ajopiirturiasetuksessa säädettyjen ajopiirturin määräaikaistarkastusten suorittamisesta. Yrityksen velvollisuudesta ajopiirturin toimintahäiriön tai virheellisen toiminnan sattuessa säädetään ajopiirturiasetuksen 37 artiklassa.

6 §

Ajopiirturin tietojen käsittely yrityksessä

Ajo- ja lepoaikojen valvomiseksi, työsuhteen oikeuksien ja velvollisuuksien hoitamiseksi sekä kuljetusten ohjaamiseksi yrityksen on jäljennettävä omaa yritystään koskevat ajo- ja lepoaikatiedot ajoneuvon digitaalisesta ajopiirturista. Tiedot on jäljennettävä Suomessa olevasta ajoneuvosta vähintään kahden kuukauden välein ja luovutettaessa ajoneuvo pois yrityksen omasta hallin-

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

nasta tai poistettaessa digitaalinen ajopiirturi käytöstä. Työnantajan ja yrityksen, joka käyttää kuljettajaa tilapäisesti, on jäljennettävä kuljettajakortin ajo- ja lepoaikatiedot vähintään kolmen viikon välein sellaisilta viikoilta, joina kuljettaja on työssä. Ulkomailla olevasta ajoneuvosta tiedot on jäljennettävä ajoneuvon tultua Suomeen.

Yrityksen velvollisuudesta säilyttää, esittää ja luovuttaa piirturilevyt tai niiden jäljennökset säädetään ajopiirturiasetuksen 33 artiklan 2 kohdassa. Yrityksen ja työnantajan velvollisuudesta säilyttää digitaalisesta ajopiirturista ja kuljettajakortista talletetut tiedot säädetään ajo- ja lepoaika-asetuksen 10 artiklan 5 kohdassa. Kuljettajantutkinnossa käytettyjä piirturilevyjä tai kuljettajantutkinnon aikana tallentuneita digitaalisen ajopiirturin tietoja ei kuitenkaan tarvitse säilyttää.

Yrityksen on annettava kuljettajalle tämän pyynnöstä tulosteena digitaalisesta ajopiirturista ja kuljettajakortista talletetut kuljettajan ajo- ja lepoaikatiedot. Digitaalisesta ajopiirturista ja kuljettajakortista talletetut muiden yritysten tiedot ja muut kuin 1 momentin käyttötarkoituksen mukaiset tiedot on hävitettävä välittömästi.

7 §

Digitaalisen ajopiirturin tietojen käsittely korjaamolla

Korjaamon velvollisuuksista digitaalisen ajopiirturin käsittelyssä säädetään ajopiirturiasetuksen 22 ja 23 artiklassa. Korjaamon on säilytettävä mainituissa 23 artiklassa tarkoitettu tarkastusraportti kahden vuoden ajan raportin laatimispäivästä.

Ajo- ja lepoaikatietojen luovuttamiseksi yrityksen ja valvontaviranomaisen käyttöön korjaamon on jäljennettävä digitaalisesta ajopiirturista saatavat tiedot ennen laitteen korjaamista tai vaihtamista. Korjaamon tulee säilyttää tiedot muuttumattomina vuoden ajan talletuksesta.

Korjaamon on luovutettava 2 momentissa tarkoitettut tiedot yritykselle, joka on tiedot lukinnut tai muutoin luotettavasti selvittänyt oikeutensa tietoihin ja todisteellisesti pyytänyt tietojen luovuttamista. Tiedot on pyynnöstä luovutettava myös valvontaviranomaiselle.

Jos 2 momentissa tarkoitettujen tietojen jäljentäminen on mahdotonta, korjaamon tulee antaa yritykselle tästä todistus ja säilyttää jäljennös todistuksesta siten kuin ajopiirturiasetuksessa säädetään.

8 §

Yrittäjäkuljettajan viikoittainen enimmäistyöaika

Yrittäjäkuljettajan työaika saa olla keskimäärin enintään 48 tuntia viikossa enintään neljän kuukauden tasoittumisjakson aikana. Yhteenlaskettu työaika ei kuitenkaan saa viikon aikana ylittää 60:tä tuntia.

Teknisestä tai työn järjestelyyn liittyvästä syystä yrittäjäkuljettaja voi ylittää 60 tunnin viikoittaisen enimmäistyöajan ja tasoittumisjakso saa olla kuuden kuukauden mittainen laskettaessa keskimääristä 48 tunnin viikoittaista enimmäistyöaikaa.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

9 §

Yrittäjäkuljettajan yötyö

Yrittäjäkuljettajan työaika ei saa ylittää kymmentä tuntia, jos 24 tunnin jaksoon, joka alkaa ajo- ja lepoaika-asetuksen 8 tai 9 artiklassa tai AETR-sopimuksen 8 tai 8 b artiklassa tarkoitetun levon päättyessä, kuuluu yöaikana kello yhden ja viiden välillä tehtyä työtä.

Yrittäjäkuljettaja saa ylittää yötyöhön liittyvän työajan teknisestä tai työn järjestelyyn liittyvästä syystä.

10 §

Yrittäjäkuljettajan työajan tauot

Yrittäjäkuljettaja ei saa työskennellä ilman taukoa kuutta tuntia pidempään. Jos työaika on kuudesta yhdeksään tuntia, taukoa on oltava vähintään 30 minuuttia. Jos työaika on yli yhdeksän tuntia, taukoa on oltava vähintään 45 minuuttia. Tauon voi jakaa useaan, vähintään 15 minuutin jaksoon. Ajo- ja lepoaika-asetuksen 7 artiklan tai AETR-sopimuksen 7 artiklan mukaisesti pidettävät tauot otetaan huomioon myös laskettaessa tässä pykälässä säädettyjen taukojen pituutta.

11 §

Yrittäjäkuljettajan työaikakirjanpito

Yrittäjäkuljettajalla on oltava kahdelta edelliseltä vuodelta työaikakirjanpito tai muu luotettava selvitys, josta ilmenevät tämän lain mukaiset työajat ja tauot sekä keskimääräistä työaikaä käytettäessä tasoittumisjakso, jonka aikana työaika tasoittuu 48 tunnin viikkotyöaikaan. Työaikakirjanpidosta tai selvityksestä on käytävä ilmi myös 8 §:n 2 momentissa ja 9 §:n 2 momentissa tarkoitetut poikkeukset ja niiden perustelut.

5 luku

Rautatieliikenteen markkinat

1 §

Rautatieliikenteen harjoittamisen edellytykset

Rautatieyrittäjä saa harjoittaa rautatieliikennettä vain jos:

1) sillä on Liikenteen turvallisuusviraston myöntämä toimilupa tai muussa ETA-valtiossa rautatieliikenteen harjoittamista varten myönnetty toimilupa;

2) sillä on rautatielain (304/2011) 4 §:ssä tarkoitettu turvallisuustodistus, joka kattaa kaikki ne rautatiereitit, joilla liikennöintiä aiotaan harjoittaa;

3) sille on myönnetty aiottua liikennöintiä varten rautatielain 26 §:n mukaisesti tarvittava ratakapasiteetti;

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

4) se on tehnyt rataverkon haltijan kanssa rautatielain 30 §:ssä tarkoitetun rataverkon käyttöso-
pimuksen;

5) Euroopan unionin lainsäädännössä sekä tässä luvussa tai sen nojalla säädetty tai määrätty
rautatieliikenteen harjoittamisen edellytykset täyttyvät muutoin.

Mitä 1 momentin 2, 3 ja 5 kohdassa säädetään rautatieyhteyksien oikeudesta harjoittaa rautatie-
liikennettä, koskee myös muita rautatieliikenteen harjoittajia.

Kaikilla rautatieliikenteen harjoittajilla on oltava lisäksi rautatielain 90 §:ssä tarkoitettu vas-
tuuvakuutus tai muu sitä vastaava järjestely.

Yhdessä Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa myönnetty toimilupa on voimassa
koko Euroopan talousalueella.

2 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Liikenteen turvallisuusviraston on myönnettävä toimilupa Suomeen sijoittautuneelle rautatie-
yhteykselle rautatieliikenteen harjoittamiseen, jos:

1) hakijan tarkoituksena on päätoimenaan harjoittaa rautatieliikennettä hallinnassaan olevalla
liikkuvalla kalustolla tai tarjota vetopalveluja;

2) hakijalla on toiminnan harjoittamista varten riittävä ammatillinen pätevyys ja kokemus tur-
vallisen ja luotettavan liiketoiminnan hallintaa ja toiminnan valvontaa varten;

3) hakija on luotettava ja sen liikkeenjohtotehtäviin määrätty henkilö on hyvämaineinen ja am-
matillisesti pätevä;

4) hakija osoittaa vakavaraisuutensa sillä, että se kykenee tiedossa olevien seikkojen perusteel-
la arvioiden täyttämään vähintään vuoden ajalta todelliset ja odotettavissa olevat velvoitteensa ja
sitoumuksensa;

5) hakija on toimittanut kaikki tässä pykälässä ja 1 §:n 3 momentissa asetettujen edellytysten
arviomiseksi tarvittavat tiedot.

Toimilupaviranomainen voi vaatia tilintarkastuskertomuksen sekä pankin, julkisen luottolai-
toksen, kirjanpitäjän tai tilintarkastajan laatimien aiheellisten asiakirjojen toimittamista.

Liikenteen turvallisuusviraston on ilmoitettava Euroopan unionin rautatievirastolle rautatieyri-
tykselle myöntämästään toimiluvasta.

3 §

Hyvämaineisuus, ammatillinen pätevyys ja vakavaraisuus

Liikkeenjohtotehtäviin määrätty henkilö ei täytä 2 §:n 3 kohdassa tarkoitettua hyvämaineisuu-
den vaatimusta, jos hänet on tuomittu viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana vankeusrangais-
tukseen tai viimeksi kuluneiden kolmen vuoden aikana sakkorangaistukseen vakavasta työsuh-
detta tai voimassa olevia työehtosopimuksia, elinkeinon harjoittamista, kirjanpitoa, velkasuhdet-
ta, liikenteen harjoittamista taikka liikenneturvallisuutta koskevien säännösten tai määräysten
rikkomisesta ja teko osoittaa hänen olevan ilmeisen sopimaton harjoittamaan rautatieliikennettä.
Sama koskee tullimääräysten rikkomista siinä tapauksessa, että hakijan tarkoituksena on ryhtyä
harjoittamaan kansainvälistä rautatieliikennettä.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Hakija täyttää 2 §:n 2 kohdassa tarkoitetun ammatillista pätevyyttä koskevan vaatimuksen, kun hakijalla on tarvittavat tiedot ja kokemus rautatieliikenteen turvalliseen harjoittamiseen ja sen valvontaan hakemuksen edellyttämässä laajuudessa.

Hakija ei täytä 2 §:n 4 kohdassa tarkoitettua vakavaraisuuden vaatimusta, jos:

1) hakija tai sen liikkeenjohtotehtäviin määrätty henkilö on asetettu konkurssiin tai määrätty liiketoimintakiellosta annetun lain (1059/1985) mukaiseen liiketoimintakieltoon;

2) liikkeenjohtotehtäviin määrätty henkilö on hakenut yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/1993) mukaista velkajärjestelyä; tai

3) hakijalla on toiminnastaan aiheutuneita huomattavia erääntyneitä ja maksamattomia veroja tai lakisääteisiä sosiaalimaksuja.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi erityisestä syystä poiketa 3 momentissa säädetystä vaatimuksesta.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä toimilupaa haettaessa esitettävistä selvityksistä.

4 §

Toimiluvan myöntäminen

Päätös toimilupahakemukseen on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun Liikenteen turvallisuusvirastolle on toimitettu kaikki asian ratkaisemiseksi tarvittavat tiedot. Toimilupa voidaan hakemuksesta myöntää rajoitettuna koskemaan ainoastaan henkilö- tai tavaraliikennettä.

5 §

Toimiluvan voimassaolo ja muuttaminen

Rautatieyrityksen toimilupa on voimassa niin kauan kuin rautatieyritys täyttää tässä luvussa säädetty edellytykset.

Rautatieyrityksen on aloitettava toimintansa kuuden kuukauden kuluessa toimiluvan myöntämisestä. Liikenteen turvallisuusvirasto voi toimiluvan haltijan pyynnöstä ottaen huomioon tarjottavien palvelujen erityinen luonne päättää, että liikennöinti saadaan aloittaa myöhemmin kuin kuuden kuukauden kuluessa toimiluvan myöntämisestä. Jos toimiluvan haltija ei ole aloittanut toimintaansa kuuden kuukauden kuluessa toimiluvan myöntämisestä tai on keskeyttänyt toimintansa yhtäjaksoisesti vähintään kuudeksi kuukaudeksi, virasto voi pyytää toimiluvan haltijalta lisäselvitystä toimiluvan voimassaolon edellytysten selvittämiseksi.

Jos rautatieyritys aikoo muuttaa tai laajentaa toimintaansa merkittävästi, sen on toimitettava Liikenteen turvallisuusvirastolle uusi hakemus tai viraston pyytämä lisäselvitys. Liikenteen turvallisuusvirasto voi hakemuksen perusteella myöntää uuden toimiluvan tai muuttaa toimilupaa taikka lisäselvityksen perusteella antaa suostumuksen toiminnan jatkamiseen.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi vaatia selvityksen, jos luvanhaltijan oikeudellinen asema muuttuu siten, että sillä voi olla vaikutusta luvan mukaisen rautatieliikenteen harjoittamiseen. Viraston on arvioitava toiminnan jatkamisen edellytykset mahdollisimman pian saatuaan luvanhaltijalta tarvittavan selvityksen.

Liikenteen turvallisuusviraston on ilmoitettava Euroopan unionin rautatievirastolle, jos se on muuttanut rautatieyritykselle myönnettyä toimilupaa.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

6 §

Varautuminen poikkeusoloihin ja häiriötilanteisiin

Rautatieliikenteen harjoittajan on varauduttava poikkeusoloihin ja huolehdittava siitä, että sen toiminta jatkuu mahdollisimman häiriöttömästi myös valmiuslaissa (1552/2011) tarkoitetuissa poikkeusoloissa ja niihin rinnastettavissa normaaliolojen häiriötilanteissa. Sen on osallistuttava toimintansa edellyttämällä tavalla valmiussuunnitteluun ja valmisteltava etukäteen poikkeusoloissa ja niihin rinnastettavissa normaaliolojen häiriötilanteissa tapahtuvaa toimintaa.

Sen lisäksi, mitä valmiuslaissa säädetään valtioneuvoston ja ministeriön toimivallasta, valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitetun poikkeusoloihin ja niihin rinnastettaviin normaaliolojen häiriötilanteisiin varautumisen edellyttämän valmiussuunnittelun järjestämisestä.

6 luku

Kaupunkiraideliikenteen harjoittaminen

1 §

Kaupunkiraideliikenne

Liikenteenharjoittajan, joka harjoittaa metro- tai raitiorataverkolla metro- ja raitioliikennettä (*kaupunkiraideliikenne*), on tehtävä harjoittamastaan toiminnasta kirjallinen ilmoitus Liikenteen turvallisuusvirastolle. Kaupunkiraideliikenteen harjoittajana (*liikenteenharjoittaja*) voi olla kunnan liikelaitos tai yhtiö taikka muu yhtiö tai yhteisö, joka harjoittaa liikennettä metro- tai raitiorataverkolla.

2 §

Liikenteenharjoittajaa koskevat vaatimukset

Liikenteenharjoittajan on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- 1) liikenteenharjoittajalla on turvallisuuden takaava organisaatio ja turvallisuusjohtamisjärjestelmä;
- 2) liikenteenharjoittaja voi turvallisuusjohtamisjärjestelmällään varmistaa turvallisen liikenteen harjoittamisen;
- 3) liikenteenharjoittaja on luotettava ja sen liikkeenjohtotehtäviin määrätty henkilö on hyvämaineinen ja ammatillisesti pätevä;
- 4) kaupunkiraideliikenteen kuljettajat täyttävät säädetyt kelpoisuusvaatimukset ja ovat ammatillisesti päteviä;
- 5) liikenteenharjoittaja on riittävän vakavarainen niin, että se kykenee tiedossa olevien seikkojen perusteella arvioiden täyttämään vähintään vuoden ajan todelliset ja odotettavissa olevat velvoitteensa ja sitoumuksensa;

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

6) liikenteenharjoittajalla on toiminnan harjoittamista varten riittävä vastuuvakuutus tai muu sitä vastaava järjestely.

3 §

Hyvämaineisuus, ammatillinen pätevyys ja vakavaraisuus

Liikkeenjohtotehtäviin määrätty henkilö ei täytä 2 §:n 3 kohdassa tarkoitettua hyvämaineisuuden vaatimusta, jos hänet on tuomittu viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana vankeusrangaistukseen tai viimeksi kuluneiden kolmen vuoden aikana sakkorangaistukseen vakavasta työsuhdetta, elinkeinon harjoittamista, kirjanpitoa, velkasuhdetta, liikenteen harjoittamista taikka liikenneturvallisuutta koskevien säännösten tai määräysten rikkomisesta ja teko osoittaa hänen olevan ilmeisen sopimaton toimimaan liikenteenharjoittajan liikkeenjohdosta vastaavana henkilönä.

Liikkeenjohtotehtäviin määrätty henkilö täyttää 2 §:n 3 kohdassa tarkoitetun ammatillista pätevyyttä koskevan vaatimuksen, kun hänellä on harjoitettavan toiminnan edellyttämässä laajuudessa tarvittavat tiedot ja kokemus liikenteen turvalliseen harjoittamiseen ja sen valvontaan.

Liikenteenharjoittaja ei täytä 2 §:n 5 kohdassa tarkoitettua vakavaraisuuden vaatimusta, jos:

- 1) liikenteenharjoittaja tai sen liikkeenjohtotehtäviin määrätty henkilö on asetettu konkurssiin tai määrätty liiketoimintakiellosta annetun lain mukaiseen liiketoimintakieltoon;
- 2) liikkeenjohtotehtäviin määrätty henkilö on hakenut yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain mukaista velkajärjestelyä; tai
- 3) liikenteenharjoittajalla on toiminnastaan aiheutuneita huomattavia erääntyneitä ja maksamattomia veroja tai lakisääteisiä sosiaalimaksuja.

4 §

Liikenteenharjoittajan velvollisuus ilmoittaa toiminnastaan

Kaupunkiraideliikenteen harjoittamista koskevassa ilmoituksessa on oltava liikenteenharjoittajan nimi ja täydelliset yhteystiedot. Lisäksi liikenteenharjoittajan on osoitettava ilmoituksessa täyttävänsä 2 §:ssä säädetty vaatimukset. Ilmoitus on tehtävä viimeistään kolme kuukautta ennen toiminnan aloittamista.

Liikenteenharjoittajan on viipymättä ilmoitettava 1 momentissa tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuneista muutoksista kirjallisesti Liikenteen turvallisuusvirastolle. Ilmoitus on tehtävä myös toiminnan lopettamisesta.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä ilmoitettavien tietojen sisällöstä ja niiden toimittamisesta Liikenteen turvallisuusvirastolle.

5 §

Liikenteenharjoittajan vastuu

Liikenteenharjoittaja vastaa metro- ja raitioliikennejärjestelmän turvallisesta käytöstä ja käytöön liittyvien riskien hallinnasta harjoittamansa toiminnan osalta. Liikenteenharjoittajan on otettava toiminnassaan huomioon Liikenteen turvallisuusviraston 3 momentin nojalla määräämät metro- ja raitioliikennejärjestelmän turvallisuustavoitteet.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Kaupunkiraideliikenteessä aiheutuneiden henkilö- ja esinevahinkojen korvaamisesta säädetään raideliikennevastuulaissa (113/1999).

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä metro- ja raitioliikennejärjestelmän ja sen osien vähimmäisturvallisuustasosta sekä metro- ja raitioliikennejärjestelmän turvallisuustavoitteista.

6 §

Turvallisuusjohtamisjärjestelmä

Liikenteenharjoittajalla on oltava turvallisuusjohtamisjärjestelmä, joka tarjoaa järjestelmällisen tavan tunnistaa vaaroja ja hallita riskejä sekä varmistaa, että tunnistettujen vaarojen ja riskien hallintatoimet ovat tehokkaita. Turvallisuusjohtamisjärjestelmällä on varmistettava kaikkien organisaation toimintaan kuuluvien riskien hallinta.

Liikenteenharjoittajan toimitusjohtaja tai muu liikkeenjohtamisesta vastaava henkilö vastaa turvallisuusjohtamisjärjestelmän tehokkaasta käyttöön ottamisesta ja ylläpitämisestä johtamassaan organisaatiossa.

Turvallisuusjohtamisjärjestelmä on laadittava kirjallisesti. Siinä on oltava organisaation toimitusjohtajan tai organisaation ylimpään johtoon kuuluvan muun johtajan hyväksymä ja koko henkilöstölle tiedoksi annettu turvallisuuspolitiikka, laadullisia ja määrällisiä tavoitteita turvallisuuden ylläpitämiseksi ja parantamiseksi sekä suunnitelmia ja toimintatapoja kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Turvallisuusjohtamisjärjestelmässä on kiinnitettävä erityistä huomiota organisaation vastuunjakoon, organisaation kaikilla tasoilla tapahtuvaan valvontaan, henkilöstön osallistumiseen johtamisjärjestelmää koskevaan päätöksentekoon sekä turvallisuusjohtamisjärjestelmän jatkuvaan parantamiseen.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä turvallisuusjohtamisjärjestelmän sisällöstä.

7 §

Kaupunkiraideliikenteen kuljettajien kelpoisuusvaatimukset ja lääkärintarkastukset

Metrojunan, raitiovaunun ja rataverkon kunnossapidossa käytettävän kalustoyksikön kuljettajan tehtävää hoitavalta vaaditaan, että hän:

- 1) on tehtävään sopiva;
- 2) täyttää terveytensä puolesta tässä laissa tai sen nojalla määrätyt vaatimukset;
- 3) osaa ja ymmärtää riittävästi liikenteenhoidossa käytettävää kieltä;
- 4) on vähintään 18-vuotias.

Kuljettajan tehtävää saa hoitaa vain henkilö, joka on lääkärintodistuksella osoittanut olevansa terveydentilansa perusteella kelpoinen hoitamaan mainittuja tehtäviä. Liikenteenharjoittajan on varmistettava, että henkilö käy lääkärintarkastuksessa ennen kuin hän aloittaa 1 momentissa tarkoitettussa kuljettajan tehtävässä. Sen jälkeen kuljettajan tehtävää hoitavan on käytävä säännöllisesti lääkärintarkastuksessa.

Liikenteenharjoittajalla on oikeus siirtää kuljettajan tehtävää hoitava muuhun tehtävään, jos tämä on laiminlyönyt vaaditun lääkärintarkastuksen.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Liikenteenharjoittaja vastaa toiminnassaan siitä, että sen palveluksessa tai toiminnassa mukana olevat kuljettajan tehtäviä hoitavat täyttävät tässä laissa säädetyt kelpoisuusvaatimukset ja tämän lain nojalla määrättyt muut kuljettajan tehtävää hoitavaa koskevat vaatimukset.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä kuljettajan tehtäviä hoitavien kelpoisuutta ja terveydentilaa koskevista vaatimuksista ja lääkärintarkastuksista ja siitä, kuinka usein kuljettajan tehtäviä hoitavien on osoitettava kelpoisuutensa.

8 §

Varautuminen poikkeusoloihin ja häiriötilanteisiin

Kaupunkiraideliikenteen harjoittajan on varauduttava poikkeusoloihin ja huolehdittava siitä, että sen toiminta jatkuu mahdollisimman häiriöttömästi myös valmiuslaissa tarkoitetuissa poikkeusoloissa ja niihin rinnastettavissa normaaliolojen häiriötilanteissa. Sen on osallistuttava toimintansa edellyttämällä tavalla valmiussuunnitteluun ja valmisteltava etukäteen poikkeusoloissa ja niihin rinnastettavissa normaaliolojen häiriötilanteissa tapahtuvaa toimintaa.

Sen lisäksi, mitä valmiuslaissa säädetään valtioneuvoston ja ministeriön toimivallasta, valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tässä pykälässä poikkeusoloihin ja niihin rinnastettaviin normaaliolojen häiriötilanteisiin varautumisen edellyttämän valmiussuunnittelun järjestämisestä.

7 luku

Rautatieliikenteen pätevyudet

1 §

Sovelletamisala

Tätä lukua sovelletaan luonnolliseen henkilöön, joka kuljettaa henkilö- tai tavarajunaliikenteessä tai vaihtotyössä käytettävää liikkuvaa kalustoa ja jolla tämän luvun perusteella on kelpoisuus kuljettajan tehtävään.

Tätä lukua ei sovelleta:

- 1) kuljettajiin sellaisilla rataverkon osilla, jotka ovat muusta rautatiejärjestelmästä toiminnallisesti erillisiä ja jotka on tarkoitettu ainoastaan paikalliseen henkilö- ja tavaraliikenteeseen eikä yksinomaan tässä kohdassa tarkoitetuilla rataverkon osilla liikennöivään rautatieliikenteen harjoittajaan;
- 2) kuljettajiin sellaisilla raiteilla, joita raiteen omistaja tai haltija käyttää ainoastaan omassa tavaraliikenteessään;
- 3) kuljettajiin sellaisilla rataverkon osilla, jotka on suljettu muulta rautatieliikenteeltä;
- 4) Venäjälle sijoittuneen rautatieyrityksen kuljettajiin Suomen ja Venäjän välisessä suorassa kansainvälisessä rautatieliikenteessä Suomen valtion raja-alueella ja rautatieraja-asemilla.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

2 §

Rautatieliikenteen harjoittajan vastuu

Rautatieliikenteen harjoittaja vastaa siitä, että sen palveluksessa tai toiminnassa mukana olevat kuljettajat täyttävät tässä luvussa ja sen nojalla määrätyt kelpoisuusvaatimukset.

Rautatieliikenteen harjoittajan on kuvattava ja otettava käyttöön kuljettajien kelpoisuutta koskevat menettelyt rautatielain 40 §:ssä tarkoitetussa turvallisuusjohtamisjärjestelmässään. Rautatieliikenteen harjoittajalla on oltava kuljettajien kelpoisuuden seuranta varten seurantajärjestelmä.

3 §

Kuljettajalta edellytettävä lupa

Liikkuvan kaluston kuljettaminen edellyttää lupaa. Lupa voidaan todentaa lupakirjalla, joka kuuluu kuljettajalle. Kuljettajan on pidettävä lupakirjansa mukanaan liikkuvaa kalustoa kuljettaessaan, jollei luvan olemassaolo ole muutoin todennettavissa.

Suomessa myönnetty lupa on voimassa myös muussa ETA-valtiossa, jos kuljettaja on täyttänyt 20 vuotta. Vastaavin edellytyksin muussa ETA-valtiossa myönnetty lupakirja on voimassa Suomessa.

4 §

Luvan myöntäminen

Liikenteen turvallisuusvirasto myöntää hakemuksesta luvan henkilölle, joka on:

- 1) vähintään 18-vuotias;
- 2) suorittanut vähintään perusopetuslaissa (628/1998) tarkoitetun perusopetuksen tai sitä vastaavan oppimäärän sekä toisen asteen koulutuksen;
- 3) suorittanut lupakirjaa koskevan koulutuksen ja saanut Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymältä näytön vastaanottajalta (*näytön vastaanottaja*) todistuksen lupakirjaa koskevan näytön hyväksytystä suorittamisesta;
- 4) saanut Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymältä lääkäriltä (*rautatielääkäri*) lääkärintodistuksen terveydentilansa osalta sitä koskevien vaatimusten täyttymisestä;
- 5) saanut Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymältä psykologilta (*rautatiepsykologi*) soveltuvuudestaan myönteisen lausunnon.

Lupaa ei kuitenkaan myönnetä, jos hakija on soveltumaton sen haltijaksi. Hakijan voidaan katsoa olevan soveltumaton luvan haltijaksi, jos hän:

- 1) huomautuksesta tai varoituksesta huolimatta jatkaa rautatieliikennettä koskevien säännösten tai määräysten rikkomista;
- 2) rikkomalla olennaisella tavalla tai toistuvasti rautatieliikennettä koskevia säännöksiä tai määräyksiä osoittaa puuttuvaa halua tai kykyä niiden noudattamiseen;
- 3) on syyllistynyt edeltäneen viiden vuoden aikana huumaavan aineen käyttämiseen rautatieliikenteessä tai rikoslain 23 luvussa tarkoitettuun rikokseen; tai

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

4) on muutoin aiemmalla toiminnallaan osoittanut sellaista yleistä piittaamattomuutta säännöksistä tai määräyksistä, että on syytä epäillä hakijan kykyä tai halua noudattaa rautatieliikenteen turvallisuuden kannalta olennaisia säännöksiä ja määräyksiä.

Liikenteen turvallisuusviraston on ratkaistava luvan myöntämistä koskeva hakemus kuukauden kuluessa siitä, kun hakija on toimittanut sille hakemuksen käsittelyä varten 1 momentissa tarkoitettut selvitykset. Lisäksi Liikenteen turvallisuusvirasto tallentaa lupaa koskevat tiedot liikenneasioiden rekisteriin ja antaa luvan todentamiseksi tarvittavan lupakirjan.

Liikenteen turvallisuusviraston on julkaistava luvan myöntämisessä noudatettava menettely.

5 §

Luvan voimassaolo ja uusiminen

Lupa on voimassa 10 vuotta sen myöntämisestä, jos kuljettajan ammatillista osaamista on ylläpidetty rautatieliikenteen harjoittajan turvallisuusjohtamisjärjestelmässä kuvatuin tavoin ja kuljettajan terveydentila täyttää sille asetetut vaatimukset.

Liikenteen turvallisuusvirasto uusii hakemuksesta luvan kuljettajalle, jos luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät. Liikenteen turvallisuusvirasto tarkastaa luvan edellytysten täyttymisen liikenneasioiden rekisteristä.

Liikenteen turvallisuusviraston on ratkaistava luvan uusimista koskeva hakemus kuukauden kuluessa siitä, kun hakija on toimittanut sille hakemuksen käsittelyä varten 1 momentissa tarkoitettut selvitykset. Lisäksi Liikenteen turvallisuusvirasto tallentaa lupaa koskevat tiedot liikenneasioiden rekisteriin ja antaa luvan todentamiseksi tarvittavan lupakirjan.

6 §

Terveydentilaa koskevat vaatimukset

Kuljettajalla on oltava kuljettajan tehtävään riittävät terveydelliset toimintaedellytykset, jotka on osoitettava rautatielääkärin antamalla lääkirintodistuksella.

Kuljettajana ei voi toimia, jos vetureita ja junia rautateillä yhteisössä ajavien veturinkuljettajien hyväksymisestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/59/EY (*veturinkuljettajadirektiivi*) liitteessä II tarkoitettu sairaus, vika, vamma, muu toimintakyvyn heikentyminen tai muu vastaava ominaisuus olennaisesti heikentää kykyä toimia pysyvästi tai väliaikaisesti kuljettajana. Myös kuljettajan aistien on täytettävä veturinkuljettajadirektiivin liitteen II vaatimukset. Liikkuvaa kalustoa ei saa kuljettaa sellaisten lääkeaineiden vaikutuksen alaisena, joilla voi olla vaikutusta kuljettamiseen, ilman rautatielääkärin hyväksyntää.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä kuljettajan aisteille asetettavista vaatimuksista sekä kuljettajan tehtävän hoitamiseen vaikuttavista lääkkeistä, sairauksista, vioista, vammoista ja muista vastaavista seikoista sekä niiden arviointimenettelystä ja hoidosta.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

7 §

Psykologista soveltuvuutta koskevat vaatimukset

Kuljettajan on oltava psykologisilta ominaisuuksiltaan, käyttäytymiseltään ja persoonallisuudeltaan sellainen, että hän täyttää kuljettajan tehtävään vaadittavat psykologiset valmiudet ja soveltuvuuden. Soveltuvuus on osoitettava rautatiepsykologin antamalla myönteisellä lausunnolla.

Henkilö, jolla on todettu toiminnallisessa soveltuvuudessa tai muissa psykologisissa ominaisuuksissa sellaisia veturinkuljettajadirektiivin liitteessä II tarkoitettuja ammattiin liittyviä psykologisia puutteita, jotka todennäköisesti haittaavat tehtävän hoitamista, ei saa toimia kuljettajana.

8 §

Lääkärintarkastukset

Rautatielääkäri tekee kuljettajana aloittavalle lääkärintarkastuksen ennen kuin hän aloittaa kuljettajan tehtävässä. Kuljettajan tehtäväksi luetaan myös siihen liittyvät harjoittelu- ja koulutusjaksot.

Kuljettajalle on tehtävä lääkärintarkastus veturinkuljettajadirektiivin liitteen II vaatimusten mukaisesti vähintään kolmen vuoden välein 55 ikävuoteen asti ja sen jälkeen vuosittain, jollei rautatielääkäri edellytä tarkastusten tekemistä useammin. Lääkärintarkastus on tehtävä aina myös, jos on syytä epäillä, että kuljettajan terveydentila ei täytä 6 §:n mukaisia vaatimuksia.

Rautatielääkäri antaa tarkastuksen tehtyään kirjallisen lääkärintodistuksen henkilön terveydentilasta sopivuudesta tehtävään.

Henkilöä hoitavan tai hoitaneen lääkärin taikka hoitolaitoksen on kuljettajan suostumuksella salassapitosäännösten estämättä annettava rautatielääkärin pyynnöstä lääkärintarkastuksen tekemistä varten kuljettajan terveydentilaa koskevat tarpeelliset tiedot.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä lääkärintarkastuksista.

9 §

Psykologinen soveltuvuus

Rautatiepsykologi tekee kuljettajana aloittavalle psykologisen henkilöarvioinnin ennen kuin kuljettaja aloittaa kuljettajan tehtävässä. Kuljettajan tehtäväksi luetaan myös tehtävään liittyvät harjoittelu- ja koulutusjaksot.

Psykologinen henkilöarviointi on tehtävä myös, jos on syytä epäillä, että kuljettajalla ei ole psykologisia valmiuksia tehtäviensä hoitamiseksi.

Rautatiepsykologi antaa psykologisen henkilöarvioinnin perusteella kirjallisen lausunnon kuljettajan psykologisesta soveltuvuudesta tehtävään.

Rautatiepsykologilla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada kuljettajan suostumuksella tämän psykologista soveltuvuutta koskevat tarpeelliset tiedot tälle aiemmin tehdyistä psykologisista henkilöarvioinneista.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä kuljettajalta vaadittavista psykologisista ominaisuuksista ja soveltuvuudesta sekä psykologisen henkilöarvioinnin tekemisestä.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

10 §

Lisätodistus

Kuljettajalla on oltava 3 §:ssä tarkoitetun luvan lisäksi lisätodistus, joka osoittaa, mitä liikuvaa kalustoa ja millä rataverkolla kuljettaja saa kuljettaa. Luokan A lisätodistus oikeuttaa liikennöimään vaihtotyössä ja luokan B lisätodistus junaliikenteessä.

Lisätodistus kuuluu sen myöntäneelle rautatieliikenteen harjoittajalle, jonka on annettava kuljettajalle pyynnöstä lisätodistuksen oikeaksi todistettu jäljennös. Kuljettajan on pidettävä lisätodistus tai sen oikeaksi todistettu jäljennös mukanaan kuljettaessaan liikuvaa kalustoa.

11 §

Lisätodistuksen myöntäminen

Rautatieliikenteen harjoittajan turvallisuusjohtamisjärjestelmässä on kuvattava menettely lisätodistusten myöntämiseen ja päivittämiseen tämän luvun mukaisesti sekä menettelyt, joiden mukaisesti kuljettaja voi pyytää lisätodistuksen myöntämistä, päivittämistä tai peruuttamista koskevan rautatieliikenteen harjoittajan päätöksen uudelleen tutkimista. Rautatieliikenteen harjoittaja myöntää palveluksessaan tai toiminnassaan mukana olevalle kuljettajalle lisätodistuksen, jos kuljettaja on:

1) suorittanut oppilaitoksen antaman koulutuksen lisätodistuksessa määritettävään liikkuvaan kalustoon ja rataverkkoon sekä osana rataverkosta annettavaa koulututusta kielikoulutuksen, jos rataverkolla käytettävä liikennöintikieli sitä edellyttää;

2) 1 kohdassa tarkoitetun koulutuksen saatuaan suorittanut hyväksytysti näytöt, joilla varmistetaan mainitussa 1 kohdassa tarkoitettujen aihepiirien osaaminen ja on saanut hyväksytysti suoritetuista näytöistä todistuksen näytön vastaanottajalta;

3) suorittanut rautatieliikenteen harjoittajan turvallisuusjohtamisjärjestelmässä määritetyn kuljettajan tehtävää koskevan koulutuksen.

Lisätodistuksen hakija voi pyytää rautatieliikenteen harjoittajaa tutkimaan uudelleen lisätodistuksen myöntämistä, päivittämistä tai peruuttamista koskevan päätöksen. Hakijan on pyydettävä päätöksen uudelleen tutkimista ilman aiheetonta viivytystä ja viimeistään 30 päivän kuluessa saatuaan päätöksestä tiedon.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä kuljettajalta edellytettävästä kielitaidosta ja kielitaidon tasovaatimuksesta.

12 §

Lisätodistuksen voimassaolo ja voimassapitäminen

Lisätodistus on voimassa toistaiseksi, jos:

- 1) kuljettajan palvelussuhde jatkuu;
- 2) kuljettajan lupakirja on voimassa;
- 3) kuljettaja on ylläpitänyt osaamistaan rautatieliikenteen harjoittajan turvallisuusjohtamisjärjestelmässä kuvatuin tavoin; ja
- 4) kuljettaja on suorittanut 2 momentissa tarkoitetut näytöt.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Rautatieliikenteen harjoittajan on järjestettävä kuljettajalle lisätodistuksen voimassa pitämiseksi suoritettava näyttö:

- 1) kuljettajan lisätodistuksessa määritetyn liikkuvan kaluston kuljettamisen tuntemusta koskevin osin vähintään joka kolmas vuosi;
- 2) kuljettajan lisätodistuksessa määritetyn rataverkon tuntemusta koskevin osin vähintään joka kolmas vuosi ja aina, kun kuljettaja on ollut poissa lisätodistuksessa tarkoitetuista tehtävistä vähintään vuoden ajan;
- 3) kuljettajan lisätodistuksessa määritettyä muuta kielitaitoa kuin kuljettajan äidinkieltä koskevin osin vähintään joka kolmas vuosi ja aina, kun kuljettaja on ollut poissa lisätodistuksessa tarkoitetuista tehtävistä vähintään vuoden ajan.

13 §

Lisätodistuksen peruuttaminen tai sen laajuuden rajoittaminen

Rautatieliikenteen harjoittajan on ilman aiheetonta viivytystä kuljettajaa kuultuaan peruutettava antamansa lisätodistus tai rajoitettava sen laajuutta, jos kuljettaja ei täytä lisätodistuksen saamisen edellytyksiä. Lisätodistus voidaan peruuttaa tai sen laajuutta rajoittaa kokonaan tai määräajaksi.

Rautatieliikenteen harjoittajan on ilmoitettava lisätodistuksen peruuttamisesta ja lisätodistuksen laajuuden rajoittamisesta viipymättä kuljettajalle.

Jos kuljettaja ei täytä lisätodistuksen saamisen edellytyksiä eikä rautatieliikenteen harjoittaja ole peruuttanut todistusta tai rajoittanut sen laajuutta ja Liikenteen turvallisuusvirasto saa asiasta tiedon, viraston on ilman aiheetonta viivytystä pyydettävä lisätodistuksen antanutta rautatieliikenteen harjoittajaa peruuttamaan lisätodistus, rajoittamaan sen laajuutta tai tekemään lisätarkastuksia.

Jos Liikenteen turvallisuusvirasto tai toisen ETA-valtion asianomainen toimivaltainen viranomainen on pyytänyt lisätodistuksen Suomessa antanutta rautatieliikenteen harjoittajaa peruuttamaan lisätodistuksen tai tekemään lisätarkastuksia, rautatieliikenteen harjoittajan on ratkaistava asia neljän viikon kuluessa asiaa koskevan pyynnön saatuaan ja ilmoitettava päätöksestään pyynnön tehneelle toimivaltaiselle viranomaiselle.

14 §

Poikkeukset lisätodistusvaatimuksesta

Kuljettaja saa kuljettaa liikkuvaa kalustoa rataverkolla, jota hänen lisätodistuksensa ei kata, jos häntä avustaa toinen kuljettaja, jonka lisätodistus kattaa kyseisen rataverkon, seuraavissa tapauksissa:

- 1) rautatieliikenteen häiriön vuoksi liikkuvaa kalustoa on rataverkon haltijan pyynnöstä kuljettava toista reittiä tai rataa on kunnostettava;
- 2) museoliikenteessä poikkeuksellisissa yksittäistapauksissa;
- 3) tavaraliikenteessä poikkeuksellisissa yksittäistapauksissa rataverkon haltijan suostumuksella;
- 4) uuden liikkuvan kaluston toimittamisen tai esittelyn yhteydessä;
- 5) kuljettajakoulutuksen tai näytön yhteydessä.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Rautatieliikenteen harjoittaja päättää ja vastaa 1 momentissa tarkoitetun avustavan kuljettajan käytöstä, ja sen on ilmoitettava avustavan kuljettajan käytöstä etukäteen rataverkon haltijalle.

15 §

Lisätodistusrekisteri

Rautatieliikenteen harjoittajan on pidettävä antamistaan lisätodistuksista lisätodistusrekisteriä. Rautatieliikenteen harjoittajan on tallennettava lisätodistusrekisteriin:

- 1) kuljettajan nimi ja hänen yksilöinti- ja yhteystietonsa;
- 2) tiedot 11 §:n 1 momentissa tarkoitettujen koulutusten ja näyttöjen hyväksytystä suorittamisesta sekä näytöstä saadusta todistuksesta; sekä
- 3) veturinkuljettajadirektiivissä edellytetyt tiedot.

Lisätodistusrekisteri on toteutettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2007/59/EY tarkoitettujen, kuljettajien lupakirjojen ja lisätodistusten rekistereitä koskevien perusparametrien hyväksymisestä tehdyn komission päätöksen (2010/17/EY) mukaisesti.

16 §

Rautatieliikenteen harjoittajan oikeus saada tietoja lisätodistusrekisteriä varten

Oppilaitoksen ja näytön vastaanottajan on salassapitosäännösten estämättä toimitettava rautatieliikenteen harjoittajalle ilman aiheutonta viivytystä lisätodistusrekisteriä varten tarpeelliset tiedot, kun kuljettaja on suorittanut lisätodistukseen vaadittavan koulutuksen tai 12 §:n 2 momentissa tarkoitetun näytön.

17 §

Lisätodistusrekisterin tietojen käyttäminen ja säilytysaika

Rautatieliikenteen harjoittaja saa käyttää lisätodistusrekisterin tietoja lisätodistusten antamiseen ja peruuttamiseen sekä kelpoisuuksien valvontaan ja muuhun kelpoisuusasioiden käsittelyyn.

Rautatieliikenteen harjoittajan on poistettava kuljettajan tiedot rekisteristä 10 vuoden kuluttua luvan voimassaolon päättymisestä. Jos määräajan kuluessa aloitetaan kuljettajaa koskeva rautatielain 80 §:ssä tarkoitettu tutkinta, tietoja ei saa poistaa ennen kuin tutkinta on päättynyt.

18 §

Tietojen luovuttaminen lisätodistusrekisteristä

Rautatieliikenteen harjoittaja saa luovuttaa lisätodistusrekisteriin tallennettuja tietoja vain, jos tässä pykälässä säädetyt edellytykset tietojen luovuttamiselle ovat olemassa. Tietoja ei saa luovuttaa, jos luovuttamisen voidaan perustellusta syystä epäillä loukkaavan lisätodistuksen hakijan tai haltijan yksityisyyden suojaa, etuja tai oikeuksia.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Rautatieliikenteen harjoittajan tulee 1 momentissa säädetyin edellytyksin ja salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä luovuttaa lisätodistusrekisteriin tallennettuja tietoja suomalaisille toimivaltaisille viranomaisille ja muun ETA valtion rautatie- ja onnettomuustutkintaviranomaiselle. Tietojen luovutuksen on oltava välttämätöntä luovutuksen saajalle laissa taikka Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyjen tehtävien tai velvoitteiden hoitamiseksi.

Tietoa on pyydettävä kirjallisesti tai sähköisesti ja pyyntö on perusteltava. Tietojen luovuttamisesta päättää rekisterinpitäjä. Tiedot on luovutettava pyytäjälle ilman aiheutonta viivytystä.

Edellä 16 §:ssä ja tässä pykälässä tarkoitetut tiedot voidaan luovuttaa myös teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti siten kuin siitä rekisterinpitäjän kanssa sovitaan. Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietojen vastaanottajan on esitettävä selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

19 §

Rekisterinpitäjän konkurssi

Jos rekisterinpitäjä asetetaan konkurssiin, sen toimintaa jatkava uusi rautatieliikenteen harjoittaja vastaa lisätodistusrekisterin sisältämien tietojen säilyttämisestä.

Jos kukaan ei jatka konkurssiin menneen rekisterinpitäjän toimintaa, rekisterinpitäjän on siirrettävä ylläpitämänsä lisätodistusrekisteri tietoineen Liikenteen turvallisuusvirastolle, jonka jälkeen virasto vastaa lisätodistusrekisterin tietojen säilyttämisestä.

Lisätodistusrekisterin säilyttämisestä vastaavan on säilytettävä rekisteritietoja 17 §:n mukaisesti.

20 §

Ruotsissa myönnetty lisätodistus

Ruotsissa myönnetty Ruotsiin sijoittuneen rautatieliikenteen harjoittajan henkilöstöön kuuluvan kuljettajan lisätodistus on sellaisenaan voimassa Suomen ja Ruotsin välisessä rautatieyhdysliikenteessä Suomen valtion raja-alueella ja rautatieraja-asemilla.

21 §

Palvelussuhdetta koskevat ilmoitukset

Rautatieliikenteen harjoittajan on ilmoitettava Liikenteen turvallisuusvirastolle tai kuljettajan lupakirjan myöntäneelle muulle taholle viipymättä palveluksessaan tai toiminnassaan mukana olevan kuljettajan palvelussuhteen tai toiminnan alkamisesta ja sen päättymisestä.

Lisäksi rautatieliikenteen harjoittajan on ilmoitettava viipymättä Liikenteen turvallisuusvirastolle, jos 1 momentissa tarkoitetun kuljettajan työkyvyttömyys jatkuu pitempään kuin kolme kuukautta.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

8 luku

Rautatieliikenteen kuljettajakoulutus

1 §

Koulutusvaatimukset

Edellä II osan 7 luvun 1 §:ssä tarkoitetun kuljettajan on suoritettava yleisen ja ammatillisen pätevyyden saamiseksi lupaan ja lisätodistukseen vaadittavat koulutukset. Lisäksi edellytetään, että näytön vastaanottaja on ottanut vastaan kuljettajan tehtävään vaadittavat näytöt hyväksytysti.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut lupaa ja lisätodistusta koskevat koulutukset on järjestettävä erillisinä koulutusosioina. Lupaa koskevan koulutusosion on täytettävä veturinkuljettajadirektiivin liitteen IV kulloinkin voimassa olevat vaatimukset. Myös lisätodistuksessa määritettävät liikkuva kalustoa ja rataverkkoa koskevat koulutukset on järjestettävä erillisinä koulutusosioina. Liikkuvaa kalustoa koskevan koulutusosion on täytettävä veturinkuljettajadirektiivin liitteen V kulloinkin voimassa olevat vaatimukset ja rataverkkoa koskevan koulutusosion liitteen VI kulloinkin voimassa olevat vaatimukset. Lisäksi koulutuksessa on huomioitava, mitä noudatettavista koulutusmenetelmistä säädetään veturinkuljettajadirektiivin liitteessä III.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä kuljettajan koulutuksessa sovellettavista koulutusmenetelmistä ja koulutuksen sisällöstä.

2 §

Näytöt

Kuljettajan on 1 §:ssä edellytetyn koulutuksen päätyttyä suoritettava hyväksytysti näytöt, joilla varmistetaan, että hän hallitsee tehtävässä edellytettävät tiedot ja taidot. Näytöt vastaanottaa tehtävään hyväksytty näytön vastaanottaja.

Liikenteen turvallisuusvirasto vahvistaa lupaa varten suoritettavat näytöt ja määrittää niissä käytettävät näytön vastaanottajat. Liikenteen turvallisuusviraston on kuvattava näyttöjen vahvistamista ja näytön vastaanottajien määrittämistä koskeva menettely julkaistessaan II osan 7 luvun 4 §:n 4 momentissa tarkoitetun luvan myöntämiseksi noudatettavan menettelyn.

Rautatieliikenteen harjoittaja vahvistaa lisätodistusta varten suoritettavat näytöt ja määrittää niissä käytettävät näytön vastaanottajat. Rautatieliikenteen harjoittajan on kuvattava näyttöjen vahvistamista ja näytön vastaanottajien määrittämistä koskeva menettely vahvistaessaan II osan 7 luvun 11 §:n 1 momentissa tarkoitetun lisätodistuksen myöntämiseksi noudatettavan menettelyn. Kuljettajan kykyä toimia kuljettajana on arvioitava rataverkolla suoritettavalla ajokokeella. Lisäksi simulaattorin avulla voidaan mitata kuljettajan poikkeus- ja vajaatoimintatilanteiden hallintaa ja muita vastaavia kykyjä. Jos kyseessä on Suomen rataverkolle annettava lisätodistus, ainoastaan Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymä näytön vastaanottaja voi vastaanottaa rataverkon tuntemusta koskevan näytön, johon kuuluu reittien tuntemus ja liikennöintisäännöt.

Näytöt on toteutettava niin, että vältetään kaikki eturistiriidat. Näytön vastaanottaja voi kuitenkin kuulua lisätodistuksen myöntävän rautatieliikenteen harjoittajan henkilöstöön.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä näytöistä ja näyttöjen järjestämisestä.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

3 §

Oppilaitoksen hyväksyminen

Liikenteen turvallisuusvirasto hyväksyy hakemuksesta enintään viideksi vuodeksi tässä luvussa tarkoitetun oppilaitoksen järjestämään kuljettajien koulutusta tai sen osaa, jos hakijalla on hyvä ammatillinen osaaminen rautatiejärjestelmästä sekä tehtävän edellyttämät tiedot ja taidot sekä asianmukaiset opetusvälineet ja toimitilat.

Oppilaitoksen kuuluessa rautatieliikenteen harjoittajan organisaatioon rautatieliikenteen harjoittaja voi pyytää, että oppilaitoshyväksyntä käsitellään rautatieliikenteen harjoittajan turvallisuustodistusta koskevan hakemuksen yhteydessä.

Liikenteen turvallisuusvirasto tarkastaa oppilaitoksen hyväksynnän, jos kuljettajan kelpoisuusvaatimuksia tai oppilaitoksen hyväksymiselle säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia muutetaan olennaisesti tai oppilaitos sitä pyytää.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä oppilaitokselle asetettavista vaatimuksista ja kouluttajien kelpoisuusvaatimuksista.

4 §

Oppilaitoksen velvollisuudet

Oppilaitoksen on annettava valmistavaa koulutusta tasapuolisella ja syrjimättömällä tavalla kaikille kuljettajille ja kuljettajaksi hakeutuville. Jos oppilaitos kuuluu rautatieliikenteen harjoittajan organisaatioon, sen tarjoamaan koulutukseen on päästävä samoin edellytyksin siitä riippumatta, kouluttaako oppilaitos rautatieliikenteen harjoittajan omaa henkilöstöä vai muita koulutusta tarvitsevia henkilöitä.

Oppilaitos vastaa koulutuksen sisällöstä yhteistyössä rautatieliikenteen harjoittajan tai sellaiseksi pyrkivän kanssa.

Jos oppilaitoksen antaman koulutuksen laajuus muuttuu oleellisesti, sen on pyydettävä Liikenteen turvallisuusvirastolta uutta hyväksyntää.

5 §

Kuljettajan koulutukseen sisältyvän työnopastuksen järjestäminen

Jos tässä luvussa tarkoitettulla oppilaitoksella ei ole tarvittavia toimintaedellytyksiä antaa työnopastusta liikkuvan kaluston kuljettamiseen, rautatieliikenteen harjoittaja voi huolehtia työnopastuksesta.

Rautatielain 71 §:ssä tarkoitettu sääntelyelin voi velvoittaa rautatieyrityksen tarjoamaan 1 momentissa tarkoitettua työnopastusta liikkuvan kaluston kuljettamiseen sellaisille yhtiöille tai muille yhteisöille, joiden tarkoituksena on aloittaa rautatieliikenteen harjoittaminen, jos työnopastukselle ei ole muutoin toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoja. Rautatieyritys voidaan velvoittaa tarjoamaan työnopastusta, jos se harjoittaa vastaavanlaista liikennöintiä kuin työnopastusta pyytävä yhtiö tai muu yhteisö aikoo harjoittaa.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Jos sääntelyelin velvoittaa rautatieyrityksen tarjoamaan työnopastusta, sen on otettava huomioon, että rautatieyrityksellä on riittävät toimintaedellytykset tehtävää varten ja ettei työnopastus kohtuuttomasti rajoita rautatieyrityksen toimintaa.

Työnopastusta tarjoava rautatieyritys päättää työnopastuksen käytännön järjestelyistä yhdessä oppilaitoksen kanssa. Sille on suoritettava työnopastuksesta kohtuullinen korvaus ottaen huomioon opastuksesta aiheutuneet kustannukset ja kohtuullinen tuotto. Korvauksesta vastaa työnopastusta pyytävä yhtiö tai yhteisö. Korvauksen on oltava tasapuolinen kaikille tässä momentissa tarkoitetuille työnopastusta saaville yhtiöille ja muille yhteisöille. Työnopastusta tarjoava rautatieyritys voi vaatia palvelua pyytävältä yhtiöltä tai yhteisöltä ennakkomaksun työnopastuksesta tai vakuuden maksun suorittamisesta.

6 §

Näytön vastaanottajan hyväksyminen

Liikenteen turvallisuusvirasto hyväksyy hakemuksesta henkilön kuljettajan lupaan tai lisätodistukseen oikeuttavan näytön vastaanottajaksi, jos hakija on perehtynyt erityisesti vastaanottamansa näytön aihepiiriin ja hänellä on siitä sellainen käytännön kokemus, että hän kykenee arvioimaan toisen henkilön osaamista.

Näytön vastaanottaja voidaan hyväksyä enintään viideksi vuodeksi kerrallaan. Näytön vastaanottajan on toteutettava tasapuolisella ja syrjimättömällä tavalla kuljettajan koulutukseen liittyvät lupaan ja lisätodistukseen oikeuttavat näytöt. Näytön vastaanottajan on hyväksymisen yhteydessä annettava tätä koskeva vakuutus.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä näytön vastaanottajien kelpoisuusvaatimuksista ja osaamisen ylläpitämisestä.

9 luku

Merenkulku Suomen vesialueella

1 §

Oikeus merenkulkuun Suomen vesialueella

Kauppamerenkulkuun Suomen vesialueella ei saa käyttää muita kuin suomalaisia aluksia, ellei kysymyksessä ole ulkomaanliikenne. Muita kuin suomalaisia aluksia ei saa käyttää myöskään sellaiseen risteilyalusliikenteeseen, jossa risteilyalus lähtee suomalaisesta satamasta ja palaa takaisin suomalaiseen satamaan.

Euroopan unionin jäsenvaltioiden alukset ovat kuitenkin oikeutettuja harjoittamaan kauppamerenkulkua palvelujen tarjoamisen vapauden periaatteen soveltamisesta meriliikenteeseen jäsenvaltioissa (meriliikenteen kabotaasi) annetun neuvoston asetuksen (ETY) n:o 3577/92 ja muita kuin jäsenvaltiosta olevia liikenteenharjoittajia koskevista edellytyksistä saada harjoittaa siellä sisävesiväylien tavara- ja henkilöliikennettä annetun neuvoston asetuksen (ETY) n:o 3921/91 mukaisesti.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

2 §

Meriliikenteen kabotaasin poikkeukset

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa luvan 1 §:ssä tarkoitetun kauppamerenkulun harjoittamiseen ulkomaisella aluksella, jos tarkoitukseen ei ole kohtuudella saatavilla Suomen tai muun Euroopan unionin jäsenvaltion lipun alla purjehtivaa alusta ja kysymyksessä on:

- 1) Ahvenanmaan maakunnan ja muun Suomen välinen liikenne; tai
- 2) ulkomaisen aluksen käyttöön Suomessa on erityisiä syitä.

Lupa annetaan enintään vuodeksi kerrallaan. Ennen luvan myöntämistä Liikenteen turvallisuusviraston on kuultava niitä, joita asia koskee, jollei asian luonteesta tai kiireellisyydestä muuta johdu.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan vieraan valtion kanssa tehdyn sopimuksen johdosta ja vastavuoroisuuden ehdolla säätää, että kyseisen vieraan valtion alukset ovat oikeutettuja ilman 1 momentissa tarkoitettua lupaa harjoittamaan 1 pykälässä tarkoitettua kauppamerenkulkua joko kokonaisuudessaan tai joiltakin sopimuksessa määräytyiltä osin.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä luvan hakemiseen liittyvistä selvityksistä.

10 luku

Laivaväen pätevyyydet

1 §

Luvun soveltamisala

Tämän luvun säännöksiä sovelletaan suomalaisella aluksella työskentelevään laivaväkeen.

Tätä lukua sovelletaan laivaväkeen, joka työskentelee suomalaisessa kalastusaluksessa, jonka pituus on vähintään 10 metriä. Kotimaanliikenteen liikennealueella I tätä lukua sovelletaan kuitenkin vain laivaväkeen, joka työskentelee sellaisessa kalastusaluksessa, jonka pituus on vähintään 12 metriä.

Tätä lukua ei kuitenkaan sovelleta laivaväkeen, joka työskentelee:

- 1) puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen aluksessa, jota ei pääsääntöisesti käytetä yleisessä liikenteessä matkustajien tai lastin kuljettamiseen;
- 2) huviveneessä;
- 3) aluksessa, jonka pituus on enintään 10 metriä ja jota käytetään teollisuuslaitosten selvästi erotetuilla vesivarastoalueilla;
- 4) aluksessa, jonka pituus on enintään 10 metriä ja jota ei käytetä yleisessä liikenteessä matkustajien kuljettamiseen, säännölliseen lastin kuljettamiseen eikä hinaukseen, paitsi jos kyseessä on miehitettynä vuokrattava vuokravene;
- 5) aluksessa, jota käytetään sellaisessa vapaaehtoisessa meripelastustoiminnassa, joka ei ole kaupallista toimintaa ja jossa on meripelastustoimen etsintä- ja pelastustehtävien hoitamista varten koulutettu miehistö;
- 6) ruoppaajassa, jolla ei ole omaa kuljetuskoneistoa.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Lossissa ja proomussa työskentelevään laivaväkeen sovelletaan vain pätevyysvaatimuksia, jotka koskevat radiohenkilökuntaa.

2 §

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

1) *SOLAS-yleissopimuksella* ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehtyä kansainvälistä yleissopimusta (SopS 11/1981);

2) *merenkulkijoiden vähimmäiskoulutusdirektiivillä* merenkulkijoiden vähimmäiskoulutuksesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2008/106/EY;

3) *aluksella* veteen tukeutuvaa ja vesillä liikkumiseen tarkoitettua kulkuvälinettä tai laitetta;

4) *laivaväellä* kaikkia aluksessa työskenteleviä;

5) *matkustajalla* jokaista muuta henkilöä kuin aluksen päällikköä ja laivaväkeen kuuluvaa tai muuta missä ominaisuudessa tahansa alukseen toimeen otettua tai siinä aluksen lukuun työskentelevää henkilöä taikka alle vuoden ikäistä lasta;

6) *aluksen pituudella* 96 prosenttia kokonaispituudesta vesiviivalla, joka on 85 prosentin korkeudella pienimmästä mallisivukorkeudesta mitattuna kölin yläreunasta, tai pituutta keulan etureunasta peräsin-tukin keskipisteeseen samalla vesiviivalla, jos tämä mitta on suurempi; aluksissa, joiden köli on suunniteltu kaltevaksi, tämä pituus mitataan vesiviivalla, joka on suunnitellun vesiviivan suuntainen; alle 12 metriä pitkän aluksen pituus on kuitenkin sen suurin pituus;

7) *bruttovetoisuudella* aluksen mittakirjassa ilmoitettua bruttovetoisuutta, joka on määritetty käyttäen vuoden 1969 kansainvälisen aluksenmittausyleissopimuksen (SopS 31/1982) liitteessä I olevaa kaavaa; puski-jan ja proomun muodostaman kiinteän yhdistelmän bruttovetoisuus on näiden yhteenlaskettu bruttovetoisuus;

8) *huviveneellä* tyypistä tai kuljetuskoneistosta riippumatta urheiluun tai vapaa-ajan viettoon tarkoitettua venettä, jonka rungon pituus sovellettavien yhdenmukaistettujen standardien mukaan mitattuna on vähintään 2,5 ja enintään 24 metriä; huviveneellä ei tarkoiteta miehitettyä vuokralle tarjottavaa alusta;

9) *huvialuksella* urheiluun tai vapaa-ajan viettoon tarkoitettua alusta, jonka rungon pituus sovellettavien yhdenmukaistettujen standardien mukaan mitattuna on yli 24 metriä ja jonka bruttovetoisuus on alle 500;

10) *lossilla* ohjausköyden tai sitä korvaavan Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymän muun laitteiston ohjaamaa lauttaa;

11) *vuokraveneellä* huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annetun lain (1712/2015) soveltamisalaan kuuluvaa, huvikäyttöön miehitettynä vuokralle tarjottavaa alusta, joka kuljettaa muussa kuin ennalta määrättyjen aikataulujen tai reittien mukaisessa liikenteessä enintään 12 matkustajaa; ei kuitenkaan purjevenettä, jonka rungon pituus on valmistajan ilmoituksen mukaan alle 5,5 metriä, moottorilla varustettua venettä, jonka moottoriteho on moottorin valmistajan ilmoituksen mukaan alle 15 kilowattia, vesiskootteria eikä soutuvenettä;

12) *kalastusaluksella* alusta, joka on varustettu tai jota käytetään kalojen tai vesien muiden elollisten luonnonvarojen pyyntiin kaupallisessa tarkoituksessa;

13) *matkustaja-aluksella* alusta, joka kuljettaa enemmän kuin 12 matkustajaa;

14) *proomulla* alusta, jolla ei ole omaa kuljetuskoneistoa;

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

15) *lastialuksella* muita kuin 8—14 kohdassa tarkoitettuja vähintään 5,5 metrin pituisia aluksia;

16) *säiliöaluksella* lastialusta, jonka lastitilat on rakennettu tai soveltuvat pääasiassa nestemäisen lastin kuljettamiseen irtolastina;

17) *kansainvälisellä liikenteellä* liikennettä ulkomaan satamien tai Suomen ja ulkomaan satamien välillä; kansainvälinen liikenne jaetaan neljään liikennealueeseen seuraavasti:

a) *itämerenliikenne* on liikennettä kotimaanliikennealueen ulkopuolella Itämerellä mukaan lukien Suomenlahti ja Pohjanlahti sekä rajanaan Pohjanmereen Tanskan ja Ruotsin välillä Skagenin leveyspiiri 57° 44,8' pohjoista leveyttä;

b) *lähiliikenne* on liikennettä itämerenliikennealueen ulkopuolella Pohjanmerellä sekä siihen liittyvillä vesillä, ei kuitenkaan kauempana kuin 12° läntistä pituutta eikä etelämpänä kuin 48° pohjoista leveyttä eikä pohjoisempänä kuin 64° pohjoista leveyttä;

c) *euroopanliikenne* on liikennettä lähiliikennealueen ulkopuolella, ei kuitenkaan lännempänä kuin 12° läntistä pituutta eikä etelämpänä kuin 30° pohjoista leveyttä eikä idempänä kuin 45° itäistä pituutta;

d) *kaukoliikenne* on liikennettä lähiliikennealueen ja euroopanliikennealueen ulkopuolella;

18) *kotimaanliikenteellä* liikennettä kotimaan satamien välillä; kotimaanliikenteeseen rinnastetaan liikenne Saimaan kanavan ja siihen välittömästi liittyvien Venäjän vesialueiden kautta Viipuriin sekä liikenne Vihrevojn ja Viipurin välillä; kotimaanliikenne jaetaan kolmeen liikennealueeseen seuraavasti:

a) liikennealue I käsittää joet, kanavat, satamat, järvet sekä sellaiset sisäsaaristoalueet, jotka eivät ole välittömästi alttiina aavalta mereltä tulevalle merenkäynnille samoin kuin lyhyet suojamattomat väyläosuudet sisäsaaristossa;

b) liikennealue II käsittää ulkosaariston ja sellaiset saaristoalueet, jotka ovat välittömästi alttiina aavalta mereltä tulevalle merenkäynnille;

c) liikennealue III käsittää avomerialueet kotimaanliikenteessä;

19) *kalastusalusten luokilla* luokkia I, II ja III siten, että luokkaan I kuuluvat alukset, joiden pituus on alle 15 metriä, luokkaan II alukset, joiden pituus on vähintään 15 metriä mutta alle 24 metriä, ja luokkaan III alukset, joiden pituus on vähintään 24 metriä;

20) *pyyntialueella* I järviä sekä sisä- ja ulkosaaristoa Suomen sisäisten aluevesien ulkorajaan asti, pyyntialueella II avomerialueita Suomenlahdella, Pohjois-Itämerellä ja Pohjanlahdella leveyspiirin 59°00' pohjoista leveyttä pohjoispuolella sekä pyyntialueella III muita merialueita Itämerellä rajanaan Pohjanmereen Tanskan ja Ruotsin välillä Skagenin leveyspiiri 57°44,8' pohjoista leveyttä;

21) *koulutuksella* tässä laissa tai sen nojalla annetuissa säädöksissä mainitun pätevyyskirjan, lisäpätevyystodistuksen tai kelpoisuustodistuksen antamisen tai uusimisen edellytyksenä olevia tutkintoja tai niiden osia, joista säädetään ammattikorkeakoululaissa (932/2014) tai sen nojalla, ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tai sen nojalla taikka määrätään edellä mainittujen lakien nojalla annetuissa määräyksissä sekä Liikenteen turvallisuusviraston tämän lain nojalla hyväksymää muuta koulutusta;

22) *meripalvelulla* laivaväkeen kuuluvana tai ohjattuna harjoitteluna suoritettua palvelua muulla aluksella kuin huviveneellä, huvialuksella, proomulla tai lossilla, joka ei ole vapaasti ohjailtava; meripalveluksi voidaan kuitenkin laskea myös palvelu sellaisella huvikäytössä olevalla aluksella, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500, sellaisessa toimessa, johon vaaditaan kansainvälisen merenkulkijoiden koulutusta, pätevyyskirjoja ja vahdinpitoa koskevan vuoden 1978 yleissopimuksen (SopS 22/1984), jäljempänä *STCW-yleissopimus*, mukainen pätevyyskirja;

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

pätevyyskirjan saamiseksi vaadittavaa meripalvelua määriteltäessä lasketaan 30 päivän ajanjakson aluksella vastaavan yhtä kuukautta;

23) *koneteholla* katsastustodistukseen tai muuhun viralliseen asiakirjaan merkittyä kuljetuskoneistojen yhteenlaskettua suurinta jatkuvaa nimellistehoa kilowatteina;

24) *teholuvulla* lukua, joka saadaan laskemalla yhteen käytettävissä olevien höyrykattiloiden suurimman sallitun käyttöpaineen ja tehon lukuarvojen tulot, jolloin käyttöpaine tarkoittaa ylipainetta ilmoitettuna baareissa ja teho nesteen ja höyryn aikayksikössä siirtyvää lämpöenergiaa ilmoitettuna megawatteina.

3 §

Pätevyyskirja, lisäpätevyystodistus ja kelpoisuustodistus

Aluksella työskentelevällä on oltava tämän luvun mukainen pätevyys.

Aluksella työskentelevältä voidaan vaatia sen lisäksi, mitä toimeen muuten vaaditaan, aluksen ominaisuuksien mukaisia tai hänen tehtäviinsä liittyviä lisäpätevyyksiä. Osoitetusta pätevyydestä annetaan pätevyyskirja tai lisäpätevyystodistus.

Henkilöllä, jolla on toisen valtion toimivaltaisen viranomaisen myöntämä päällystön pätevyyskirja tai säiliöaluksen lastitoimintojen hoitamisesta annettava lisäpätevyystodistus ja joka työskentelee Suomen lipun alla olevassa aluksessa, on oltava pätevyyskirjan tai lisäpätevyystodistuksen tunnustamista osoittava kelpoisuustodistus.

Jos suomalainen alus on rahdattu ulkomaalaiselle käytettäväksi Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden välisessä liikenteessä ehdoin, että ulkomaalainen rahtaaaja voi määrätä aluksen käytöstä merenkulkuun, aluksen päälliköllä on oltava tässä laissa säädetty pätevyyskirja ja tarvittaessa lisäpätevyystodistus sekä vastaavat kelpoisuustodistukset. Muulla laivaväkeen kuuluvalla on oltava tehtäviensä edellyttämä pätevyyskirja ja tarvittaessa lisäpätevyystodistus sekä vastaavat kelpoisuustodistukset.

4 §

Lasti- ja matkustaja-aluksen päällikön pätevyysvaatimukset

Kotimaanliikenteen liikennealueen I nimetyllä ja rajatulla alueella toimivassa matkustaja-aluksessa, jonka bruttovetoisuus on alle 100, päälliköllä on oltava kuljettajankirja tai kalastusaluksen kuljettajankirja A.

Kotimaanliikenteen liikennealueella I lastialuksessa, jonka bruttovetoisuus on alle 100, päälliköllä on oltava kuljettajankirja tai kalastusaluksen kuljettajankirja B.

Kotimaanliikenteen liikennealueilla II ja III toimivalla lastialuksella, jonka bruttovetoisuus on alle 100, päälliköllä on oltava kotimaanliikenteen laivurin koulutus sekä neljä kuukautta meripalvelua. Kotimaanliikenteen laivurin koulutus ja meripalvelu on osoitettava Liikenteen turvallisuusviraston antamalla todistuksella, ja ne voidaan korvata kalastusaluksen laivurinkirja B:llä.

Kotimaanliikenteen lastialuksella, jonka bruttovetoisuus on vähintään 100 mutta alle 500, päälliköllä on oltava kotimaanliikenteen laivurinkirja tai kalastusaluksen laivurinkirja B.

Kotimaanliikenteen matkustaja-aluksessa, jonka bruttovetoisuus on alle 300, päälliköllä on oltava kotimaanliikenteen laivurinkirja tai kalastusaluksen laivurinkirja B. Kotimaanliikenteen lii-

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

kennealueella III liikennöivän matkustaja-aluksen päälliköllä on lisäksi oltava vähintään 12 kuukautta meripalvelua perämiehenä tai päällikkönä.

Kotimaanliikenteen matkustaja-aluksessa, jonka bruttovetoisuus on vähintään 300 mutta alle 500, päälliköllä on oltava kotimaanliikenteen laivurinkirja tai kalastusaluksen laivurinkirja B sekä 12 kuukautta meripalvelua perämiehenä tai päällikkönä.

Kotimaanliikenteen aluksessa, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500 mutta alle 1 000, päälliköllä on oltava vahtiperämiehenkirja tai kalastusaluksen laivurinkirja A. Matkustaja-aluksen päälliköllä on lisäksi oltava vähintään 12 kuukautta meripalvelua perämiehenä tai päällikkönä.

Kotimaanliikenteen aluksessa, jonka bruttovetoisuus on vähintään 1 000 mutta alle 3 000, päälliköllä on oltava yliperämiehenkirja tai vahtiperämiehenkirja ja 36 kuukautta meripalvelua perämiehenä tai 24 kuukautta meripalvelua perämiehenä, joista vähintään 12 kuukautta meripalvelua yliperämiehenä.

Itämerenliikenteen tai lähiliikenteen aluksessa, jonka bruttovetoisuus on alle 500, päälliköllä on oltava lähiliikenteen päällikkökirja.

Euroopan liikenteen ja kaukoliikenteen aluksessa, jonka bruttovetoisuus on alle 500, päälliköllä on oltava yliperämiehenkirja sekä 36 kuukautta meripalvelua perämiehenä tai 24 kuukautta meripalvelua perämiehenä, josta vähintään 12 kuukautta meripalvelua yliperämiehenä.

Kansainvälisen liikenteen aluksessa, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500 mutta alle 3 000, päälliköllä on oltava yliperämiehenkirja sekä 36 kuukautta meripalvelua perämiehenä tai 24 kuukautta meripalvelua perämiehenä, josta vähintään 12 kuukautta meripalvelua yliperämiehenä.

Aluksessa, jonka bruttovetoisuus on vähintään 3 000, päälliköllä on oltava merikapteeninkirja.

5 §

Höyry- ja moottorialuksen konepäällystön pätevyys

Konepäällystään kuuluvalla on oltava moottorialuksella moottorialukseen oikeuttava pätevyyskirja ja höyryaluksessa höyryaluksen oikeuttava pätevyyskirja.

6 §

Lasti- ja matkustaja-aluksen konepäällikön pätevyysvaatimukset

Aluksen päällikkö saa toimia konepäällikkönä vain aluksessa, jonka koneteho on alle 350 kilowattia ja jossa koneiston hallintalaitteet on niin sijoitettu, että sitä voidaan ohjata ohjauspaikalta.

Kotimaanliikenteen aluksessa, jonka koneteho on vähintään 350 kilowattia mutta alle 750 kilowattia, konepäälliköllä on oltava koneenhoitajankirja.

Kotimaanliikenteen aluksessa, jonka koneteho on vähintään 750 kilowattia mutta alle 3 000 kilowattia, konepäälliköllä on oltava vahtikonemestarinkirja sekä vähintään 12 kuukautta meripalvelua konemestarina.

Itämerenliikenteen ja lähiliikenteen aluksessa, jonka koneteho on vähintään 350 kilowattia mutta alle 750 kilowattia, konepäälliköllä on oltava koneenhoitajankirja sekä vähintään 12 kuukautta meripalvelua konemestarina.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Euroopan liikenteen ja kaukoliikenteen aluksessa, jonka koneteho on vähintään 350 kilowattia mutta alle 750 kilowattia, konepäälliköllä on oltava vahtikonemestarinkirja sekä vähintään 12 kuukautta meripalvelua konemestarina.

Kansainvälisen liikenteen aluksessa, jonka koneteho on vähintään 750 kilowattia mutta alle 3 000 kilowattia, konepäälliköllä on oltava vähintään konepäällikön pätevyyskirja aluksille, joiden koneteho on alle 3000 kilowattia.

Aluksessa, jonka koneteho on vähintään 3 000 kilowattia, konepäälliköllä on oltava ylikonemestarinkirja.

Höyryaluksen konepäälliköllä on oltava aluksen höyrykattiloiden yhteenlasketun teholumun mukaan määräytyvä pätevyyskirja.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset aluksen painelaitteen käytönvalvojalta vaadittavasta pätevyyskirjasta ja painelaitteen käyttäjän perehdyttämisvaatimuksista.

7 §

Miehitettynä vuokratun vuokraveneen kuljettajan pätevyysvaatimukset

Miehitettynä vuokratun vuokraveneen kuljettajalla on oltava vuokraveneen kuljettajankirja. Jos miehitettynä vuokratun vuokraveneen kuljettaja toimii vuokraveneen kuljettajana kansainvälisessä liikenteessä, hänellä on oltava vuokraveneen kuljettajankirjan lisäksi kansainvälinen huviveneen kuljettajan pätevyyskirja.

8 §

Kalastusaluksen päällystön pätevyysvaatimukset

Luokkaan I kuuluvan kalastusaluksen päälliköllä on pyyntialueilla I ja II oltava kalastusaluksen kuljettajankirja B ja pyyntialueella III kalastusaluksen kuljettajankirja A.

Luokkaan II kuuluvan kalastusaluksen päälliköllä on oltava kalastusaluksen kuljettajankirja A.

Luokkaan III kuuluvan kalastusaluksen perämiehellä on oltava kalastusaluksen laivurinkirja B ja päälliköllä kalastusaluksen laivurinkirja A.

Aluksen päällikkö saa toimia konepäällikkönä vain kalastusaluksessa, jonka koneteho on alle 350 kilowattia ja jossa koneiston hallintalaitteet on sijoitettu niin, että alusta voidaan ohjata ohjauspaikalta.

Kalastusaluksessa, jonka koneteho on vähintään 350 kilowattia mutta alle 750 kilowattia, yhdellä laivaväkeen kuuluvalla on oltava koneenhoitajankirja.

Jos kalastusaluksen koneteho on vähintään 750 kilowattia, konepäälliköllä on oltava vahtikonemestarinkirja.

Henkilö, joka on suorittanut kalastusaluksella työskentelevän turvallisuuskoulutuksen ja jolla on:

1) vahtiperämiehenkirja, voi toimia luokkaan III kuuluvan kalastusaluksen perämiehenä Itämerellä; luokkaan III kuuluvan kalastusaluksen päälliköllä on lisäksi oltava 12 kuukautta meripalvelua perämiehenä, josta palvelusta vähintään kuusi kuukautta on oltava vähintään 12 metriä pitkän kalastusaluksen perämiehenä tai päällikkönä;

2) kotimaanliikenteen laivurinkirja, voi toimia sellaisen kalastusaluksen päällikkönä, jolla on oltava kalastusaluksen kuljettajankirja A;

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

3) kuljettajankirja, voi toimia sellaisen kalastusaluksen päällikkönä, jolla on oltava kalastusaluksen kuljettajankirja B.

9 §

Radioasemankäyttäjän pätevyysvaatimukset

Aluksen radioaseman käyttäjällä on oltava tietoyhteiskuntakaaren (917/2014) nojalla annettu ja voimassa oleva, kyseisen radioaseman käyttöön oikeuttava pätevyystodistus.

10 §

Aluksen päällikön vähimmäisikä

Kansainvälisen liikenteen matkustaja- tai lastialuksen päällikkönä toimivan on oltava 20 vuotta täyttänyt. Kotimaanliikenteen matkustaja- tai lastialuksessa päällikkönä toimivan on oltava 18 vuotta täyttänyt.

11 §

EU:n pätevyyttä koskevien säädösten soveltaminen

Sisävesiväylien tavaraj- ja matkustajaliikenteeseen myönnettyjen kansallisten pätevyyskirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta annetun neuvoston direktiivin 91/672/ETY, jäljempänä *pätevyyskirjadirektiivi*, sisävesiväylien tavaraj- ja matkustajaliikenteen kansallisten pätevyyskirjojen myöntämisperusteiden harmonisoinnista yhteisössä annetun neuvoston direktiivin 96/50/EY, jäljempänä *myöntämisperusedirektiivi* sekä vesiväylien kansallisen ja kansainvälisen tavaraliikenteen harjoittajan ammattiin pääsystä sekä tutkintotodistusten, todistusten ja muiden tähän ammattiin muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta annetun neuvoston direktiivin 87/540/ETY, jäljempänä *liikenteenharjoittamisdirektiivi*, velvoitteet ovat voimassa Suomessa. Suomen sisävesialueella liikennöivien alusten kuljettajiin, miehistöön ja liikenteenharjoittajiin ei kuitenkaan sovelleta myöntämisperusedirektiivin eikä liikenteenharjoittamisdirektiivin säännöksiä pätevyyskirjojen myöntämisperusteista, ammattiin pääsyä koskevista vaatimuksista ja tutkintovaatimuksista.

12 §

Pätevyyskirjan ja lisäpätevyystodistuksen myöntäminen

Liikenteen turvallisuusvirasto myöntää hakemuksesta pätevyyskirjan ja lisäpätevyystodistuksen ja tallentaa niitä koskevat tiedot liikenneasioiden rekisteriin. Viestintävirasto myöntää kuitenkin 9 §:ssä tarkoitetun pätevyystodistuksen Kansainvälisen televiestintäliiton (ITU) yleissopimukseen (SopS 94/1996) liittyvän kansainvälisen radio-ohjesäännön mukaisesti.

Pätevyyskirjan ja lisäpätevyystodistuksen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija iältään, terveydeltään, tiedoiltaan, taidoiltaan, koulutukseltaan ja kokemukseltaan täyttää pätevyyskirjan tai lisäpätevyystodistuksen saamiseksi asetetut pätevyysvaatimukset. Hakijan on esitettävä hake-

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

muksensa tueksi kaikki pätevyyskirjan ja lisäpätevyystodistuksen antamista varten tarpeelliset tiedot ja selvitykset.

Lisäksi pätevyyskirjan ja lisäpätevyystodistuksen saamisen edellytyksenä on, että Liikenteen turvallisuusvirasto on hyväksynyt koulutuksen järjestäjän ja annetun koulutuksen 11 luvun 1 ja 3 §:n mukaisesti.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa STCW-yleissopimuksen, SOLAS-yleissopimuksen, merityötä koskevan vuoden 2006 yleissopimuksen (SopS 51 ja 52/2013), merenkulkijoiden vähimmäiskoulutusdirektiivin, yhdenmukaistetun turvallisuusjärjestelmän luomisesta kalastusaluksille, joiden pituus on 24 metriä tai enemmän, annetun neuvoston direktiivin 97/70/EY ja Kansainvälisen televiestintäliiton yleissopimukseen liittyvän kansainvälisen radio-ohjesäännön täytäntöön panemiseksi tarkempia säännöksiä pätevyyskirjoista, lisäpätevyystodistuksista ja pätevyys- ja lisäpätevyysvaatimuksista. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa myös tarkempia säännöksiä tarvittavista kansallisista pätevyyskirjoista ja pätevyysvaatimuksista sekä pätevyyskirjaa ja lisäpätevyystodistusta koskevassa hakemuksessa esitettävistä seikoista.

Liikenteen turvallisuusvirasto vahvistaa pätevyyskirjan, lisäpätevyystodistuksen ja kelpoisuustodistuksen muodon. Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) ohjeiden ja suositusten täytäntöönpanemiseksi tarkempia määräyksiä lisäpätevyyskirjoista, niihin liittyvän koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä sekä perehdyttämisvaatimuksista. Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä myös pätevyyskirjojen ja lisäpätevyystodistusten hakemiseen liittyvistä menettelyistä.

13 §

Erityiskoulutus

Aluksella työskentelevältä voidaan vaatia sen lisäksi, mitä toimeen muuten vaaditaan, aluksen ominaisuuksien mukaisia tai hänen tehtäviinsä liittyviä erityiskoulutuksia.

Kalastusaluksella työskentelevällä on oltava turvallisuuskoulutus.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä matkustaja-aluksen ja säiliö-aluksen alustyyppin ja laivaväen tehtävien mukaisista lisäkoulutus- ja perehdyttämisvaatimuksista. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa myös STCW-, ja SOLAS-yleissopimusten ja merenkulkijoiden vähimmäiskoulutusdirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarkempia säännöksiä hätätilanne-, palo- ja terveydenhuoltokoulutuksesta.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä kansimiehen koulutuksesta sekä kalastusaluksella työskentelevän turvallisuuskoulutuksesta.

14 §

Pätevyyskirjojen ja lisäpätevyystodistusten voimassaolo ja uusiminen

Pätevyyskirjat ja lisäpätevyystodistukset ovat voimassa määräajan tai toistaiseksi. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa STCW-yleissopimuksen ja merenkulkijoiden vähimmäiskoulutusdirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarkempia säännöksiä pätevyyskirjojen ja lisäpätevyystodistusten voimassaoloajoista. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä myös kansallisten pätevyyskirjojen voimassaoloajoista.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Pätevyyskirjaa tai lisäpätevyystodistusta uusittaessa hakijan on esitettävä selvitys siitä, että hän on säilyttänyt ammattipätevyytensä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä pätevyyskirjan tai lisäpätevyystodistuksen uusimisesta sekä ammattipätevyyden säilymistä koskevasta selvityksestä.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä pätevyyskirjojen ja lisäpätevyystodistusten uusimisen edellytyksenä olevasta lisäkoulutuksesta, aluksella annettavasta koulutuksesta ja vaadittavasta työkokemuksesta sekä siirtymäkausiin liittyvistä menettelyistä.

15 §

Muun valtion toimivaltaisen viranomaisen antaman STCW-yleissopimuksen mukaisen pätevyyskirjan tai lisäpätevyystodistuksen tunnustaminen

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa kirjallisesta hakemuksesta muun valtion toimivaltaisen viranomaisen antaman pätevyyskirjan tai lisäpätevyystodistuksen tunnustamista osoittavan, 3 §:ssä edellytetyn kelpoisuustodistuksen. Kelpoisuustodistuksella vahvistetaan, että pätevyyskirjan haltija voi toimia pätevyyskirjan mukaisessa toimessa suomalaisella aluksella päällikön, yliperämiehen, perämiehen, konepäällikön, ensimmäisen konemestarin tai muussa konemestarin tai sähkömestarin toimessa tai hoitaa säiliöaluksen lastitoimintoja.

ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen antama STCW-yleissopimuksen mukainen pätevyyskirja tai lisäpätevyystodistus on tunnustettava.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi tunnustaa muun kuin ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen myöntämän pätevyyskirjan tai lisäpätevyystodistuksen, jos:

- 1) valtio on STCW-yleissopimuksen sopimuspuoli;
- 2) valtio on osoittanut IMO:n meriturvallisuuskomitealle, että se on toimeenpannut yleissopimuksen määräykset;
- 3) Euroopan komissio on tunnustanut kyseisen valtion koulutus- ja pätevyyskirjojen myöntämisenjärjestelmän; ja
- 4) Liikenteen turvallisuusvirastolla ja kyseisen valtion toimivaltaisella viranomaisella on tai on tekeillä kahdenvälinen sopimus pätevyyskirjojen ja lisäpätevyystodistusten tunnustamisesta.

Kelpoisuustodistus voidaan kuitenkin antaa aluksen päällikön, yliperämiehen, konepäällikön ja ensimmäisen konemestarin toimeen ainoastaan sillä edellytyksellä, että henkilö tuntee Suomen merenkulkualan lainsäädännön siltä osin kuin sillä on merkitystä toimen hoitamisen kannalta.

Kelpoisuustodistukset on myönnettävä STCW-yleissopimuksen liitteen I/2 säännön 7 ja 8 kohdan mukaisesti.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä merenkulkijoiden vähimmäiskoulutusdirektiivin täytäntöön panemiseksi kelpoisuustodistusta koskevaan hakemukseen liitettävistä asiakirjoista.

16 §

Työskentely aluksella kelpoisuustodistuksen hakuaikana

Liikenteen turvallisuusvirasto voi sallia merenkulkijan työskennellä suomalaisella aluksella enintään kolmen kuukauden ajan ilman tunnustettua pätevyyskirjaa tai lisäpätevyystodistusta, jos

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

merenkulkijalla on voimassa oleva STCW-yleissopimuksen sopimuspuolen toimivaltaisen viranomaisen myöntämä yleissopimuksen määräysten mukaisesti annettu, kyseiseen toimeen oikeutava pätevyyskirja tai lisäpätevyystodistus, jonka tunnustamista on haettu Liikenteen turvallisuusvirastolta, jollei työskentely vaaranna alusta, ympäristöä tai ihmishenkiä.

Työskentely aluksella edellyttää, että merenkulkijalla on Liikenteen turvallisuusviraston antama todistus kelpoisuustodistusta koskevan hakemuksen vastaanottamisesta.

Jos Liikenteen turvallisuusviraston päätös kelpoisuustodistuksen myöntämisestä on kielteinen, oikeus työskentelyyn lakkaa seuraavassa satamassa.

17 §

Muun kuin STCW-yleissopimuksen mukaisen pätevyyskirjan tunnustaminen

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa kirjallisesta hakemuksesta tunnustamista koskevan todistuksen myös sellaiselle hakijalle, jolla on ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen myöntämä muu kuin STCW-yleissopimukseen perustuva kansi- tai konepäälystön pätevyyskirja. Sisävesien ammattipätevyudet tunnustetaan kuitenkin pätevyyskirjadirektiivin mukaisesti.

Tunnustamisessa sovelletaan ammattipätevyuden tunnustamisesta annettua lakia (1384/2015), jäljempänä *tunnustamislaki*. Liikenteen turvallisuusvirasto toimii merenkulun ammattihenkilöiden osalta tunnustamislaissa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

Ammatissa toimimisen edellytyksenä on sellainen kielitaito, jota tarvitaan toimen harjoittamiseksi Suomessa.

18 §

Todistusten ja asiakirjojen säilyttäminen ja esittäminen

Alkuperäinen pätevyyskirja, lisäpätevyystodistus, kelpoisuustodistus ja kelpoisuutta koskeva todistus on säilytettävä siinä aluksessa, jossa mainitun asiakirjan saanut toimii. Pätevyyskirjan, lisäpätevyystodistuksen, kelpoisuustodistuksen ja kelpoisuutta koskevan todistuksen saaneen on esitettävä se asianomaisen viranomaisen määräyksestä, ellei pätevyuden, lisäpätevyuden tai kelpoisuuden olemassaolo ole muutoin todennettavissa.

11 luku

Merenkulun koulutuksen järjestäjän ja koulutuksen hyväksyminen

1 §

Merenkulun koulutuksen järjestäjän hyväksyminen

Liikenteen turvallisuusviraston myöntämään STCW-yleissopimuksen mukaiseen merenkulun pätevyyskirjaan tai lisäpätevyystodistukseen johtavaa tai muuta STCW-yleissopimuksen mukaista merenkulun koulutusta, jonka järjestäjältä yleissopimuksen mukaan edellytetään hyväk-

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

syntää, saa antaa vain koulutuksen järjestäjä, jonka Liikenteen turvallisuusvirasto on arvioinut ja hyväksynyt mainitun yleissopimuksen mukaisesti.

Koulutuksen järjestäjän on haettava hyväksyntää Liikenteen turvallisuusvirastolta. Liikenteen turvallisuusvirasto arvioi, täyttääkö koulutuksen järjestäjä STCW-yleissopimuksen mukaiset edellytykset tai jäljempänä 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa 2 §:n mukaiset edellytykset. Arvion perusteella Liikenteen turvallisuusvirasto hyväksyy vaatimukset täyttävän koulutuksen järjestäjän. Arviointi voi sisältää koulutuksen järjestämiseen käytettävien tilojen ja välineiden arvioinnin.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi erityisestä syystä hyväksyä myös sellaisen koulutuksen järjestäjän, jonka antama koulutus johtaa muuhun kuin STCW-yleissopimuksen mukaiseen merenkulun pätevyyskirjaan tai lisäpätevyystodistukseen.

Hyväksyntä annetaan toistaiseksi tai erityisestä syystä määräajaksi.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä koulutuksen järjestäjää koskevista vaatimuksista. Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkemmat määräykset hyväksymismenettelystä ja hakemukseen liitettävistä asiakirjoista.

2 §

Muun kuin STCW-yleissopimuksen mukaisen koulutuksen järjestäjän hyväksymisen edellytykset

Edellä 1 §:n 3 momentissa tarkoitetulla erityisestä syystä hyväksyttävällä koulutuksen järjestäjällä on oltava:

- 1) opetushenkilöstö, jolla on hyvä ammatillinen osaaminen koulutusta koskevasta merenkulun osa-alueesta ja tehtävän edellyttämät tiedot ja taidot; ja
- 2) laadunhallintajärjestelmä.

3 §

Merenkulun koulutuksen hyväksyminen

Liikenteen turvallisuusvirasto hyväksyy hakemuksesta STCW-yleissopimuksen vaatimukset täyttävän koulutuksen ja erityisestä syystä muun pätevyyskirjaan tai lisäpätevyystodistukseen johtavan merenkulun koulutuksen. Koulutuksen hyväksyntä koskee koulutuksen sisältöä ja koulutuksen järjestelyjä. Koulutuksen on oltava hyväksytty ennen sen aloittamista.

Koulutuksen hyväksymisen edellytyksenä on, että:

- 1) koulutuksen järjestäjällä on yksityiskohtainen kirjallinen opetussuunnitelma, joka sisältää pätevyysvaatimusten saavuttamisen kannalta tarpeelliset opetusmenetelmät, menettelytavat ja opetusmateriaalin;
- 2) koulutuksen järjestäjällä on annettavan koulutuksen edellyttämät tilat ja välineet; ja
- 3) erityisestä syystä 1 momentin nojalla hyväksyttävä koulutus täyttää IMO:n tai Kansainvälisen työjärjestön (ILO) ohjeisiin ja suosituksiin tai muihin kansainvälisiin velvoitteisiin perustuvat vaatimukset taikka tämän lain nojalla säädetyt tai Opetushallituksen määräämiin tutkinnon perusteisiin sisältyvät kansalliset vaatimukset koulutuksen riittävän tason varmistamiseksi.

Hyväksyntää on haettava uudelleen, kun koulutusvaatimukset muuttuvat olennaisesti. Liikenteen turvallisuusvirasto tiedottaa koulutuksen järjestäjille koulutusvaatimusten olennaisista muutoksista.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä koulutuksen sisällöstä ja järjestelyistä soveltaen ensisijaisesti STCW-yleissopimusta tai IMO:n tai ILO:n ohjeita ja suosituksia. Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkemmat määräykset myös hakemismenettelystä ja hakemukseen liitettävistä asiakirjoista.

4 §

Arviointi

Liikenteen turvallisuusvirasto voi tehdä arvioinnin hyväksymälleen koulutuksen järjestäjälle ja koulutukselle. Arvioinnissa tarkastetaan, vastaako koulutus ja koulutuksen järjestelyt 1—3 §:n mukaisia vaatimuksia.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä arvioinnissa tarvittavista asiakirjoista.

5 §

Koulutuksen järjestäjän ilmoitusvelvollisuus

Hyväksytyn koulutuksen järjestäjän on ilmoitettava välittömästi Liikenteen turvallisuusvirastolle, jos 1 tai 3 §:ssä tarkoitetussa hakemuksessa annetuissa tai muissa hakijan antamissa tiedoissa tapahtuu olennaisia muutoksia.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tässä pykälässä tarkoitetuista ilmoitettavista tiedoista ja niiden toimittamisesta Liikenteen turvallisuusvirastolle.

12 luku

Luvanvarainen lentotoiminta

1 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *Chicagon yleissopimuksella* kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimusta (SopS 11/1949);
- 2) *EASA-asetuksella* yhteisistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan lentoturvallisuusviraston perustamisesta sekä neuvoston direktiivin 91/670/ETY, asetuksen (EY) N:o 1592/2002 ja direktiivin 2004/36/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 216/2008;
- 3) *ECAC:lla* Euroopan siviili-ilmailukonferenssia;
- 4) *kauko-ohjatun lentotoiminnan luvalla* kauko-ohjauspaikasta ohjatun miehittämättömän ilma-aluksen käyttämiseen tarvittavaa lupaa;
- 5) *lentoliikenneasetuksella* lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1008/2008;

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

6) *ulkosuhdeasetuksella* jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välisten lentoliikennesopimusten neuvottelemisesta ja täytäntöönpanosta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 847/2004.

2 §

Lentoliikenne

Matkustajien, postin ja rahdin kuljettamiseen lentoteitse maksua tai muuta korvausta vastaan (*lentoliikenne*) vaaditaan lentoliikenneasetuksen mukainen liikennelupa.

Liikenteen turvallisuusvirasto myöntää liikenneluvan hakemuksesta. Sen lisäksi, mitä liikenneluvan myöntämisen edellytyksistä säädetään lentoliikenneasetuksessa, hakijan toimintaa jatkuvasti ja tosiasiallisesti johtavilta henkilöiltä edellytetään hyvämainisuutta. Henkilö ei täytä hyvämainisuuden vaatimusta, jos hänet on tuomittu viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana vankeusrangaistukseen tai viimeksi kuluneiden kolmen vuoden aikana sakkorangaistukseen vakavasta työsuhdetta, elinkeinon harjoittamista, kirjanpitoa, velkasuhdetta, liikenteen harjoittamista taikka liikenneturvallisuutta koskevien säännösten tai määräysten rikkomisesta ja teko osoittaa hänen olevan ilmeisen sopimaton harjoittamaan lentoliikennettä.

Lentoliikenteen harjoittajan käyttämät ilma-alukset on rekisteröitävä Suomen ilma-alusrekisteriin. Liikenteen turvallisuusvirasto voi sallia lentoliikenteen harjoittajan käyttämän ilma-aluksen rekisteröinnin toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa, jos sen lentoturvallisuusvalvonta voidaan asianmukaisesti hoitaa.

3 §

Lentoliikenne Euroopan talousalueen sisäisillä reiteillä, joiden lähtö- tai päätepiste on Suomessa

Lentoliikenteen harjoittamiseen Euroopan talousalueen sisäisillä reiteillä, joiden lähtö- tai päätepiste on Suomessa, tarvitaan Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa myönnetty liikennelupa. Liikenteen turvallisuusvirasto voi yksittäistapauksessa tai Suomea sitovan kansainvälisen velvoitteen perusteella myöntää tällaisen liikenteen harjoittamiseen luvan myös muulle kuin edellä tarkoitetun liikenneluvan haltijalle.

4 §

Säännöllinen lentoliikenne Suomen ja kolmannen maan välillä

Jollei 5 §:stä muuta johdu, lentoliikenneasetuksessa tarkoitetun Suomen ja kolmannen maan välillä harjoitettavan säännöllisen lentoliikenteen edellytyksenä on, että:

- 1) lentoliikenteen harjoittajalla on 2 §:ssä tarkoitettu liikennelupa ja se on sijoittautunut Suomeen;
- 2) lentoliikenteen harjoittaja on kolmannen maan nimeämä yhtiö, ja se täyttää Suomen ja mainitun kolmannen maan välillä tehdyn lentoliikennesopimuksen mukaiset edellytykset liikenteen harjoittamiselle; tai
- 3) lentoliikenteen harjoittaja on kolmannen maan nimeämä yhtiö, sillä on EASA-asetuksen 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua kaupallisen lentotoiminnan harjoittamiseen oikeuttavaa todis-

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

tusta, jäljempänä *lentotoimintalupa*, vastaava mainitun kolmannen maan viranomaisen myöntämä lupa, se täyttää tässä laissa ja Euroopan unionin asetuksissa asetetut kolmansien maiden lentoyhtiöihin sovellettavat vaatimukset ja liikenne- ja viestintäministeriö pitää luvan myöntämistä Suomen liikennepolitiikan kannalta perusteltuna.

Liikenteen turvallisuusvirasto vahvistaa tarvittaessa liikenteen kuljetusmaksut, paikkatarjonnan, aikataulut ja muut lentoliikenteeseen liittyvät ehdot.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa erillisen vahvistuksen liikennöintioikeudesta lentoliikenteen harjoittajalle.

5 §

Rajoitettujen liikenneoikeuksien jakaminen

Suomen ja kolmannen maan välillä harjoitettavaan säännölliseen lentoliikenteeseen tarvitaan liikennöintilupa silloin, kun liikenneoikeuksien käyttöä on rajoitettu lentoliikennesopimuksella.

Liikenteen turvallisuusvirasto myöntää liikennöintiluvan hakemuksesta. Jos liikenneoikeuksia on rajoitettu määrä eikä liikennöintilupaa voida myöntää kaikille niitä hakeneille, päätöksen on perustuttava kokonaistarkasteluun, jossa otetaan huomioon matkustaja- ja rahtiliikenteen tarpeet, kilpailun edistäminen sekä Euroopan unionin lentoliikenteen tasapainoinen kehitys.

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa tarkemmat määräykset selvityksistä, joiden perusteella hakijoiden vertailu suoritetaan.

6 §

Ei-säännöllinen lentoliikenne Suomen ja kolmannen maan välillä

Lentoliikenteen harjoittaja, jolla on ETA-valtiossa myönnetty liikennelupa, saa lentää yksittäisen lennon tai useamman lennon käsittävän lentosarjan (*ei-säännöllinen lentoliikenne*) Suomen ja kolmannen maan välillä ilman erillistä lupaa. Liikenteen turvallisuusvirasto voi kuitenkin 4 §:ssä tarkoitetun säännöllisen lentoliikenteen harjoittajan vaatimuksesta kieltää ei-säännöllisen lentoliikenteen harjoittamisen, jos siitä aiheutuu tämän toiminnalle suurempaa kuin vähäiseksi katsottavaa taloudellista haittaa ja ei-säännöllisen lentoliikenteen harjoittaja kiertää toiminnallaan säännöllisen lentoliikenteen harjoittamiselle asetettuja rajoituksia.

Kolmannen maan lentoliikenteen harjoittaja tarvitsee Suomen ja kolmannen maan väliseen ei-säännölliseen lentoliikenteeseen lentoluvan. Liikenteen turvallisuusvirasto myöntää hakemuksesta lentoluvan, jos lentoliikenteen harjoittaja osoittaa, että sen lentotoimintalupa ja liikennelupa tai näitä vastaavat luvat mahdollistavat kyseisen liikenteen harjoittamisen ja että sillä on käytettävissään lentojen asianmukaiseen suorittamiseen soveltuva kalusto.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi jättää lentoluvan myöntämättä, jos on syytä epäillä, että:

- 1) hakija ei kykene harjoittamaan liikennettä ammattitaitoisesti ja turvallisesti;
- 2) hakijalla ei ole riittävää vastuuvakuutusta ilmailussa aiheutuvien vahinkojen varalta;
- 3) hakija pyrkii luvan avulla kiertämään säännöllisen lentoliikenteen harjoittamiselle 4 ja 5 §:ssä säädettyjä vaatimuksia; tai
- 4) hakijan kotivaltio ei vastavuoroisesti myöntäisi lupaa suomalaiselle lentoliikenteen harjoittajalle.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa määräykset 2 momentissa tarkoitetun luvan asiakirjoista, joilla hakija osoittaa luvan myöntämisen edellytysten täyttyvän. Liikenteen turvallisuusvirasto voi lisäksi määräyksellään rajoittaa muiden kuin valmismatkan osana myytävien lentokuljetusten osuutta lentokohtaisesta kokonaispaikkatarjonnasta, jos rajoitus perustuu ETA-valtioissa yleisesti noudatettavaan kansainväliseen käytäntöön tai vastavuoroisuuteen. Määräyksissä on otettava huomioon Euroopan unionin ei-säännöllisen lentoliikenteen harjoittamista koskevan lainsäädännön lisäksi:

- 1) Chicagon yleissopimuksessa tarkoitetut standardit ja suositukset;
- 2) ECAC:n suositukset;
- 3) kansainvälinen käytäntö siltä osin kuin sitä yleisesti sovelletaan jäsenvaltioissa.

7 §

Lentoliikenne Suomen alueen yli

Säännölliseen ja ei-säännölliseen lentoliikenteeseen Suomen alueen yli vaaditaan lupa, jollei Suomen ja lentoliikenteen harjoittajan kotivaltion välillä kahdenvälisen tai monenvälisen sopimuksen perusteella toisin sovita.

Liikenteen turvallisuusvirasto myöntää muissa kuin 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa luvan lentoliikenteen harjoittamiseen Suomen alueen yli. Lupa myönnetään joko säännölliselle tai ei-säännölliselle lentoliikenteelle. Lupa myönnetään, jos lentoliikenteen harjoittaja osoittaa, että sen lentotoimintalupa ja liikennelupa tai näitä vastaavat luvat mahdollistavat kyseisen liikenteen harjoittamisen ja että sillä on käytettävissään lentojen asianmukaiseen suorittamiseen soveltuva kalusto.

Lupa voidaan jättää myöntämättä, jos on syytä epäillä, että:

- 1) hakija ei kykene harjoittamaan lentoliikennettä ammattimaisesti ja turvallisesti;
- 2) hakijalla ei ole riittävää vastuuvakuutusta ilmailussa aiheutuvien vahinkojen varalta; tai
- 3) hakijan kotivaltio ei vastavuoroisesti myöntäisi lupaa suomalaiselle lentoliikenteen harjoittajalle.

8 §

Lentotyölupa

Ilma-aluksen käyttämisestä erikoistehtäviin (*erityislentotoiminta*) säädetään EASA-asetuksessa ja lentotoimintaan liittyvistä teknisistä vaatimuksista ja hallinnollisista menettelyistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 mukaisesti annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 965/2012, jäljempänä *lentotoiminta-asetus*. Siltä osin kuin näitä asetuksia ei sovelleta, erityislentotoimintaan tarvitaan lupa (*lentotyölupa*). Liikenteen turvallisuusvirasto myöntää hakemuksesta lentotyöluvan hakijalle, jolla on käytettävissään lentotyön turvalliseen suorittamiseen tarvittava organisaatio ja henkilöstö sekä tarkoitettuun toimintaan soveltuva kalusto. Lentotyölupa myönnetään Liikenteen turvallisuusviraston hakijan toimintaedellytysten, asianomaista toimintaa koskevien säännösten ja määräysten tai vastaavan perusteen nojalla asettamaksi määräajaksi.

Lentotyölupaa ei tarvita, jos toiminnan harjoittaja, jonka kotipaikka tai pääasiallinen liikepaikka on toisessa ETA-valtiossa, osoittaa täyttävänsä vastaavalle toiminnalle kyseisessä valtiossa

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

asetetut lupa-, kelpoisuus- tai muut vastaavat vaatimukset. Liikenteen turvallisuusvirasto voi kuitenkin asettaa toiminnan turvallisuuden varmistamiseksi tarpeellisia, syrjimättömiä ehtoja.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi sallia, että lentotyötä saa harjoittaa ilmoituksenvaraisesti tai ilman lupaa, jos luvan hankkiminen ei turvallisuuden varmistamiseksi ole tarpeen. Lentotyölupaa ei tarvita Liikenteen turvallisuusviraston määräysten mukaisesti tapahtuviin:

- 1) purjelentokoneiden hinauslentoihin;
- 2) laskuvarjohyppylentoihin;
- 3) metsäpalovalvontalentoihin;
- 4) valtion- ja sotilasilmailuun;
- 5) satunnaisesti viranomaisen pyynnöstä suoritettaviin etsintä- ja pelastuslentoihin.

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa lentotyötoiminnan turvallisen harjoittamisen edellyttämät tarkemmat määräykset lentotyöluvan saamisen edellytyksistä. Määräykset voivat koskea:

- 1) lentotyöluvan haltijan organisaation ja henkilöstön mitoitusta ja ammattitaitoa;
- 2) lentotyöluvassa tarkoitettuun toimintaan käytettävää kalustoa;
- 3) lentotyöluvan haltijan toimintakäsikirjoja ja menetelmiä;
- 4) lentotyöluvan haltijan taloudellisia edellytyksiä.

Lukuun ottamatta miehittämätöntä ilma-alusta, jonka toimintamassa on alle 150 kilogrammaa, lentotyössä käytettävä ilma-alus on rekisteröitävä Suomen ilma-alusrekisteriin. Liikenteen turvallisuusvirasto voi myöntää lentotyöluvan toisessa jäsenvaltiossa rekisteröidylle ilma-alukselle, jos sen lentoturvallisuusvalvonta voidaan asianmukaisesti hoitaa. Jos lentotyöhön ei ole käytettävissä sopivaa jäsenvaltiossa rekisteröityä ilma-alusta ja jos lentoturvallisuus ei vaarannu, Liikenteen turvallisuusvirasto voi hyväksyä käytettäväksi kolmannen maan ilma-alusrekisteriin merkityn ilma-aluksen. Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, millä edellytyksillä tällainen ilma-alus voidaan hyväksyä lentotyötehtäviin.

9 §

Kauko-ohjatun lentotoiminnan lupa

Liikenteen turvallisuusvirasto myöntää luvan kauko-ohjattuun lentotoimintaan. Luvan saamisen edellytyksenä on, että hakijalla on käytettävissään kauko-ohjatun lentotoiminnan turvalliseen suorittamiseen tarvittava henkilöstö, toimintaan soveltuva kalusto sekä toimintaa koskeva ohjeistus.

10 §

Varautuminen poikkeusoloihin ja häiriötilanteisiin

Suomessa myönnetyn EASA-asetuksen 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun lentotoimintaluvan haltijan on varauduttava poikkeusoloihin osallistumalla valmiussuunnitteluun ja valmistelemalla etukäteen poikkeusoloissa ja niihin rinnastettavissa normaaliolojen häiriötilanteissa tapahtuvaa toimintaa.

Sen lisäksi, mitä valmiuslaissa säädetään valtioneuvoston ja ministeriön toimivallasta, valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitetun poikkeusoloihin ja niihin rinnastettaviin normaaliolojen häiriötilanteisiin varautumisen edellyttämän valmiussuunnittelun järjestämisestä.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

13 luku

Lentomiehistöön pätevyudet ja koulutus

1 §

Lentäjä, matkustamomiehistöön jäsen ja kauko-ohjaaja

Ilma-aluksen ohjaamo- ja matkustamomiehistöön vaatimuksista ja henkilöluvista säädetään EASA-asetuksessa ja siviili-ilmailun lentomiehistöä koskevien teknisten vaatimusten ja hallinnollisten menettelyjen säätämisestä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 nojalla annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 1178/2011, jäljempänä *lentomiehistöasetus*. Siltä osin kuin näitä asetuksia ei sovelleta, ilma-aluksen ohjaamomiehistöön jäsenenä toimivalla luonnollisella henkilöllä on kuitenkin oltava lentäjän lupa siihen liittyvine kelpuutuksiin sekä lääketieteellinen kelpoisuus.

Ilma-aluksen kauko-ohjaajalla on oltava kauko-ohjaajan lupa siihen liittyvine kelpuutuksiin.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, muulla ilma-aluksen ohjaamomiehistöön jäsenellä kuin ilma-aluksen päälliköllä ei tarvitse olla tehtävän edellyttämää lupaa, kelpuutusta tai hyväksyntää lennolla, jos kyseessä on koulutus- tai tarkastuslento tällaisen luvan, kelpuutuksen tai hyväksynnän saamiseksi.

2 §

Ilmailun henkilölupien myöntäminen

Liikenteen turvallisuusvirasto myöntää hakemuksesta 1 §:ssä tarkoitetun luvan, jos hakija iältään, terveydeltään, tiedoiltaan, taidoiltaan, koulutukseltaan ja kokemukseltaan täyttää luvan lajiin perustuvat kelpoisuusvaatimukset. Lisäksi Liikenteen turvallisuusvirasto tallentaa lupaa koskevat tiedot liikenneasioiden rekisteriin ja antaa luvan olemassaolon todentamiseksi tarvittavat lupakirjat ja todistukset. Lääketieteellisen kelpoisuustodistuksen voi kuitenkin myöntää ilmailulääkäri, ilmailulääketieteen keskus tai Liikenteen turvallisuusvirasto. Matkustamomiehistöön terveydentilatodistuksen myöntää Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymä työterveyslääkäri, ilmailulääkäri tai ilmailulääketieteen keskus.

Lupaa ei kuitenkaan myönnetä, jos hakija on soveltumaton sen haltijaksi. Hakijan voidaan katsoa olevan soveltumaton luvan haltijaksi, jos hän:

- 1) huomautuksesta tai varoituksesta huolimatta jatkaa ilmailua koskevien säännösten tai määräysten rikkomista;
- 2) rikkomalla olennaisella tavalla tai toistuvasti ilmailua koskevia säännöksiä tai määräyksiä osoittaa puuttuvaa halua tai kykyä niiden noudattamiseen; tai
- 3) on muutoin aiemmalla toiminnallaan osoittanut sellaista yleistä piittaamattomuutta säännöksistä tai määräyksistä, että on syytä epäillä hakijan kykyä tai halua noudattaa ilmailun turvallisuuden kannalta olennaisia säännöksiä ja määräyksiä.

Luvassa määrätään, mitä tehtäviä sen haltijalla on oikeus suorittaa. Lupa voidaan liittää lentoturvallisuuden ylläpitämisen kannalta tarpeellisia ehtoja.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Poiketen siitä, mitä kielilaissa (423/2003) säädetään viranomaisessa käytettävistä kielistä, Liikenteen turvallisuusvirasto voi järjestää luvan myöntämiseen vaadittavan tiedollisen ja taidollisen kokeen englannin kielellä.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa lentoturvallisuuden varmistamiseksi Chicagon yleissopimuksessa tarkoitettuihin standardeihin ja suosituksiin sekä EASA-asetukseen ja sen nojalla annettuihin komission asetuksiin perustuvat tarkemmat määräykset lupien kelpoisuusvaatimuksista ja voimassaoloajoista.

3 §

Lääketieteellisen kelpoisuustodistuksen myöntämisen edellytykset

Lääketieteellisen kelpoisuustodistuksen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija täyttää Liikenteen turvallisuusviraston asettamat Chicagon yleissopimuksessa tarkoitettuihin standardeihin ja suosituksiin sekä EASA-asetuksen ja sen nojalla annettujen komission asetusten säännöksiin perustuvat lääketieteelliset kelpoisuusvaatimukset.

Lääketieteellinen kelpoisuustodistus myönnetään 1 momentissa tarkoitettujen standardien tai suositusten mukaiseksi määräajaksi, jollei ole erityistä syytä poiketa tästä. Lääketieteellisen kelpoisuustodistuksen myöntämisen ja uudistamisen edellytyksenä on hyväksyntä ilmailulääkäriin suorittamassa tarkastuksessa.

4 §

Ulkomainen lupa

Liikenteen turvallisuusvirasto tunnustaa ulkomailla myönnetyt tehtävän edellyttämät henkilöluvut Suomea sitovien kansainvälisten velvoitteiden mukaisesti.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi hyväksyä ulkomailla myönnetyn luvan, jos tässä luvussa säädetty edellytykset täyttyvät.

5 §

Lento-oppilas

Lento-oppilas saa lentää yksin vain silloin, kun:

- 1) lennonopettaja antaa siihen luvan ja valvoo lentoa;
- 2) lento-oppilas on täyttänyt 16 vuotta ennen lentokoneen, helikopterin, autogiron ja ilmalai-
van yksinlentoa ja 14 vuotta ennen purjelentokoneen ja ilmapallon yksinlentoa;
- 3) hänellä on lääketieteellinen kelpoisuustodistus.

6 §

Lentomiehistön koulutus

Lento- ja teoriakoulutuksesta, joka liittyy ilma-alusten lentomiehistön lupien, kelpoisuuksien, kelpuutusten ja hyväksyntöjen hankkimiseen tai voimassa pitämiseen, säädetään EASA-asetuk-

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

sessä ja lentomiehistöasetuksessa. Siltä osin kuin näitä asetuksia ei sovelleta, lentomiehistön koulutukseen tarvitaan Liikenteen turvallisuusviraston myöntämä lupa (*koulutuslupa*). Liikenteen turvallisuusvirasto myöntää koulutusluvan hakijalle, jolla on käytettävissään koulutuksen turvalliseen ja asianmukaiseen antamiseen tarvittava organisaatio ja henkilöstö sekä tarkoitettuun toimintaan soveltuva kalusto, tilat ja opetusvälineet.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi sallia, että 1 momentissa tarkoitettua koulutusta saa harjoittaa ilmoituksenvaraisesti tai ilman lupaa, jos vastaavaa koulutustoimintaa saa Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti harjoittaa ilmoituksenvaraisesti tai ilman lupaa ja jos luvan myöntäminen ei turvallisuuden varmistamiseksi ole tarpeen.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa lentomiehistön koulutuksesta tarkempia määräyksiä, jotka voivat koskea:

- 1) sellaista 2 momentissa tarkoitettua koulutustoimintaa, jonka harjoittamiseen riittää koulutusilmoitus;
- 2) koulutusluvan haltijan tai koulutusilmoituksen antajan organisaation ja henkilöstön mitoitusta ja ammattitaitoa;
- 3) koulutuksessa käytettävää kalustoa, opetustiloja ja muita opetusvälineitä;
- 4) koulutusluvan haltijan ja koulutusilmoituksen antajan toimintakäsikirjoja, toimintamenetelmiä ja koulutusohjelmia;
- 5) koulutuksesta viranomaiselle toimitettavia tietoja.

III OSA

Palvelut

1 luku

Henkilöliikennepalvelut

4 §

Ilma-aluksesta, matkustajasta ja tavarasta huolehtiminen

Ilma-aluksen päällikkö ja miehistö ovat velvollisia huolehtimaan ilma-aluksesta sekä matkustajasta ja tavarasta, joita ilma-aluksessa kuljetetaan. Jos ilma-alus joutuu hätään, päällikön ja miehistön on käytettävissä olevin keinoin suojeltava ilma-alusta ja siinä olevia henkilöitä ja tavaroita.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

2 luku

Tietojen ja tietojärjestelmien yhteentoimivuus

2 a §

Puolesta-asiointi

Liikkumis- tai yhdistämispalvelun tarjoajan tai näiden puolesta lippu- ja maksujärjestelmästä vastaavan toimijan on avattava toiselle liikkumis- tai yhdistämispalvelun tarjoajalle pääsy lippu- ja maksujärjestelmänsä myyntirajapintaan tai annettava tarvittaessa muun sähköisen asiointikanavan kautta pääsy järjestelmään sekä mahdollistettava se, että pääsyyn oikeutettu liikkumis- tai yhdistämispalvelun tarjoaja hankkii palvelun käyttäjän pyynnöstä hänen puolestaan lipputuotteita tai muita liikkumispalvelun käyttöön oikeuttavia tuotteita hyödyntäen palvelun käyttäjän olemassa olevalla käyttäjätulilla olevia tunnist- ja käyttäjätietoja.

Liikkumispalveluun liittyvän alennuksen, korvauksen tai erityisehdon sisältävän lipun liikkeelle laskijan on annettava liikkumis- tai yhdistämispalvelun tarjoajalle rajapinnan tai muun sähköisen asiointikanavan kautta pääsy järjestelmään ja tällä tavoin mahdollistettava se, että pääsyyn oikeutettu liikkumis- tai yhdistämispalvelun tarjoaja hankkii palvelun käyttäjän pyynnöstä hänen puolestaan alennuksen, korvauksen tai muun erityisehdon käyttämiseen oikeuttavia lipputuotteita tai muita palvelun käyttöön oikeuttavia tuotteita hyödyntäen palvelun käyttäjän palvelussa olevia tunnist- ja käyttäjätietoja. Jos alennuksen, korvauksen tai erityisehdon määräytymisperusteisiin liittyvän rekisterin ylläpitäjänä on muu taho kuin lipun liikkeelle laskija, rekisterin ylläpitäjän ja lipun liikkeelle laskijan on yhdessä huolehdittava siitä, että määräytymisperusteeseen liittyvät tiedot ovat käytettävissä siinä määrin kuin on tarpeen puolesta-asiointitapahtuman toteuttamiseksi.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetun puolesta-asiointitapahtuman yhteydessä saa henkilötietoja käsitellä ainoastaan siinä määrin kuin on tarpeen henkilöllisyyden varmistamiseksi ja puolesta-asiointitapahtuman toteuttamiseksi. Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, henkilöllisyys on voitava varmistaa erityisen luotettavalla tavalla, kun puolesta-asiointisuhde perustetaan tai sitä muutetaan olennaisesti. Myös puolesta-asiointitapahtuman yhteydessä henkilöllisyys on voitava varmistaa.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu pääsy rajapintaan tai järjestelmään on annettava ilman käyttöä rajoittavia ehtoja. Edellä 1 momentissa tarkoitettulla liikkumis- tai yhdistämispalvelun tarjoajalla ja näiden puolesta lippu- ja maksujärjestelmästä vastaavalla toimijalla sekä 2 momentissa tarkoitettulla liikkumispalveluun liittyvän alennuksen, korvauksen tai erityisehdon sisältävän lipun liikkeelle laskijalla on kuitenkin oikeus arvioida pääsyyn oikeutetun liikkumis- tai yhdistämispalvelun tarjoajan luotettavuus ennalta asetettujen arviointikriteerien ja ehtojen mukaan. Pääsyä tietoihin ei saa evätä, jos pääsyä hakevalla toimijalla on toimintaan viranomaisen tai viranomaisen valtuuttaman kolmannen osapuolen vastaavaa tarkoitusta varten myöntämä lupa, hyväksyntä, auditointi tai sertifiointi tai sen toiminnan on muutoin osoitettu vastaavan yleisesti käytettyä standardia tai alan yleisesti hyväksyttyjä ehtoja. Jos pääsy evätään, on pääsyä hakevalle toimijalle esitettävä asianmukaisesti perustellut epäämisen syyt.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu liikkumis- tai yhdistämispalvelun tarjoaja ja näiden puolesta lippu- ja maksujärjestelmästä vastaava toimija sekä 2 momentissa tarkoitettu liikkumispalveluun liittyvän alennuksen, korvauksen tai erityisehdon sisältävän lipun liikkeelle laskija, joka tarjoaa

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

vain muita kuin IV osan 1 luvun 3 ja 4 §:ssä tarkoitetun toimivaltaisen viranomaisen tämän lain, hankintalain tai vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden mainitun lain mukaisesti hankkimia henkilöliikenteen kuljetuspalveluita, voi poiketa 1 tai 2 momentin vaatimuksesta, jos sen toteuttaminen ei ole teknisesti tarkoituksenmukaista eikä kohtuullista yrityksen pienen koon tai toiminta-alueen johdosta.

Rajapinnan avaamiseen 1 ja 2 momentin mukaisesti veloitettun palveluntarjoajan ja rajapintaa hyödyntävän liikkumis- tai yhdistämispalvelun tarjoajan on tehtävä yhteistyötä tarvittavien käytännön järjestelyjen mahdollistamiseksi. Pääsyn on oltava riittävän laaja, jotta liikkumis- ja yhdistämispalvelun tarjoajat voivat tarjota palvelujaan esteettä ja tehokkaasti.

4 §

Rajapintojen avaamiseen liittyvät yleiset vaatimukset

Edellä 1, 2 ja 2 a §:ssä tarkoitettu avointen rajapintojen kautta tarjottava pääsy tietoihin ja tietojärjestelmiin ja sen toteuttamiseksi mahdollisesti tarvittavat tukipalvelut, käyttöehdot, ohjelmistot, lisenssit ja muut tarvittavat palvelut on tarjottava oikeudenmukaisin, kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.

Edellä 1, 2 ja 2 a §:ssä tarkoitettujen rajapintojen avaamiseen veloitettujen palveluntarjoajien on huolehdittava siitä, että avaaminen voi tapahtua palvelun tietoturvan ja yksityisyyden suojan vaarantumatta. Edellä 2 a §:ssä tarkoitetun pääsyyn oikeutetun liikkumis- tai yhdistämispalvelun tarjoajan on huolehdittava oman palvelunsa tietoturvan ja tietosuojan tasosta niin, että puolestaasiointi voi tapahtua näitä vaarantamatta.

3 luku

Hankintamenettelyt ja yksinoikeuden antaminen

2 §

Hankinnasta ilmoittaminen ja vähimmäismääräajat

Kaksivaiheisessa menettelyssä osallistumishakemuksen jättämiselle on varattava vähintään 30 päivää. Yksivaiheisessa menettelyssä tarjousajan on oltava vähintään 35 päivää ja kaksivaiheisessa menettelyssä vähintään 30 päivää.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuja tarjousten jättämisen määräaikoja voidaan lyhentää viidellä päivällä, jos toimivaltainen viranomainen hyväksyy tarjousten jättämisen sähköisessä muodossa hankintalain 62 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Edellä 3 momentissa säädettyjä määräaikoja voidaan lyhentää, jos määräaikojen noudattaminen on näissä menettelyissä toimivaltaisen viranomaisen asianmukaisesti perusteleman kiireen vuoksi käytännössä mahdotonta. Tarjousajan on oltava kuitenkin yksivaiheisessa menettelyssä vähintään 15 päivää. Kaksivaiheisessa menettelyssä osallistumishakemuksen jättämiselle on varattava vähintään 15 päivää. Tarjousajan on oltava kaksivaiheisessa menettelyssä vähintään 10 päivää.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Tarjousaikaa voidaan lyhentää yksivaiheisessa menettelyssä vähintään 15 päivään ja kaksivaiheisessa menettelyssä vähintään 10 päivään, jos toimivaltainen viranomainen on toimittanut julkaistavaksi ennakoilmoituksen hankintalain 61 §:ssä säädetyllä tavalla.

8 §

Hankintapäätös ja asiakirjajulkisuus

Hankintaa koskevan päätöksen jälkeen toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä palvelusopimusasetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu julkisia palveluhankintoja koskeva sopimus. Sopimuksen pakollisesta sisällöstä säädetään mainitun asetuksen 4 artiklassa. Julkisia palveluhankintoja koskeva sopimus voidaan tehdä ja päätös panna täytäntöön aikaisintaan 14 päivän kuluessa siitä, kun tarjouskilpailuun osallistunut liikenteenharjoittaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi. Sopimus voidaan kuitenkin tehdä tätä aikaisemmin, jos sopimuksen tekeminen on ehdottoman välttämätöntä yleistä etua koskevasta pakottavasta syystä tai toimivaltaisesta viranomaisesta riippumattomasta ennalta arvaamattomasta syystä. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos hankintasopimus tehdään ainoan hyväksyttävän tarjouksen tehneen liikenteenharjoittajan kanssa eikä tarjouskilpailussa ole jäljellä muita tarjoajia tai ehdokkaita, joiden asemaan sopimuskumppanin valinta vaikuttaa.

11 §

Lentoliikenteen julkinen palveluvelvoite

Lentoliikenneasetuksen 16 artiklassa tarkoitetun julkisen palveluvelvoitteen asettamisesta päättää Liikennevirasto. Liikennevirasto voi asettaa lentoliikenneasetuksen mukaisia rajoituksia julkisen palveluvelvoitteen piiriin kuuluvalla reitillä, jos rajoitukset ovat tarpeen liikennöinnin turvaamiseksi reitillä.

4 luku

Liikennepalvelujen julkinen tuki

1 §

Valtionrahoituksen käyttötarkoitukset

Valtion talousarviossa tässä laissa tarkoitettujen palveluiden ostoon ja kehittämiseen osoitettuun määrärahoihin voidaan maksaa korvauksia, tukea tai avustusta seuraaviin tarkoituksiin:

3) muille kuin liikenteenharjoittajille liikenteen palveluiden kehittämis-, suunnittelu- ja tutkimustyöstä.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

5 luku

Välitys- ja yhdistämispalvelut

1 §

Ilmoitusvelvollisuus

Välitys- ja yhdistämispalvelun tarjoajan on tehtävä toiminnastaan ilmoitus Liikenteen turvallisuusvirastolle. Ilmoituksessa on kuvattava tarjottavat palvelut sekä annettava palveluntarjoajan yhteystiedot.

2 §

Välityspalvelujen ja yhdistämispalvelujen tarjoajan erityinen tiedonantovelvollisuus

Sen lisäksi, mitä matkustajan oikeuksista muualla lainsäädännössä säädetään, välityspalvelujen ja yhdistämispalvelujen tarjoajan on annettava matkustajalle sopimuksen teon yhteydessä matkaketjun eri osiin kohdistuva tieto siitä, kenen puoleen matkustaja voi matkaketjun eri vaiheissa ja sen päätyttyä kääntyä, jos palvelu ei toteudu matkustajalle annetun vahvistuksen mukaisena.

IV OSA

VIRANOMAISET JA VALVONTA

1 luku

Viranomaisten toiminta

2 §

Liikenneviraston seuranta- ja yhteensovittamistehtävät

Liikennevirasto avaa saamansa tiedot sekä tekemänsä tilastot ja tutkimukset avoimen rajapinnan kautta koneluettavassa muodossa vapaasti käytettäväksi. Avattavien tietojen on oltava sellaisessa muodossa, että niistä ei pysty tunnistamaan yksittäisiä käyttäjiä eikä liike- tai ammattisalaisuutta vaaranneta.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

4 §

Palvelusopimusasetuksessa tarkoitetut tieliikenteen toimivaltaiset viranomaiset

Seuraavat seudulliset viranomaiset ovat toimivalta-alueellaan palvelusopimusasetuksessa tarkoitettuja tieliikenteen toimivaltaisia viranomaisia:

1) Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä Espoon, Helsingin, Kauniaisten, Keravan, Kirkkonummen, Sipoon, Siuntion, Tuusulan ja Vantaan kuntien muodostamalla alueella;

7 §

EU:n kansainvälistä linja-autoliikennettä koskevassa asetuksessa tarkoitetut toimivaltaiset viranomaiset

EU:n kansainvälistä linja-autoliikennettä koskevassa asetuksessa tarkoitettuja toimivaltaisia viranomaisia ovat Liikenteen turvallisuusvirasto ja Ahvenanmaan maakunnan toimivaltainen viranomainen. Mainitun asetuksen 4 artiklan 3 kohdassa, 18 artiklan 2 kohdassa ja 19 artiklassa tarkoitettuja toimivaltaisia tarkastusviranomaisia ovat poliisi, Tulli ja rajavartiolaitos.

8 §

Kabotaasiliikennettä koskevaa turvamenettelyä pyytävä viranomainen

EU:n tavaraliikennelupa-asetuksen 10 artiklassa tarkoitettua kabotaasiliikennettä koskevaa turvamenettelyä komissiolta pyytää liikenne- ja viestintäministeriö. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä niistä toimenpiteistä, jotka mainitun artiklan 4 kohdan mukaan on kohdistettava omiin liikenteenharjoittajiin komission myöntämän turvamenettelyn aikana.

9 §

Matkustajien ja kuluttajien oikeuksien osalta toimivaltaiset viranomaiset

Sen lisäksi, mitä muussa laissa säädetään kuluttajariitalautakunnan ja Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 30 §:n 10 kohdan mukaisen lautakunnan toimivallasta, kuluttaja-asiamies ja Liikenteen turvallisuusvirasto ovat:

1) EU:n linja-autoliikenteen matkustajanoikeuksia koskevan asetuksen 28 artiklan 1 ja 3 kohdassa tarkoitetut toimivaltaiset viranomaiset;

2) matkustajille heidän lennolle pääsynsä epäämisen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästymisen johdosta annettavaa korvausta ja apua koskevista yhteisistä säännöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 295/91 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 261/2004 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut täytäntöönpanosta vastaavat elimet;

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

3) rautatieliikenteen matkustajien oikeuksista ja velvollisuuksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1371/2007 30 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut elimet;

4) matkustajien oikeuksista meri- ja sisävesiliikenteessä sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1177/2010 25 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut toimivaltaiset elimet.

Liikenteen turvallisuusvirasto on vammaisten ja liikuntarajoitteisten henkilöiden oikeuksista lentoliikenteestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1107/2006 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu täytäntöönpanosta vastaava elin.

Kuluttaja-asiamies valvoo 2 momentissa mainittujen EU:n matkustajien oikeuksia koskevien asetusten noudattamista yleisesti kuluttajamatkustajien osalta. Liikenteen turvallisuusvirasto valvoo 2 ja 3 momentissa mainittujen asetusten noudattamista yleisesti liikematkustajien ja vammaisten ja liikuntarajoitteisten matkustajien oikeuksien osalta. Sen lisäksi Liikenteen turvallisuusvirasto on toimivaltainen antamaan ratkaisusuosituksen muiden kuin kuluttajan asemassa olevien matkustajien sekä vammaisten ja liikuntarajoitteisten matkustajien oikeuksia koskeviin valituksiin, jotka perustuvat EU:n matkustajien oikeuksia koskeviin asetuksiin. Liikenteen turvallisuusviraston antamasta ratkaisusuosituksesta ei voi valittaa.

Liikenteen turvallisuusvirasto on lisäksi toimivaltainen käsittelemään III osan 1 luvun säännösten rikkomista koskevia matkustajien valituksia paitsi, jos kuluttajariitalautakunta on toimivaltainen antamaan asiassa ratkaisusuosituksen kuluttajariitalautakunnasta annetun lain (8/2007) nojalla.

13 §

Kahdenvälisissä tieliikennesopimuksissa tarkoitettu viranomainen

Liikenteen turvallisuusvirasto myöntää Suomen ja toisen valtion kahdenväliseen sopimukseen perustuvat kuljetusluvat satunnaisen kansainvälisen matkustajaliikenteen harjoittamiseen linjautolla ulkomailla ja kahdenkeskisiin sopimuksiin perustuvat valtakunnan rajan ylittävien reitien luvat sekä luvat tavarankuljetukseen.

15 §

Tieliikenteen sosiaalilainsäädäntöä, tieliikenteen valvontalaitteita ja yrittäjäkuljettajan työaikaa käsittelevät ja valvovat viranomaiset

Jollei muualla toisin säädetä, Liikenteen turvallisuusvirasto huolehtii viranomaistehtävistä seuraavien Euroopan unionin asetusten ja sopimuksen osalta:

- 1) ajopiirturiasetus;
- 2) ajo- ja lepoaika-asetus;
- 3) kansainvälisessä maantieliikenteessä toimivien miehistöjen tekemästä työstä tehty eurooppalainen sopimus, jäljempänä *AETR-sopimus*.

Poliisi, Tulli, rajavartiolaitos ja työsuojeluviranomaiset toimivat valvontaviranomaisina edellä 1 momentissa tarkoitettujen Euroopan unionin asetusten ja AETR-sopimuksen osalta.

Työsuojeluviranomainen valvoo yrittäjäkuljettajia koskevia II osan 4 luvun 8—11 §:n säännöksiä.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

16 §

Tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivissä tarkoitettut toimivaltaiset viranomaiset

Opetus- ja kulttuuriministeriö, Liikenteen turvallisuusvirasto ja puolustusvoimat ovat tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivissä tarkoitettuja toimivaltaisia viranomaisia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö vastaa hyväksymiensä koulutuskeskusten valvonnasta, mutta se voi osoittaa tehtävän Opetushallitukselle. Opetus- ja kulttuuriministeriön hyväksymissä koulutuskeskuksissa annettavaan koulutukseen liittyvän kokeen järjestämisestä ja valvonnasta sekä II osan 3 luvun 7 §:n 2 momentissa tarkoitettua todistuksen antamisesta vastaa Opetushallituksen valvonnassa ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 120 §:n 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettu työelämätoimikunta.

Liikenteen turvallisuusvirasto vastaa hyväksymissään koulutuskeskuksissa annettavan koulutuksen valvonnasta sekä koulutukseen liittyvän kokeen järjestämisestä ja valvonnasta. Liikenteen turvallisuusvirasto voi järjestää kokeen vastaanottamisen ja valvonnan sekä todistuksen antamisen kuljettajantutkintotoiminnan yhteydessä tai siitä erillään hoidettaviksi hankkimalla tarvittavat palvelut noudattaen, mitä kuljettajantutkintotoiminnan järjestämisestä annetussa laissa (535/1998) säädetään kuljettajantutkintotoiminnan hoitamisesta palvelutehtävänä. Virasto voi yhdistää koulutuskeskuksen valvontaa koskevan tehtävän kokeen vastaanottamiseen ja valvontaan liittyvään palvelutehtävään.

Puolustusvoimat voi järjestää ja valvoa II osan 3 luvun 7 §:ssä tarkoitettua kokeen, jos koulutuskeskuksena on toiminut mainitun luvun 10 §:n 1 momentissa tarkoitettu puolustusvoimien kuljettajaopetusta järjestävä yksikkö.

Edellä 2—4 momentissa tarkoitettulla valvovalla viranomaisella ja sopimuksen perusteella tehtävää hoitavien edustajilla on valvonnan toteuttamiseksi oikeus päästä seuraamaan opetusta ja saada valvonnassa tarvittavat tiedot. Viranomaisen edustajilla on oikeus päästä seuraamaan koetta sen asianmukaisen toteuttamisen ja kulun varmistamiseksi. Koulutuskeskuksen on järjestettävä olosuhteet sellaisiksi, että tarkastukset voidaan suorittaa asianmukaisesti. Tarkastuksia ei saa tehdä pysyväisluontoiseen asumiseen käytettävässä tilassa. Tarkastuksessa on noudatettava hallintolain (434/2003) 39 §:ää.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä valvonnan järjestämisestä.

17 §

STCW-yleissopimuksessa ja merenkulkijoiden vähimmäiskoulutusdirektiivissä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen

Jollei muualla toisin säädetä, Liikenteen turvallisuusvirasto on STCW-yleissopimuksessa ja merenkulkijoiden vähimmäiskoulutusdirektiivissä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen. Tehtävää hoitaessaan virasto kuulee merityösopimuslain (756/2011) 13 luvun 23 §:ssä tarkoitettua merimiesasiain neuvottelukuntaa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa.

Liikenteen turvallisuusviraston on toimitettava STCW-yleissopimuksessa ja merenkulkijoiden vähimmäiskoulutusdirektiivissä edellytetyt ilmoitukset IMO:lle, Euroopan komissiolle, Euroopan unionin jäsenmaille ja muille STCW-yleissopimuksen sopimuspuolille.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä toimitettavista ilmoituksista.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

18 §

Eräiden lentomiehistöasetuksessa tarkoitettujen lupien myöntäjät

Ilmailulääkäri, ilmailulääketieteen keskus tai Liikenteen turvallisuusvirasto myöntää lentäjän lentomiehistöasetuksessa tarkoitetun lääketieteellisen kelpoisuustodistuksen.

Matkustamomiehistön terveydentilatodistuksen myöntää työterveyslääkäri, ilmailulääkäri tai ilmailulääketieteen keskus.

Hyväksytyn ilmailulääkärin tai työterveyslääkärin on toimitettava lääketieteellisen kelpoisuuden arviointiin liittyvä lausunto sekä kopio lääketieteellisestä kelpoisuustodistuksesta ja matkustamomiehistön terveydentilatodistuksesta Liikenteen turvallisuusvirastolle.

Matkustamomiehistön kelpoisuustodistuksen myöntää Liikenteen turvallisuusvirasto tai organisaatio, jonka Liikenteen turvallisuusvirasto on hyväksynyt tähän tehtävään.

2 luku

Viranomaistehtävien hoitaminen

1 §

Liikenteen turvallisuusviraston tarkastusoikeus

Liikenteen turvallisuusvirastolla on oikeus tässä laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi sekä lain ja Euroopan unionin asetusten noudattamisen valvomiseksi päästä tässä laissa tarkoitettun palvelun tarjoajan toimipaikan tiloihin ja alueelle, ammattimaisessa liikenteessä käytettäviin liikennevälineisiin sekä tiloihin suorittaakseen tarkastuksen. Pääsyoikeus ei kuitenkaan koske pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviä tiloja. Tarkastuksessa on noudatettava hallintolain 39 §:ää.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi käyttää valvonnassa ulkopuolisen asiantuntijan apua, jos se on valvonnan toimittamiseksi tarpeellista. Ulkopuolisen asiantuntijan on oltava perehtynyt valvottavaan osa-alueeseen. Ulkopuolinen asiantuntija ei voi tehdä tarkastusta pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa. Vastuu valvonnasta säilyy Liikenteen turvallisuusvirastolla. Liikenteen turvallisuusviraston ja asiantuntijan välisessä sopimuksessa sovitaan tehtävien sisällöstä ja muista tehtävän hoitamisen kannalta tarpeellisista seikoista. Liikenteen turvallisuusvirasto valvoo ulkopuolista asiantuntijaa tämän suorittaessa sille annettuja tehtäviä. Jos asiantuntija ei noudata tehtäviä hoitaessaan viraston ja asiantuntijan välistä sopimusta ja muuta valvonnan yhteydessä annettua ohjeistusta taikka muutoin laiminlyö tehtävien asianmukaisen hoitamisen tai toimii lainvastaisesti, viraston on sanottava irti sopimus asiantuntijan kanssa.

Ulkopuolisella asiantuntijalla on oikeus saada Liikenteen turvallisuusvirastolta suorittamisestaan tehtävistä asianmukainen korvaus.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

2 §

Valvontaviranomaisen yleinen tiedonsaantioikeus

— — — — —

Lisäksi Liikenteen turvallisuusvirastolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta maksutta tässä laissa säädettyjen tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot toiminnanharjoittajaluvan hakijasta ja haltijasta, liikenteestä vastaavasta henkilöstä, yrityksen toimitusjohtajasta, vastuunalaisesta yhtiömiehestä, henkilöluvan hakijasta ja haltijasta ja Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 2 §:n 2 kohdassa tarkoitetusta organisaatiohenkilöstä ja mainitun pykälän 1 kohdassa tarkoitetusta organisaatiosta, jossa hakijan organisaatiohenkilö on tai on ollut organisaatiohenkilöasemassa. Liikenteen turvallisuusvirastolla on edelleen oikeus salassapitosäännösten estämättä saada viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta maksutta vastaavat tiedot II osan 1 luvun 14 §:ssä tarkoitetusta rekisteröitymisvelvollisesta ammattimaista tavarankuljetusta harjoittavasta palveluntarjoajasta, 6 luvussa tarkoitetusta kaupunkiraideliikenteen harjoittajasta, 12 luvun 8 §:ssä ja 13 luvun 6 §:ssä tarkoitetusta ilmoituksenvaraisen toiminnan harjoittajasta sekä III osan 5 luvun 1 §:ssä tarkoitetusta ilmoitusvelvollisesta välitys- ja yhdistämispalvelun tarjoajasta. Tiedonsaantioikeus koskee myös rikosrekisteriä ja sakkorekisteriä. Tiedot toimitetaan rajapinnan kautta tai muutoin sähköisessä muodossa.

— — — — —

3 §

Oikeus määrätä kokeisiin tai muihin tarkastuksiin

Jos Liikenteen turvallisuusvirastolla on erityistä syytä epäillä, että henkilöluvan haltija ei täytä luvan myöntämiseksi ja voimassa pitämiseksi asetettuja tietoja, taitoja tai terveyttä koskevia vaatimuksia, virasto voi edellyttää, että luvan haltija osoittaa kokeella, lääkärintarkastuksella tai muulla tarkastuksella, että vaatimukset edelleen täyttyvät, ja toimittaa määräajassa virastolle todistuksen tai muun selvityksen tällaisesta kokeesta, lääkärintarkastuksesta tai muusta tarkastuksesta.

Henkilöluvan hakijan ja haltijan on ilmoitettava Liikenteen turvallisuusvirastolle sellaisista tietoonsa tulleista seikoista, jotka vaikuttavat hänen kelpoisuuteensa. Jos luvan haltijan kelpoisuuteen vaikuttavilla seikoilla on vaikutusta luvan haltijan edellytyksiin hoitaa tässä luvussa tarkoitettuja tehtäviä, luvan haltijan on ilmoitettava kelpoisuudessa tapahtuneista muutoksista työnantajalleen. Henkilöluvan hakija on velvollinen ilmoittamaan IV osan 3 luvun 1 §:ssä tarkoitetulle rautatielääkärille, 2 §:ssä tarkoitetulle rautatiepsykologille, 3 §:ssä tarkoitetulle merimieslääkärille, 4 §:ssä tarkoitetulle ilmailulääkärille tai työterveyslääkärille tai Liikenteen turvallisuusvirastolle sellaisista tietoonsa tulleista seikoista, jotka vaikuttavat hänen kelpoisuuteensa, sen mukaan, minkä lääkärin tai psykologin arviointia hänen kelpoisuutensa edellyttää.

Luvan hakija tai haltija vastaa 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista tarkastuksista, tutkimuksista ja kokeista aiheutuvista maksuista ja muista kustannuksista.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

3 a §

Henkilölupa-asiakirjan katoaminen tai tuhoutuminen

Edellä II osan 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettu taksinkuljettajan ajolupa ja 13 §:ssä tarkoitettu ammattipätevyyskortti ja merkintä sekä 7 luvun 3 §:ssä tarkoitettu kuljettajan lupakirja annetaan yhtenä alkuperäiskappaleena. Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tällaisesta asiakirjasta kaksoiskappaleen, jos sen haltija on ilmoittanut asiakirjan kadonneeksi, varastetuksi tai tuhoutuneeksi ja pyytää kaksoiskappaletta.

Jos II osan 10 luvun 3 §:ssä tarkoitettu Liikenteen turvallisuusviraston myöntämä pätevyyskirja, lisäpätevyystodistus tai kelpoisuustodistus taikka 13 luvun 1 §:ssä tarkoitettu ilmailun henkilölupa-asiakirja katoaa, varastetaan tai tuhoutuu, Liikenteen turvallisuusvirasto antaa tilalle uuden alkuperäistä vastaavan asiakirjan.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkemmat määräykset henkilöluvan kadonneeksi, varastetuksi tai tuhoutuneeksi ilmoittamisesta ja alkuperäisen asiakirjan mitätöinnistä.

4 §

Eräiden muiden viranomaisten tehtävien hoitaminen

Yrittäjäkuljettajan työaikaa koskevien II osan 4 luvun 8—11 §:n säännösten valvonnassa työsuojeluviranomainen noudattaa työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annettua lakia (44/2006).

Poliisi, Tulli, rajavartiolaitos ja työsuojeluviranomainen saavat luovuttaa ETA-valtioiden ja AETR-sopimukseen liittyneiden valtioiden toimivaltaisille viranomaisille ajopiirturista, ajopiirturin levystä ja kuljettajakortista ilmenevät sekä mahdolliset muut rikkomuksen, ajoneuvon sekä ajoneuvon kuljettajan ja tämän työnantajan yksilöimiseksi tarvittavat tiedot sekä ne tiedot rikkomuksista määrätystä seuraamuksista, joiden luovuttamiseen ne ovat oikeutettuja tai velvoitettuja EU-oikeuden säännösten tai Suomea sitovien kansainvälisten sopimusten johdosta. Poliisi ja työsuojeluviranomainen saavat lisäksi luovuttaa vastaavat tiedot epäilystä rikkomuksesta, jos toimivaltainen muun valtion viranomainen sitä pyytää tuossa valtiossa tapahtuneen rikkomuksen selvittämiseksi. Poliisi ja työsuojeluviranomainen saavat myös pyytää mainituilta muiden valtioiden viranomaisilta samat tiedot Suomessa tapahtuneeksi epäillyn rikkomuksen selvittämiseksi.

6 §

Tieliikenteen sosiaalilainsäädännön noudattamisen pakkokeinot

Jos on todennäköisiä syitä epäillä, että on tehty VI osan 2 luvun 6 §:ssä tarkoitettu rikos, poliisi voi toimittaa pakkokeinolaissa (806/2011) tarkoitetun yleisen kotietsinnän tai paikanetsinnän ajoneuvossa taikka ajopiirturin levyjen, kuljettajakortin tai ajopäiväkirjan todennäköisessä säilytyspaikassa levyn, kortin tai ajopäiväkirjan taikka muiden ajopiirturiasetuksen 36 artiklassa tarkoitettujen todisteasiakirjojen löytämiseksi sen estämättä, mitä pakkokeinolain 8 luvun 2 §:n 1 momentissa ja 4 §:ssä säädetään.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Jos on perusteltua syytä epäillä, että kuljettaja on rikkonut ajoaikoja, taukoja tai lepoaikoja koskevia ajo- ja lepoaika-asetuksen tai ajopiirturiasetuksen säännöksiä tai AETR-sopimuksen määräyksiä, poliisi-, tulli- tai rajavartiomies voi estää kuljettajaa jatkamasta ajoa, kunnes säädetty tai määrätty tauko tai lepoaika on pidetty. Poliisi-, tulli- tai rajavartiomies voi myös estää kuljettajaa jatkamasta ajoa, jos kuljettaja ei esitä valvontaviranomaiselle ajopiirturiasetuksen 36 artiklassa tai AETR-sopimuksen 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja.

Poliisi voi ottaa kuljettaja-, yritys- tai korjaamokortin haltuun, jos on perusteltua syytä epäillä, että VI osan 2 luvun 2 b §:n mukaiset kortin peruuttamisen edellytykset täyttyvät.

7 §

Julkista valtaa käyttävän henkilön vastuu

Edellä II osan 3 luvun 11 §:ssä tarkoitettuun kokeen arvioijaan, 8 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun näytön vastaanottajaan sekä tämän osan 1 luvun 18 §:ssä tarkoitettuun ilmailulääkäriin ja työterveyslääkäriin, tämän luvun 1 §:n 4 momentissa ja 3 luvun 1—4 §:ssä tarkoitettuun henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

3 luku

Liikenteen lääkärijärjestelmä

1 §

Rautatielääkärin hyväksyminen

Liikenteen turvallisuusvirasto hyväksyy hakemuksesta rautatielääkärin enintään viideksi vuodeksi kuljettajien lääkärintarkastusten tekemistä ja liikennekelpoisuuden arviointia varten, jos:

1) hakija on terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) mukaisesti laillistettu lääkäri ja on saanut tehtävään soveltuvan erikoislääkärin oikeudet;

2) hakija tuntee kuljettajan tehtävien sisällön, työympäristön ja tehtävään liittyvät liikenneturvallisuusriskit sekä kuljettajan terveydentilaa koskevat vaatimukset.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi uudistaa rautatielääkärin hyväksynnän, jos rautatielääkäri täyttää 1 momentissa tarkoitetut kelpoisuusvaatimukset ja on asianmukaisesti ylläpitänyt osaamistaan.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä rautatielääkärien kelpoisuusvaatimuksista ja osaamisen ylläpitämisestä.

2 §

Rautatiepsykologin hyväksyminen

Liikenteen turvallisuusvirasto hyväksyy hakemuksesta rautatiepsykologin enintään viideksi vuodeksi kuljettajien psykologista henkilöarviointia varten, jos:

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

1) hakija on terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain mukaisesti laillistettu psykologi;

2) hakijalla on riittävä työ- ja organisaatiopsykologian ja psykologisen henkilöarvioinnin tuntemus;

3) hakija on perehtynyt kuljettajan tehtävissä toimivilta vaadittavien psykologisten ominaisuuksien arviointiin ja hänellä on käytännön kokemusta psykologisten ominaisuuksien arvioinnista;

4) hakija tuntee kuljettajan tehtävien sisällön, työympäristön ja tehtävään liittyvät liikenneturvallisuusriskit sekä kuljettajan tehtävissä vaadittavat psykologiset vaatimukset.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi uudistaa rautatiepsykologin hyväksynnän, jos rautatiepsykologi täyttää 1 momentissa tarkoitetut kelpoisuusvaatimukset ja on asianmukaisesti ylläpitänyt osaamistaan.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä rautatiepsykologien kelpoisuusvaatimuksista ja osaamisen ylläpitämisestä.

3 §

Merimieslääkäriin hyväksyminen

Liikenteen turvallisuusvirasto hyväksyy hakemuksesta merimieslääkäriin enintään viideksi vuodeksi laivaväen lääkärintarkastusten tekemistä ja liikennekelpoisuuden arviointia varten, jos:

1) hakija on terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain mukaisesti laillistettu lääkäri ja on saanut tehtävään soveltuvan erikoislääkäriin oikeudet;

2) hakija on Suomessa suorittanut koulutuksen merialan työolosuhteista ja terveystaustasta.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi uudistaa merimieslääkäriin hyväksynnän, jos merimieslääkäri täyttää 1 momentissa tarkoitetut kelpoisuusvaatimukset ja on asianmukaisesti ylläpitänyt osaamistaan.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä merimieslääkärien kelpoisuusvaatimuksista ja osaamisen ylläpitämisestä sekä laivaväen lääkärintodistuksen mallilomakkeesta.

4 §

Ilmailulääkäriin ja ilmailulääketieteen keskuksen hyväksyminen

Liikenteen turvallisuusvirasto hyväksyy ilmailulääkäriin ja ilmailulääketieteen keskuksen noudattaen lentomiehistöasetusta.

5 §

Terveydentilaa ja psykologista soveltuvuutta koskevat ilmoitukset

Henkilöluvan hakijalle tai haltijalle lääkärintarkastuksen tehneen 1, 3 ja 4 §:ssä tarkoitetun lääkärin ja ilmailulääketieteen keskuksen sekä henkilöarvioinnin tehneen 2 §:ssä tarkoitetun psykologin on salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä annettava Liikenteen turvallisuusvirastolle tietoja luvan saamiseen tai voimassaoloon mahdollisesti vaikuttavista seikoista.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Edellä 1 momentissa tarkoitetun tahon on salassapitosäännösten estämättä ilman pyyntöäkin ilmoitettava Liikenteen turvallisuusvirastolle, jos se epäilee, ettei luvan hakija tai haltija täytä luvan saamisen terveydellisiä edellytyksiä.

Myös terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitetulla terveydenhuollon ammattihenkilöllä on salassapitosäännösten estämättä oikeus ilmoittaa Liikenteen turvallisuusvirastolle, jos hän epäilee, että henkilöluvan hakija tai haltija ei täytä terveydelle asetettuja vaatimuksia. Hänen on ilmoitettava ilman aiheutonta viivytystä Liikenteen turvallisuusvirastolle, jos hän epäilee, että tämän terveydentilasta aiheutuu välitön uhka liikenneturvallisuudelle. Ennen ilmoituksen tekemistä luvan hakijalle tai haltijalle on kerrottava oikeudesta ilmoituksen tekemiseen ja terveydentilan vaikutuksesta hänen toimintakykyynsä.

Edellä 3 momentissa tarkoitetussa ilmoituksessa voidaan antaa tieto ainoastaan siitä:

- 1) että ilmoituksen kohteena oleva henkilö ei mahdollisesti täytä luvalla asetettuja terveystaakkoja; ja
- 2) mitä lisätoimenpiteitä ehdotetaan terveydentilan tai siitä toimintakykyyn aiheutuvien vaikutusten tarkemmaksi selvittämiseksi.

4 luku

Julkisen hallintotehtävän antaminen muulle toimijalle

1 §

Tehtävien siirtäminen

Liikenteen turvallisuusvirasto voi liikenteen lupa-, rekisteri- ja valvontaviranomaisena sopimuksella siirtää yksityiselle tai julkiselle palveluntarjoajalle omaa toimintaansa tukevia avustavia tehtäviä taikka muita jäljempänä erikseen määriteltyjä hallintotehtäviä.

Tehtävät voidaan yhdistää muuhun Liikenteen turvallisuusviraston hankkimaan palveluun.

Palvelujen hankintaan sovelletaan hankintalakia, jos ainoastaan osa palveluntarjoajista voi osallistua tietyn palvelun tarjontaan.

2 §

Yleiset säännökset

Tässä luvussa tarkoitettuja julkisia hallintotehtäviä suorittavaan henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

Palveluntarjoaja tai sen palveluksessa oleva henkilö ei saa ilmaista sivulliselle tässä luvussa tarkoitettua tehtävää hoitaessaan saamaansa salassa pidettävää tietoa.

Liikenteen turvallisuusvirasto pitää luetteloa tässä luvussa tarkoitetuista palveluntarjoajista.

Maksujen määräytymisen perusteista säädetään valtion maksuperustelaissa (150/1992).

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

3 §

Lupa- ja rekisteröintitoimintaan liittyvät tehtävät

Liikenteen turvallisuusvirasto voi siirtää seuraavat lupa- ja rekisteröintitoimintaan liittyvät avustavat tehtävät:

- 1) hakemusasiakirjojen ja rekisteri-ilmoitusten vastaanottaminen;
- 2) tietojen tallentaminen rekisteriin;
- 3) asiakirjojen lähettäminen digitoitavaksi ja arkistoitavaksi Liikenteen turvallisuusvirastolle;
- 4) todistusten, asiakirjojen ja tunnisteiden tuottaminen ja antaminen asiakkaalle sekä palautetavan kortin tai luvan vastaanottaminen;
- 5) tehtäviin liittyvien maksujen kerääminen ja välittäminen Liikenteen turvallisuusvirastolle;
- 6) hakemusmenettelyihin ja rekisterinpitoon liittyvä neuvonta ja tietojen välittäminen;
- 7) muut vastaavat tekniset tehtävät.

Palveluntarjoaja ei saa arvioida rekisteröinnin ja luvan myöntämisen edellytysten täytymistä eikä poistaa liikennevälinettä lopullisesti rekisteristä, vaan sen on siirrettävä tällaiset hakemukset tai rekisteri-ilmoitukset Liikenteen turvallisuusviraston ratkaistavaksi.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi siirtää ammattipätevyyden todentamiseen liittyvänä avustavana tehtävänä ammattipätevyyden arviointiin liittyvän kokeen vastaanottamisen ja valvonnan sekä todistuksen antamisen.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi siirtää jakeluluontoisena pidettävän ajopiirturiasetuksessa tarkoitetun kuljettaja- ja yrityskorttien myöntämisen.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi siirtää seuraavat ilmailuun liittyvät II osan 13 luvun 2 §:ssä tarkoitetun pätevyyden todentamiseen liittyvät tehtävät:

- 1) kielitaitokokeen vastaanottaminen ja hyväksyntä;
- 2) tarkastuslentäjän pätevyyden arviointi ja hyväksyntä.

4 §

Palveluntarjoajaan kohdistuvat vaatimukset

Palveluntarjoajan on oltava luotettava ja tällä on oltava oikeus harjoittaa elinkeinoa Suomessa sekä tehtävän hoitamisen edellyttämät tekniset, taloudelliset, ammatilliset ja toiminnalliset valmiudet ja henkilöstö sen mukaan kuin niistä erikseen säädetään.

Palveluntarjoajaa ei voida pitää luotettavana, jos tämä on liiketoimintakiellossa tai määrätty liiketoimintakieltoon viiden viimeisen vuoden aikana, tuomittu viimeisen viiden vuoden aikana vankeusrangaistukseen tai viimeisen kolmen vuoden aikana sakkorangaistukseen vakavasta työsuhdetta, elinkeinon harjoittamista, kirjanpitoa tai velkasuhdetta koskevien säännösten tai määräysten rikkomisesta, viimeisen viiden vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen muusta vakavasta rikoksesta, jonka voidaan arvioida vaikuttavan luotettavuuteen tai katsoa osoittavan ilmeistä sopimattomuutta hoitamaan tässä luvussa tarkoitettuja tehtäviä. Palveluntarjoajan luotettavuuden arviointi koskee sen määräävässä asemassa olevia henkilöitä sekä tässä luvussa tarkoitettuja tehtäviä hoitavia henkilöitä.

Ajopiirturikorttien myöntäjä, sen palveluksessa oleva tai palvelun tuottajaan muutoin riippuvuussuhteessa oleva ei saa harjoittaa kuljetuksia, joihin sovelletaan ajopiirturiasetusta, eikä tämä saa myöskään olla kaupallisesti, taloudellisesti tai muuten riippuvuussuhteessa tällaisia kuljetuk-

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

sia harjoittavaan yhtiöön tai tällaista toimintaa harjoittavien muodostamaan yhteisöön, säätioon tai julkisoikeudelliseen laitokseen.

Palveluntarjoajaan ja sen henkilöstöön ei sovelleta hallintolain 28 §:n 1 momentin 4 kohtaa niiden suorittaessa 2 §:ssä tarkoitettuja rekisteröintitehtäviä.

5 §

Palveluntarjoajan kanssa tehtävä sopimus

Sen lisäksi, mitä luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679, jäljempänä *Euroopan unionin yleinen tietosuoja-asetus*, 28 artiklan 3 kohdassa säädetään, palveluntarjoajan kanssa tehtävässä sopimuksessa on sovittava ainakin:

- 1) muista kuin henkilötietojen käsittelyä koskevista palveluntarjoajan tehtävistä;
- 2) sopimuskaudesta, toiminnan aloittamisesta ja sopimuksen päättymisestä kesken sopimuskauden;
- 3) palveluntarjoajan toimialueesta ja -paikoista sekä palveluajoista;
- 4) tehtäviä suorittavien henkilöiden riittävän ammattitaidon turvaavista menettelyistä;
- 5) toimintaan liittyvien asiakirjojen säilyttämisestä ja arkistoinnista;
- 6) maksujen perimisestä ja tilittämisestä;
- 7) Liikenteen turvallisuusviraston palveluntarjoajalle maksamasta korvauksesta.

Sopimuksessa on selostettava osapuolten lakiperusteiset oikeudet ja velvollisuudet valvonnan ja ilmoitusvelvollisuuden osalta sekä puutteista ja laiminlyönneistä aiheutuvat seuraamukset.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi irtisanoa tai purkaa sopimuksen, jos palveluntarjoaja ei enää täytä siihen kohdistuvia yleisiä vaatimuksia tai jos palveluntarjoaja olennaisesti laiminlyö sopimuksessa sovittujen tehtävien suorittamisen tai muutoin rikkoo sopimusta tai toimii olennaisesti tai toistuvasti lainvastaisesti.

Palveluntarjoajan on viipymättä ilmoitettava Liikenteen turvallisuusvirastolle sellaisista toimintaansa koskevista muutoksista, joilla voi olla olennaista vaikutusta sille uskottujen tehtävien hoitamiseen.

6 §

Muut siirrettävät tehtävät

Sen lisäksi, mitä tässä luvussa säädetään, Liikenteen turvallisuusvirasto voi siirtää henkilöiden tai organisaatioiden ensimmäisen sertifiointiin tai jatkuvaan valvontaan liittyvät tehtävät päteville yksiköille noudattaen, mitä EASA-asetuksessa ja sen nojalla annetuissa komission asetuksissa tarkemmin säädetään.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

7 §

Valvonta

Liikenteen turvallisuusvirasto valvoo palveluntarjoajien toimintaa. Virastolla on oikeus tehdä valvontaa varten tarkastuksia palveluntarjoajan toimitiloissa ja saada salassapitosäynnösten estämättä tietoja palvelutehtäviin liittyvistä asiakirjoista. Valvontaa ei saa suorittaa pysyväisluonteeseen asumiseen käytettävissä tiloissa. Toimitilojen tarkastuksessa noudatetaan hallintolain 39 §:ää.

V OSA

LIIKENNEASIOIDEN REKISTERI

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Rekisterin sisältö ja käyttötarkoitus

Liikenteen turvallisuusvirasto pitää sähköisesti liikenneasioiden rekisteriä, joka sisältää tietoja:

- 1) toiminnanharjoittajaluvista sekä ilmoituksenvaraisesta toiminnasta;
- 2) ajoneuvoista, ilma-aluksista, aluksista ja vesikulkuneuvoista, rautatieliikenteen kalustosta sekä näihin liittyvistä laitteista (*liikenneväline*);
- 3) henkilöluvista.

Liikenneasioiden rekisteriä pidetään liikenteen lupien ja muiden oikeuksien myöntämiseksi ja valvomiseksi, liikenteen turvallisuuden parantamiseksi, liikennevälineiden ja niihin liittyvän verotuksen ja kiinnitysten yksilöimiseksi, ympäristöhaittojen vähentämiseksi, liikkumispalveluiden kehittämisen sekä niiden käyttämisen edistämiseksi, tutkimus- ja kehittämis- ja innovaatio-toiminnan mahdollistamiseksi, henkilön omien tietojen hallintaan perustuvien palveluiden kehittämisen edistämiseksi, liikenteen viranomaispalvelujen tuottamiseksi ja kansainvälisten velvoitteiden täyttämiseksi.

Liikenteen turvallisuusvirasto saa käyttää rekisterissään olevia tietoja sille laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

Ahvenanmaan valtionvirasto pitää rekisteriä niistä aluksista, joiden kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

2 §

Liikenteen turvallisuusviraston tiedonsaantioikeus

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, Liikenteen turvallisuusvirastolla on oikeus saada 1 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitettujen lupien hakijoilta ja haltijoilta, ilmoituksenvaraisista toimintaa harjoittavilta sekä liikennevälineiden omistajilta, haltijoilta tai käyttäjiltä rekisterinpitoon liittyvien tehtäviensä suorittamiseksi välttämättömät tiedot.

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, Liikenteen turvallisuusvirastolla on oikeus saada rekisterinpitoon liittyvien tehtäviensä suorittamiseksi välttämättömät tiedot seuraavilta tahoilta:

- 1) liikennevälineiden ja niiden moottoreiden valmistajalta ja maahantuojaalta sekä näiden edustajilta;
- 2) oppilaitokselta, kouluttajalta ja näytön vastaanottajalta;
- 3) lääkäriltä ja psykologilta ja sairaanhoito- tai terveydenhuoltotoimintaa harjoittavalta yhteisöltä ja laitokselta;
- 4) lupakirjan ja kortin valmistajalta ja käsittelijältä;
- 5) Suomen ja Venäjän välistä rautatieyhdysliikennettä harjoittavalta;
- 6) rekisteröintitehtäviä suorittavalta, katsastustoiminnan harjoittajalta, yksittäishyväksyntöjä myöntävältä sekä muulta Liikenteen turvallisuusviraston sopimuskumppanilta;
- 7) liikennevakuutuskeskukselta ja vakuutusyhtiöltä;
- 8) laivanisännältä ja varustamolta.

Sen lisäksi, mitä IV osan 2 luvun 2 §:n 3 momentissa säädetään, Liikenteen turvallisuusvirastolla on oikeus saada muulta viranomaiselta ja laissa säädettyä tehtävää hoitavalta kansallisessa ja EU-lainsäädännössä säädettyjen rekisterinpitoon liittyvien tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot. Edellä tarkoitettu tiedonsaantioikeus koskee myös rikos- ja sakkorekisteriä.

Tiedonsaantioikeus koskee myös rikos- ja sakkorekisteristä saatavia tietoja lainvoimaisista seuraamuksista, jotka tavara- tai linja-autoliikenteen kotimaisen tai ulkomaisen yhteisöliikenneluvan haltijalle tai sen hallinnassa olevan ajoneuvon kuljettajalle Suomessa on määrätty, kansainvälisen tiedonvaihdon mahdollistamiseksi sen mukaan kuin siitä EU:n tavaraliikennelupa-asetuksessa säädetään.

Liikenteen turvallisuusvirastolla on oikeus edellä 1—4 momentissa tarkoitettujen tietojen saantiin salassapitosäännösten estämättä. Tiedot toimitetaan maksutta rajapinnan kautta tai muutoin sähköisessä muodossa siten kuin siitä Liikenteen turvallisuusviraston kanssa sovitaan. Tiedot on toimitettava ilman aiheetonta viivytystä.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tietojen toimittamisen tavoista.

3 §

Muutokset rekisteritietoihin

Edellä 2 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettun tahon on ilmoitettava Liikenteen turvallisuusvirastolle viipymättä muutoksista rekisteriin merkityissä tiedoissa sekä toiminnan lopettamisesta, ellei tietoja ole pitänyt ilmoittaa muussa laissa olevan säännöksen nojalla. Liikenteen turvallisuusvirasto järjestää mahdollisuuden toimittaa tiedot rajapinnan kautta tai muutoin sähköisesti.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Liikenteen turvallisuusvirastolla on oikeus oma-aloitteisesti merkitä puuttuvat tiedot rekisteriin tai korjata virheelliset tiedot. Jos virhe johtuu ilmoitusvelvollisen toimenpiteestä, Liikenteen turvallisuusvirastolla on oikeus periä tältä virheen korjaamisesta aiheutuneet kustannukset.

2 luku

Rekisterin tietosisältö

1 §

Yleiset rekisteriin tallennettavat tiedot

Luonnollisista henkilöistä rekisteriin saa tallentaa:

- 1) nimen sekä henkilötunnuksen tai syntymäajan, jos henkilötunnusta ei ole;
- 2) sukupuolen;
- 3) syntymäkunnan, syntymävaltion ja kansalaisuuden;
- 4) osoitteen ja muun yhteystiedon;
- 5) kotikunnan;
- 6) äidinkielen ja asiantikielen;
- 7) tiedon henkilön kuolemasta;
- 8) valokuvan ja nimikirjoitusnäytteen;
- 9) yritys- ja yhteisötunnuksen, jos henkilö on yksityinen elinkeinonharjoittaja.

Oikeushenkilöstä rekisteriin saa tallentaa:

- 1) nimen, aputoiminimen sekä yritys- ja yhteisötunnuksen;
- 2) kotipaikan;
- 3) osoitteen ja muut yhteystiedot;
- 4) asiantikielen;
- 5) tiedon toimitusjohtajasta, vastuunalaisista yhtiömiehistä ja omistussuhteista, tiedon muun yhteisön vastuuhenkilöistä sekä tiedon vastuuhenkilöiden yksilöinti- ja yhteystiedoista.

Rekisteriin saa tallentaa lisäksi rekisterin käyttötarkoituksen kannalta välttämättömät tiedot luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden tai liikennevälineiden:

- 1) vakuutuksista;
- 2) lakisääteisistä maksuista, veroista ja niiden suorittamisesta;
- 3) kiinnityksistä;
- 4) konkurssista, velkajärjestelystä, yrityssaneerauksesta, ulosotosta, takavarikosta ja vakuustakavarikosta;
- 5) valtuutuksista;
- 6) tieliikenteen valvontalaitteiden korttitiedoista;
- 7) suomalaisessa aluksessa työskentelevien henkilöiden merimiestoimista;
- 8) vammaisen pysäköintiluvasta.

Rekisteriin saa tallentaa Liikenteen turvallisuusviraston lakisääteisten tehtävien suorittamiseksi välttämättömät tiedot tehdyistä rikoksista ja niistä seuranneista rangaistuksista, ajokielloista ja muista vastaavista seuraamuksista, Liikenteen turvallisuusviraston valvontatehtävänsä johdosta määräämistä seuraamuksista sekä muut valvontatoimintaan liittyvät tiedot.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Edellä 1—4 momentissa tarkoitetut tiedot jätetään tunnistetietoja lukuun ottamatta tallentamatta, jos tieto on saatavissa reaaliaikaisesti toisen viranomaisen rekisteristä, ellei tiedon tallentaminen ole teknisistä syistä tarkoituksenmukaista.

Liikenteen turvallisuusvirasto saa tallentaa rekisteriin 1 luvun 2 §:ssä tarkoitetun tiedonsaantioikeuden nojalla saamansa tiedot.

2 §

Toiminnanharjoittajalupaa koskevat tiedot

Sen lisäksi, mitä 1 §:ssä säädetään, toiminnanharjoittajaluvasta ja ilmoituksenvaraista toimintaa harjoittavasta saa rekisteriin tallentaa:

- 1) tiedon myönnetystä ja peruutetusta luvasta sekä sen sisällöstä, lupaehdoista, lupatunnuksista, voimassaoloajasta ja muutoksesta;
- 2) luvan hakemista ja sen käsittelyä koskevat tiedot;
- 3) ilmoituksenvaraista toimintaa koskevat tiedot sekä ilmoituksen käsittelyä koskevat tiedot;
- 4) luvan myöntämisen ja ilmoituksenvaraiseen toimintaan liittyvän rekisterimerkinnän tekemisen edellytyksiin sekä hyvämaineisuuden ja luotettavuuden arviointiin liittyvät tiedot;
- 5) tiedon siitä, onko yritys katsottu II osan 1 luvun 11 §:ssä tarkoitetuksi riskiyritykseksi;
- 6) poikkeamailmoitustiedot.

3 §

Liikennevälinettä koskevat tiedot

Sen lisäksi, mitä 1 §:ssä säädetään, liikennevälineestä saa tallentaa rekisteriin:

- 1) tekniset ja kaupalliset tiedot;
- 2) rekisteritunnuksen ja muut yksilöinti- ja numerointitiedot;
- 3) tiedon kotipaikasta ja käyttöalueesta;
- 4) rakennustiedot;
- 5) historiatiedot;
- 6) hyväksyntä-, katsastus- ja luokitustiedot sekä muut teknisiä tarkastuksia koskevat tiedot;
- 7) tiedon viranomaistarkastuksista;
- 8) tiedon omistajasta, haltijasta, käyttäjästä sekä muun rekisteröintitiedon;
- 9) käyttöönotto- ja käytöstä poistotiedot ja väliaikaista käyttöä koskevat tiedot;
- 10) käyttötarkoitus- ja hallintatiedot;
- 11) käyttörajoitusta ja -kieltoa koskevat tiedot;
- 12) kunnossapitoa koskevat tiedot ja siitä vastaavat tahot;
- 13) anastustiedot.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä liikennevälinettä koskevista tallennettavista teknisluontoisista tiedoista.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

4 §

Henkilölupaa koskevat tiedot

Sen lisäksi, mitä 1 §:ssä säädetään, henkilöluvasta saa rekisteriin tallentaa:

- 1) tiedon myönnetystä ja peruutetuista luvasta, siihen liittyvistä ehdoista ja erivapauksista, yksilöintitunnuksesta, voimassaoloajasta, muutoksista sekä tiedot evätyistä lupahakemuksista;
- 2) tiedon luvan myöntäjästä ja sen sijaintivaltiosta;
- 3) luvan, kelpoisuuden, hyväksynnän tai pätevyyden hakemista ja käsittelyä koskevat tiedot, koulutus- ja kokemustiedot sekä tiedot kokeista ja arvioinneista;
- 4) tiedon tarvittavasta kielitaidosta;
- 5) terveydentilätiedot ja lääkärin- ja psykologin tarkastuksia koskevat tiedot;
- 6) tiedon lupien, kelpoisuuksien, hyväksyntöjen ja pätevyyksiä vastaavien korttien, kirjojen ja todistusten myöntämisestä, peruuttamisesta, katoamisesta ja tuhoutumisesta;
- 7) muut Euroopan unionin lainsäädännön ja kansainvälisten sopimusten mukaan liikenteen viranomaisen rekistereihin kirjattavat tiedot.

5 §

Kielto muuttaa liikennevälineeseen liittyviä rekisteritietoja

Liikenteen turvallisuusvirasto voi kieltää liikennevälineeseen liittyvien rekisteritietojen muuttamisen määräajaksi ja tehdä tästä merkinnän rekisteriin, jos se saa tiedon liikennevälineen omistusoikeutta tai yksilöintitietoa koskevasta ilmeisestä epäselvyydestä.

6 §

Tietojen säilyttäminen ja poistaminen

Jollei kansainvälisestä velvoitteesta tai laista muuta johdu, rekisteriin merkityt tiedot poistetaan seuraavasti:

- 1) toiminnanharjoittajalupia koskevat tiedot 6 vuotta luvan peruuttamisesta tai luvan päättymisestä;
- 2) liikennevälineeseen liittyvät henkilötiedot 10 vuoden kuluttua siitä, kun liikenneväline on lopullisesti poistettu rekisteristä;
- 3) henkilölupia koskevat tiedot sen jälkeen, kun henkilötieto on tullut käyttötarkoitukseensa nähden tarpeettomaksi, kuitenkin viimeistään 10 vuoden kuluttua siitä, kun luvan voimassaolo on päättynyt;
- 4) 3 kohdasta poiketen rautateiden kelpoisuustiedot 10 vuoden kuluttua luvan voimassaolon päättymisestä;
- 5) 3 kohdasta poiketen merimiesten meripalvelu-, koulutus- ja pätevyystiedot 70 vuoden kuluttua tiedon rekisteröinnistä;
- 6) henkilötiedot viimeistään 10 vuoden kuluttua henkilön kuolemasta, jollei tietoja ole jo muulla perusteella poistettu;
- 7) rikoksia ja niihin liittyviä seuraamuksia koskevat tiedot heti, kun ne ovat käyneet tarpeettomiksi;

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

8) virheelliseksi todettu ja merkitty tieto 5 vuotta virheen havaitsemisesta, jos tiedon säilyttäminen on tarpeen rekisteröidyn, muun asianosaisen tai rekisterinpitäjän oikeuksien turvaamiseksi;

9) rekisteröidylle asetettu toimintakielto tai muu Liikenteen turvallisuusviraston tai poliisin tekemää hallinnollista toimenpidettä koskeva tieto 10 vuoden kuluttua siitä, kun päätös on saanut lainvoiman;

10) rekisteröidyn terveydentilaa koskevat tiedot heti, kun ne ovat käyneet tarpeettomiksi.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, liikennevälineen tiedot säilytetään pysyvästi.

Sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä säädetään tietojen poistamisesta, rekisterissä oleva tieto voidaan yksittäistapauksessa erityisestä syystä jättää poistamatta niin kauaksi aikaa kuin tieto on välttämätön rekisterinpitäjän tehtävien hoitamiseksi. Liikenteen turvallisuusviraston on säilytysaikaa pidentäessään määriteltävä säilyttämisen syy ja säilytysajan enimmäispituus.

3 luku

Tietojen luovuttaminen

1 §

Tietojen luovuttamisen yleiset edellytykset

Tietojen luovuttamisesta päättää Liikenteen turvallisuusvirasto.

Tiedot voidaan luovuttaa rajapinnan kautta, katseluyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti.

2 §

Julkisten tietojen luovuttaminen avoimen rajapinnan kautta

Seuraavat tiedot ovat yleisesti käsiteltävissä:

1) tieto voimassa olevasta toiminnanharjoittajaluvasta, luvan yksilöintitunnuksesta, luvanhaltijan nimestä ja toiminnanharjoittamiseen liittyvistä yhteystiedoista sekä ilmoituksenvaraisen toiminnan osalta vastaavat tiedot;

2) rekisteriin tallennetut tiedot siten, että tiedot eivät ole yhdistettävissä luonnollisiin henkilöihin ja oikeushenkilöihin.

Liikenteen turvallisuusvirasto huolehtii siitä, että 1 momentissa tarkoitetut tiedot ovat ajantasaisina saatavissa tietojärjestelmään luodun yhteyden kautta koneluettavassa ja helposti muokattavassa vakiotietomuodossa vapaasti käytettäväksi.

3 §

Julkisten tietojen luovuttaminen yksittäishuovutuksena

Jokaisella on oikeus yksittäishuovutuksena saada seuraavat tiedot:

1) yritys- ja yhteisötunnuksen, yrityksen nimen tai lupatunnuksen perusteella tiedot toiminnanharjoittajaluvan haltijan nimestä ja yhteystiedoista, lupatunnuksesta, luvan voimassaoloajasta ja

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

vastuuhenkilön nimestä taikka, jos toiminnanharjoittaja on luonnollinen henkilö, etu- ja sukunimen, henkilötunnuksen tai muun yksilöivän tunnuksen perusteella tiedot toiminnanharjoittajan nimestä, työyhteystiedoista, lupatunnuksesta ja luvan voimassaoloajasta;

2) liikennevälineen yksilöivän tunnusteen perusteella tiedot liikennevälineestä sekä omistajan ja haltijan, käyttäjän sekä edustajan nimestä sekä osoite- ja muista yhteystiedoista ja katsastustiedoista sekä verotuksesta, kiinnityksestä sekä vakuutuksen ottajasta;

3) etu- ja sukunimen, henkilötunnuksen tai muun yksilöivän tunnuksen perusteella tiedot henkilön oikeudesta kuljettaa liikennevälinettä tai muusta henkilöluvan voimassaolosta ja laajuudesta.

Edellä 1 momentin 2 kohdan perusteella saadaan luovuttaa rajoitetusti tieto myös liikennevälineen entisestä omistajasta tai haltijasta.

4 §

Julkisten tietojen luovuttaminen liikenteeseen liittyviin tarkoituksiin

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, Liikenteen turvallisuusvirasto saa luovuttaa 3 §:n 1 momentissa tarkoitettuja luovutettavia tietoja liikenteeseen liittyviin tarkoituksiin seuraavasti:

- 1) liikennepalveluiden tarjoamiseen ja kehittämiseen;
- 2) mielipide- ja markkinatutkimukseen, suoramarkkinointiin sekä muuhun osoite- ja tietopalveluun;
- 3) asiakasrekisterin yhteystietojen ja liikennevälineen tietojen päivittämiseen;
- 4) muihin vastaaviin rekisterinpitäjän hyväksymiin tarkoituksiin.

Luovutettuja tietoja saa käyttää vain siihen käyttötarkoitukseen, johon ne on luovutettu. Tietoja saa luovuttaa edelleen tai muuten antaa sivulliselle vain, jos siitä on säädetty laissa, luovutus perustuu Suomea sitovaan kansainvälisen sopimuksen velvoitteeseen tai Euroopan unionin lainsäädäntöön tai jos Liikenteen turvallisuusviraston on antanut siihen luvan.

5 §

Tietojen luovuttaminen kehitys- ja innovaatiotoimintaan

Liikenteen turvallisuusvirasto saa, sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, luovuttaa yksittäistapauksissa liikenneasioiden rekisteriin tallennettuja tietoja sellaista kehittämis- ja innovaatiotoimintaa varten, jonka tavoitteena on liikennejärjestelmän ja -palveluiden kehittäminen ja tarjoaminen, liikennejärjestelmää ja -palveluita koskevan tietoisuuden ja ymmärryksen lisääminen sekä liikenneturvallisuuden parantaminen ja liikenteen ympäristötavoitteiden saavuttamisen edistäminen. Salassa pidettäviä tietoja saa luovuttaa ainoastaan henkilön suostumuksella tai sellaisessa muodossa, että niitä ei voida yhdistää yksittäiseen henkilöön. Liikenteen turvallisuusviraston rikos- tai sakkorekisteristä saamia tietoja saa luovuttaa ainoastaan sellaisessa muodossa, että niitä ei voida yhdistää yksittäiseen henkilöön.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa luvan sellaiseen rekisterissä olevien tietojen käsittelyyn, joka suoritetaan pelkästään koneellisesti, jos käsittelyn lopputulos sisältää ainoastaan sellaista tietoa, jota ei voida yhdistää yksittäiseen henkilöön. Tietoja ei saa käsittelyn aikana tallentaa muutoin kuin väliaikaisesti.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Liikenteen turvallisuusvirastolle on toimitettava riittävä selvitys, jonka perusteella virasto voi varmistua pyydettyjen tietojen tarpeellisuudesta käyttötarkoituksella huomioiden, tietojen turvallisuudesta käsittelystä ja hakijan luotettavuudesta.

Luovutettuja tietoja saa käyttää vain siihen käyttötarkoitukseen, johon ne on luovutettu. Tiedot on poistettava heti, kun ne eivät enää ole tarpeen käyttötarkoitusta varten. Tietoja ei saa luovuttaa edelleen.

6 §

Tietojen luovuttaminen muulle viranomaiselle ja laissa säädettyä tehtävää hoitavalle

Liikenteen turvallisuusvirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa rekisteristä toiselle viranomaiselle tai muulle laissa säädettyä tehtävää hoitavalle sellaisia tietoja, jotka ovat välttämättömiä sille laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi. Liikenteen turvallisuusvirasto ei saa kuitenkaan luovuttaa sellaisia salassa pidettäviä tietoja, jotka se on saanut rikos- tai sakkorekisteristä, ellei muualla laissa ole toisin säädetty.

Liikenteen turvallisuusvirasto saa luovuttaa rekisteristä tietoja ulkomaan viranomaisille tai viranomaistehtäviä varten, jos luovuttaminen perustuu lakiin, Euroopan unionin lainsäädäntöön tai Suomea sitovaan kansainvälisen sopimuksen velvoitteeseen. Jos henkilötietoja siirretään ETA-alueen ulkopuolelle, Euroopan unionin yleisen tietosuojasetuksen V luvun edellytysten on täyttyvä. Liikenneasioiden rekisteristä tietoja saanut muu viranomainen saa luovuttaa tietoja edelleen samojen edellytysten täytyessä.

Lisäksi Liikenteen turvallisuusvirasto saa luovuttaa valokuvan ja nimikirjoitusnäytteen palveluntarjoajalle, joka tarvitsee sen laissa säädettyä tai IV osan 4 luvussa tarkoitettua tehtäväänsä varten.

7 §

Tiedonluovutuksen rajoittaminen

Luonnollisella henkilöllä on oikeus kieltää henkilötietojensa luovuttaminen 2, 4 ja 5 §:ssä säädettyihin tarkoituksiin. Lisäksi luonnollisella henkilöllä on oikeus kieltää yhteystietojensa luovuttaminen 3 §:ssä säädettyihin tarkoituksiin.

Oikeushenkilöllä on oikeus kieltää tietojensa luovuttaminen 5 §:ssä säädettyihin tarkoituksiin.

Turvakiellon kohteena olevien tietojen käsittelystä säädetään väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) 36 ja 37 §:ssä. Siirrettiessä turvakielto liikenneasioiden rekisteriin luovutusrajoitus laajennetaan kattamaan myös luonnollisen henkilön nimi.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut luovutuskiellot ja 3 momentissa tarkoitettu turvakielto eivät estä tiedon luovuttamista viranomaiselle tai lakisääteisen tehtävän suorittamiseen.

Liikenteen turvallisuusviraston luovuttaessa 3 momentissa tarkoitettua luovutusrajoituksen alaista tietoa luovutuksen saajalle on samalla ilmoitettava luovutusrajoituksesta sekä tietojen käyttöä ja suojausta koskevat rajoitukset.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

8 §

Henkilön omien tietojen hallinta

Liikenteen turvallisuusviraston on mahdollistettava rekisteröidyn omien tietojen hakeminen ja kopioiminen toiseen tietojärjestelmään avoimen rajapinnan välityksellä koneluettavassa muodossa. Tämä ei koske sellaisia salassa pidettäviä tietoja, jotka Liikenteen turvallisuusvirasto on saanut rikos- tai sakkorekisteristä, eikä valvonta- ja seuraamustietoja.

VI OSA

SEURAAMUKSET, MUUTOKSENHAKU JA RANGAISTUSSÄÄNNÖKSET

1 luku

Hallinnolliset seuraamukset ja muutoksenhaku

1 §

Soveltamisala

Mitä tässä luvussa säädetään luvista, koskee henkilölupia ja toiminnanharjoittelalupia. Mitä tämän luvun 2 §:n 2—5 momentissa ja 2 c §:ssä säädetään, ei kuitenkaan koske tämän lain II osan 3 luvun 13 §:ssä tarkoitettua ammattipätevyyskorttia eikä merkintää ammattipätevyydestä.

— — — — —

2 §

Luvan peruuttaminen, muuttaminen tai rajoittaminen

Luvan haltija voi ilmoittaa luvassa tarkoitetun toiminnan keskeytyneeksi tai päättyneeksi. Päätymisilmoituksen saatuaan Liikenteen turvallisuusvirasto peruuttaa luvan.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi muuttaa tai rajoittaa lupaa tai peruuttaa luvan, jos:

1) luvan myöntämisen edellytykset eivät enää täyty eikä edellytyksissä olevia virheitä tai puutteita korjata asetetussa määräajassa; tai

2) luvanhaltija on toistuvasti tai vakavasti rikkonut tämän lain säännöksiä tai sen nojalla annettuja määräyksiä taikka luvan haltijan tässä laissa säänneltyä toimintaa koskevia Euroopan unionin asetusten säännöksiä eikä huomautuksen tai varoituksen antamista voida pitää riittävänä; tai

3) on muusta syystä perusteltua syytä epäillä, ettei luvanhaltija kykene hoitamaan luvan mukaista tehtäväänsä tai harjoittamaan luvassa tarkoitettua toimintaa turvallisesti.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi lisäksi peruuttaa määräajaksi tai kokonaan laivaväen pätevyyskirjan, lisäpätevyystodistuksen ja kelpoisuustodistuksen sekä lentäjän ja veturinkuljettajan luvan henkilöltä, joka rikkomalla olennaisella tavalla tai toistuvasti liikennettä koskevia säännök-

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

siä tai määräyksiä osoittaa puuttuvaa halua tai kykyä niiden noudattamiseen tai on muulla toiminnallaan osoittanut yleistä piittaamattomuutta säännöksistä tai määräyksistä.

Lupa voidaan peruuttaa vain, jos lievempää seuraamusta ei asiasta kokonaisuudessaan ilmenevät seikat huomioon ottaen voida pitää riittävänä. Edellä 2 momentin 2 kohdassa ja 3 momentissa tarkoitettu luvan peruutus määrätään olemaan voimassa rikkomuksen vakavuuteen suhteutetun määräajan tai toistaiseksi.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi ottaa lupa-asiakirjan haltuunsa asian selvittämisen ajaksi välittömästi 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa. Lupa-asiakirja on viipymättä palautettava, jos lupaa ei peruuteta.

2 a §

Rautatieliikenteen lupien peruuttamiseen liittyviä erityissäännöksiä

Kun Liikenteen turvallisuusviraston harkinnassa on rautatieyhtiön toimiluvan peruuttaminen siksi, että luvan haltija ei enää täytä taloudellista vakavaraisuutta koskevaa vaatimusta tai luvanhaltija on viraston huomautuksesta huolimatta rikkonut vakavasti ja toistuvasti toimiluvassa asetettuja ehtoja tai rautatieliikennettä koskevia säännöksiä tai määräyksiä, viraston on varattava luvanhaltijalle mahdollisuus korjata puute kohtuullisessa määräajassa, joka ei saa olla kahta kuukautta lyhyempi. Jos luvanhaltija ei ole korjannut puutteellisuutta asetetussa määräajassa ja puutetta on pidettävä olennaisena tai jos luvanhaltija on asetettu konkurssiin eikä luvanhaltijan taloudellista asemaa voida saada luvan mukaisen rautatieliikenteen harjoittamisen edellyttämälle tasolle kohtuullisessa ajassa, viraston on peruutettava toimilupa kokonaan tai määräajaksi.

Todetessaan, ettei 1 momentissa tarkoitettu toimiluvan haltija enää täytä taloudellista vakavaraisuutta koskevaa vaatimusta, Liikenteen turvallisuusvirasto voi samalla päättää, että rautatieliikenteen harjoittamista saadaan jatkaa toimiluvan mukaisesti tai rajoitettuna enintään kuuden kuukauden ajan. Lupaa rautatieliikenteen harjoittamisen jatkamiseen ei saa kuitenkaan antaa, jos toiminnan jatkaminen voi vaarantaa rautatieliikenteen turvallisuutta.

Liikenteen turvallisuusviraston on ilmoitettava peruuttamastaan toimiluvasta Euroopan unionin rautatievirastolle. Jos Liikenteen turvallisuusvirasto havaitsee 1 momentissa tarkoitettua puutteen toisen Euroopan unionin valtion myöntämässä toimiluvassa, viraston on välittömästi ilmoitettava tästä kyseisen jäsenvaltion toimilupaviranomaiselle.

Kun Liikenteen turvallisuusvirasto peruuttaa veturinkuljettajan luvan, on peruuttamista koskeva päätöksestä viipymättä ilmoitettava kuljettajalle ja sille tiedossa olevalle rautatieliikenteen harjoittajalle, jonka palveluksessa kuljettaja on tai jonka toiminnassa hän on mukana.

Jos toisen ETA-valtion asianomainen toimivaltainen viranomainen on pyytänyt Liikenteen turvallisuusvirastoa peruuttamaan Liikenteen turvallisuusviraston myöntämän veturinkuljettajan luvan tai tekemään lisätarkastuksia, viraston on ratkaistava asia neljän viikon kuluessa ja ilmoitettava päätöksestään pyynnön tehneelle toimivaltaiselle viranomaiselle, Euroopan komissiolle sekä muiden ETA-valtioiden toimivaltaisille viranomaisille.

Jos Liikenteen turvallisuusvirasto on peruuttanut kuljettajan luvan, viraston on ilmoitettava sen takaisin saamista koskevat menettelyt.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

2 b §

Ajopiirturikorttien peruuttaminen

Liikenteen turvallisuusvirasto voi peruuttaa ajopiirturikortin.

Korjaamo- tai valvontakortti voidaan peruuttaa, jos sen haltija ei enää täytä kortin myöntämisen edellytyksiä eikä edellytyksissä olevia virheitä tai puutteita korjata asetetussa määräajassa. Kortti voidaan peruuttaa myös, jos sitä käytetään vastoin sille säädettyä käyttötarkoitusta.

Kuljettajakortti peruutetaan noudattaen ajopiirturiasetuksen 26 artiklan 7 kohtaa.

Yrityskortti voidaan peruuttaa, jos:

1) sen haltija ei enää täytä yrityskortin myöntämisen edellytyksiä eikä edellytyksissä olevia virheitä tai puutteita korjata asetetussa määräajassa;

2) yrityksen hallussa oleva kortti on saatu väärin ilmoitusten tai väärennettyjen asiakirjojen perusteella; taikka

3) yritys on käyttänyt toisen yrityksen korttia tarkoituksenaan vaikeuttaa ajo- ja lepoaikojen valvontaa.

2 c §

Huomautus ja varoitus

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa luvan haltijalle ja tällaisen luvan haltijan Liikenteen turvallisuusvirastoon ilmoitetulle vastuuhenkilölle huomautuksen tai varoituksen, jos tämä muutoin kuin 2 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua tavalla jättää noudattamatta säännöksiä tai määräyksiä, jotka koskevat luvassa tarkoitettua toimintaa tai luvassa tarkoitetun tehtävän hoitamista. Huomautus tai varoitus voidaan antaa myös tässä laissa tarkoitetun ilmoituksenvaraisen toiminnan harjoittajalle ja tällaisen toiminnan harjoittajan Liikenteen turvallisuusvirastoon ilmoitetulle vastuuhenkilölle, jos nämä eivät noudata toimintaa koskevia säännöksiä tai määräyksiä. Varoitus annetaan, jos huomautusta ei asiasta ilmenevät seikat kokonaisuudessaan huomioiden voida pitää riittävänä.

Huomautus annetaan suullisesti tai kirjallisesti. Varoitus annetaan kirjallisesti, ja siitä tehdään merkintä rekisteriin.

3 a §

Menettely opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän perustason ammattipätevyyskoulutusta tarjoavan koulutuskeskuksen hyväksymisen osalta

Jos opetus- ja kulttuuriministeriön II osan 3 luvun 10 §:n mukaisesti hyväksymä koulutuskeskus ei enää täytä hyväksymisen edellytyksiä, koulutusta koskevia säännöksiä ei noudateta, taikka koulutusta ei hoideta hyväksymisen ehtojen mukaisesti tai muuten asianmukaisesti, koulutuskeskukselle voidaan antaa huomautus tai kirjallinen varoitus. Jollei epäkohtia poisteta koulutuskeskuksen hyväksyneen viranomaisen asettamassa määräajassa, hyväksyminen on peruutettava. Valvonnan yhteydessä havaitut puutteet ja laiminlyönnit on valvojan välittömästi saatettava hyväksymisestä päättäneen viranomaisen tietoon tarvittaviin toimenpiteisiin ryhtymistä varten.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

3 b §

Menettely toisen valtion myöntämän veturinkuljettajan lupakirjan osalta

Jos II osan 7 luvussa tarkoitettu kuljettaja, jonka lupakirja on myönnetty toisessa ETA-valtiossa, ei täytä veturinkuljettajadirektiivin mukaisia lupakirjan saamisen edellytyksiä, Liikenteen turvallisuusviraston on pyydettävä asianomaisen ETA-valtion toimivaltaista viranomaista peruuttamaan lupakirja tai tekemään lisätarkastuksia. Viraston on ilmoitettava pyynnöstä Euroopan komissiolle ja muiden ETA-valtioiden toimivaltaisille viranomaisille.

Jos virasto on pyytänyt 1 momentin mukaisesti asianomaista toimivaltaista viranomaista peruuttamaan lupakirjan tai tekemään lisätarkastuksia, mutta tämän tekemä päätös ei täytä asianmukaisia perusteita, viraston on pyydettävä päätöksestä Euroopan komission lausunto ja pyydettävä komissiota tarvittaessa ryhtymään korjaaviin toimenpiteisiin.

3 c §

Toiminnan kieltäminen eräissä tapauksissa

Liikenteen turvallisuusvirasto voi kieltää II osan 7 luvussa tarkoitettulta veturinkuljettajalta liikkuvan kaluston kuljettamisen rataverkolla toistaiseksi tai määräajaksi, jos kuljettaja aiheuttaa vakavan uhkan rautatiejärjestelmän turvallisuudelle tai jos virasto arvioi kieltämisen tarpeelliseksi odottaessaan rautatieliikenteen harjoittajan vastausta II osan 7 luvun 13 §:n 3 momentin nojalla esittämäänsä vaatimukseen.

Viraston on ilmoitettava antamastaan kiellosta Euroopan komissiolle ja muiden ETA-valtioiden asianomaisille toimivaltaisille viranomaisille.

Jos Liikenteen turvallisuusvirasto on saattanut edellä 3 b §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla ETA-valtiossa myönnetyn lupakirjan peruuttamista koskevan asian Euroopan komission käsiteltäväksi, virasto voi jatkaa kuljettajalle annettua kieltoa kuljettaa liikkuvaa kalustoa rataverkolla, kunnes asia on komissiossa lopullisesti ratkaistu.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi 2 §:n 2 ja 3 momentissa säädetyillä perusteilla määrätä, ettei Suomessa hyväksytty ulkomainen lupa oikeuta siinä tarkoitettuun toimintaan Suomen alueella, suomalaisessa ilma-aluksessa tai harjoitettaessa ilmailua Suomessa myönnetyn lentotoimintaluvan nojalla.

3 d §

Epäiltyyn vesiliikennejuopumukseen liittyvistä menettelyistä

Rajavartiolaitoksen, poliisin ja Tullin on otettava haltuun Liikenteen turvallisuusviraston antama II osan 10 luvussa tarkoitettu pätevyyskirja, lisäpätevyystodistus ja kelpoisuustodistus, jos on syytä epäillä, että henkilö on tehtävää hoitaessaan syyllistynyt rikoslain 23 luvun 5 §:ssä tarkoitettuun vesiliikennejuopumukseen, ja toimitettava se viipymättä Liikenteen turvallisuusvirastolle, jonka on viipymättä päätettävä pätevyyskirjan, lisäpätevyystodistuksen tai kelpoisuustodistuksen peruuttamisesta.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Edellä 1 momentissa tarkoitettu pätevyyskirjan, lisäpätevyystodistuksen ja kelpoisuustodistuksen peruuttaminen on voimassa, kunnes tuomioistuin on ratkaissut asian merilain (674/1994) 20 luvun 10 §:n nojalla.

3 e §

Liikennöintiluvan raukeaminen

Edellä II osan 12 luvun 5 §:ssä tarkoitettu liikennöintilupa raukeaa, jos luvanhaltija ei ole ryhtynyt käyttämään liikenneoikeuksia saamansa liikennöintiluvan ehtojen mukaisesti.

3 f §

Hyvämaineisuuden menettäminen ja palautuminen

Tämän lain II osan 1 luvun 5 §:ssä tarkoitetun henkilön hyvämaineisuuden edellytyksistä ja sen menettämisestä säädetään mainitun luvun 6 §:ssä sekä EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 6 ja 14 artiklassa. Hyvämaineisuuden menettäneen henkilön todistus ammatillisesta pätevyydestä ei ole EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 14 artiklan mukaisesti voimassa. Liikenteen turvallisuusvirasto tekee tästä merkinnän liikenneasioiden rekisteriin tämän lain V osan 2 luvun 1 §:n 4 momentin mukaisesti. Merkintä poistetaan rekisteristä, kun hyvämaineisuuden vaatimukset jälleen täyttyvät.

3 g §

Menettelyt toisen valtion myöntämien lupien osalta

Jollei muussa laissa toisin säädetä tai Suomea sitovasta kansainvälisestä velvoitteesta muuta seuraa, Liikenteen turvallisuusvirasto voi ilmoittaa toisen maan toimivaltaiselle viranomaiselle, jos sen on syytä epäillä, että tässä laissa tarkoitettua toimintaa koskevan toisen valtion myöntämän luvan haltija ei enää täytä luvan saamisen edellytyksiä.

3 h §

Muun kuin ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen antaman STCW-yleissopimuksen mukaisen pätevyyskirjan ja lisäpätevyystodistuksen tunnustamisen peruuttaminen

Jos Liikenteen turvallisuusvirasto havaitsee, että muun kuin ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen antama pätevyyskirja tai lisäpätevyystodistus ei enää täytä STCW-yleissopimuksen asettamia vaatimuksia, sen on ilmoitettava asiasta viipymättä Euroopan komissiolle.

Pätevyyskirjan tunnustaminen ja kelpoisuustodistus voidaan peruuttaa merenkulkijoiden vähimmäiskoulutusdirektiivin 20 artiklan mukaisesti.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

5 §

Oikaisuvaatimus

Muuhun kuin tämän pykälän 2—4 momentissa sekä 6 ja 7 §:ssä tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua siltä viranomaiselta, joka päätöksen on tehnyt, siten kuin hallintolaissa säädetään.

Henkilöluvan hakija tai haltija saa vaatia oikaisua II osan 3 luvun 10 §:ssä tarkoitetun Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymän koulutuskeskuksen, 8 luvun 2 §:ssä tarkoitetun näytön vastaanottajan, 11 luvun 1 §:ssä tarkoitetun merenkulun koulutuksen järjestäjän ja 13 luvun 6 §:ssä tarkoitetun koulutusluvan haltijan sekä IV osan 1 luvun 18 §:ssä tarkoitetun ilmailulääkäriin, ilmailulääketieteen keskuksen, työterveyslääkäriin ja matkustamomiehistön kelpoisuustodistuksen myöntävän organisaation sekä 3 luvun 1 §:ssä tarkoitetun rautatielääkäriin, 2 §:ssä tarkoitetun psykologin sekä 3 §:ssä tarkoitetun merimieslääkäriin antamaan lausuntoon tai muuhun päätökseen Liikenteen turvallisuusvirastolta.

Rautaliikenteen kuljettaja saa vaatia oikaisua rautatieliikenteen harjoittajan päätökseen, jolla II osan 7 luvun 11 §:n 2 momentissa tarkoitettu lisätodistuksen saamista koskevan päätöksen uudelleen tutkimista koskeva pyyntö on hylätty tai lisätodistus on peruutettu, Liikenteen turvallisuusvirastolta.

Edellä IV osan 4 luvun 1 §:ssä tarkoitetun palveluntarjoajan päätökseen saa vaatia oikaisua Liikenteen turvallisuusvirastolta.

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

6 §

Muutoksenhaku hallinto-oikeuteen

Seuraaviin päätöksiin saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään:

- 1) III osan 4 luvun 3 §:ssä tarkoitettu korvauksen takaisinperiminen;
- 2) 2 §:ssä tarkoitettu luvan peruuttaminen;
- 3) 4 §:ssä tarkoitettu uhkasakkoa, teettämisuuhkaa ja keskeyttämisuuhkaa koskeva päätös;
- 4) EU:n kansainvälistä linja-autoliikennettä koskevan asetuksen, EU:n tavaraliikennelupa-asetuksen ja EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen nojalla tehty päätös;
- 5) opetus- ja kulttuuriministeriön koulutuskeskusta koskeva päätös;
- 6) Liikenteen turvallisuusviraston ammattipätevyyskortin peruuttamista koskeva päätös.

Tämän lain, EU:n kansainvälistä linja-autoliikennettä koskevan asetuksen, EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen ja EU:n tavaraliikennelupa-asetuksen nojalla tehty päätös, mukaan lukien IV osan 1 luvun 9 §:n 2 momentissa tarkoitettujen asetusten noudattamisen tehosteeksi tämän luvun 4 §:n nojalla asetettu uhkasakko, teettämisuuhka tai keskeyttämisuuhka voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Muutoksenhausta opetus- ja kulttuuriministeriön hyväksymän koulutuskeskuksen päätökseen sovelletaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 12 lukua.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

7 §

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen

Sääntelyelimen II osan 8 luvun 5 §:n 2 momentissa tarkoitettussa asiassa tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

8 §

Muutoksenhaku korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Markkinaoikeuden 7 §:ssä tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

9 §

Muutoksenhaku hankinta-asioissa

Mitä hankintalain 132—134 §:ssä, 145 §:n 1 momentissa, 146 §:n 1 ja 2 momentissa, 147 §:n 1 ja 3 momentissa, 148, 149, 151 ja 152 §:ssä, 154 §:n 1 momentin johdantokappaleessa ja 1—4 kohdassa sekä 155, 160—163, 165, 167 ja 169 §:ssä säädetään oikeusturvakeinoista, sovelletaan hankinnan arvosta riippumatta tämän lain III osan 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettussa hankinta-asiassa. Sen lisäksi, mitä hankintalain 145 §:n 2 momentissa säädetään, liikenne- ja viestintäministeriö voi saattaa hankinta-asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi unionin valvontamenettelyä koskevassa asiassa. Markkinaoikeuden päätöstä, jolla markkinaoikeus on määrännyt hankintalain 154 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitetun seuraamuksen, on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei korkein hallinto-oikeus toisin määrää. Markkinaoikeuden päätös mainitun momentin 4 kohdassa tarkoitetun seuraamuksen määrittämisestä voidaan panna täytäntöön vain lainvoimaisen päätöksen nojalla.

10 §

Valitusosoitus henkilölupa-asioissa

Jos henkilölupa myönnetään hakemuksen mukaisesti ja hakijalle annetaan luvan todentamiseksi erillinen lupa-asiakirja, hakijalle ei anneta muuta päätöstä eikä valitusosoitusta.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

2 luku

Rangaistussäännökset

1 §

Luvaton ammattimaisen liikenteen harjoittaminen

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1) kuljettaa ammattimaisesti henkilöitä tai tavaroita tiellä ilman taksi-, henkilö- tai tavaraliikennelupaa taikka kansainvälisen liikenteen kuljetuslupaa, EU:n kansainvälistä linja-autoliikennettä koskevan asetuksen 4 artiklassa tarkoitettua yhteisön liikennelupaa tai 5 artiklassa tarkoitettua säännöllistä liikennettä koskevaa liikennelupaa tai EU:n tavaraliikennelupa-asetuksen 4 artiklassa tarkoitettua yhteisön liikennelupaa taikka EU:n tavaraliikennelupa-asetuksen III luvussa tai EU:n kansainvälistä linja-autoliikennettä koskevan asetuksen V luvussa tarkoitettujen kabotaasia koskevien säännösten vastaisesti,

2) harjoittaa Interbus-sopimuksessa 7 artiklassa tarkoitettua satunnaista kansainvälistä matkustajaliikennettä taikka tämän lain IV osan 1 luvun 13 §:ssä tarkoitettua kansainvälisen liikenteen harjoittamista koskevassa Suomen ja toisen valtion välisessä kahdenvälisessä sopimuksessa tarkoitettua kansainvälistä matkustajaliikennettä ilman sopimuksissa edellytettyä lupaa,

3) harjoittaa luvanvaraista rautatieliikennettä lain II osan 5 luvussa säädettyjen edellytysten puuttuessa,

4) harjoittaa kaupunkiraideliikennettä lain II osan 6 luvussa säädettyjen edellytysten puuttuessa,

5) harjoittaa kaupallista ilmakuljetusta ilman EASA-asetuksen 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua lentotoimintalupaa tai II osan 12 luvun 2 §:ssä tarkoitettua liikennelupaa taikka rikkoo tällaisen luvan ehtoja,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen eikä siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luvattomasta ammattimaisen liikenteen harjoittamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

3 §

Ammattipätevyysäännösten rikkominen

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) toimii taksinkuljettajana ilman II osan 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettua ajolupaa,

2) luovuttaa ajoneuvon kuljetettavaksi vastoin III osan 1 luvun 2 §:n 1 momentin 1 kohdan säännöksiä,

3) rikkoo II osan 3 luvun 3 §:n 1 momentin säännöstä kuljettajalta vaadittavasta ammattipätevyydestä taikka 5 §:n säännöstä ajoneuvon kuljettamisesta,

4) rikkoo luvan hakijalle tai haltijalle IV osan 2 luvun 3 §:n 2 momentissa säädettyä velvollisuutta ilmoittaa kelpoisuuteen vaikuttavista tekijöistä,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *ammattipätevyysäännösten rikkomisesta* sakkoon.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Ammattipätevyys säännösten rikkomisesta tuomitaan myös se, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta:

- 1) rikkoo II osan 10 luvun 3—9 §:ssä säädettyjä pätevyysvaatimuksia koskevia säännöksiä;
- 2) rikkoo II osan 10 luvun 10 §:ssä säädettyjä aluksen päällikön vähimmäisikärajaa koskevia säännöksiä; tai
- 3) laiminlyö II osan 10 luvun 18 §:ssä säädetyn pätevyyskirjan, lisäpätevyystodistuksen tai kelpoisuustodistuksen säilyttämis- tai esittämisvelvollisuuden.

4 §

Luvaton liikenteen koulutustoiminta

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

- 1) harjoittaa tämän lain II osan 3 luvun 6, 7 tai 9 §:ssä tarkoitettua koulutus- tai koetoimintaa ilman mainitun luvun 10 §:ssä tarkoitettua hyväksyntää,
- 2) harjoittaa II osan 11 luvussa tarkoitettua koulutustoimintaa ilman mainitun luvun 1 ja 3 §:ssä tarkoitettua hyväksyntää tai hyväksynnän ehtojen vastaisesti tai
- 3) harjoittaa luvanvaraista koulutustoimintaa ilman II osan 13 luvun 6 §:ssä tarkoitettua tai EASA-asetukseen perustuvaa lentokoulutuslupaa tai jättää ilmoittamatta koulutustoiminnasta, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luvattomasta liikenteen koulutustoiminnasta* sakkoon.

5 §

Luvaton erityislentotoiminta

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta harjoittaa II osan 12 luvun 8 §:ssä tai lentotoiminta-asetuksessa tarkoitettua erityislentotoimintaa ilman vaadittavaa lupaa tai rikkoo tällaisen luvan ehtoja, on tuomittava, jollei teosta muualla säädetä ankarampaa rangaistusta, *luvattomasta erityislentotoiminnasta* sakkoon.

6 §

Tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkominen

Kuljettaja, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta rikkoo ajoaikoja, taukoja, lepoaikoja, ajopiirturia tai ajopiirturikortteja koskevaa

- 1) ajo- ja lepoaika-asetuksen tai ajopiirturiasetuksen säännöstä,
 - 2) AETR-sopimuksen määräystä tai
 - 3) II osan 4 luvun 4 §:n säännöstä,
- on tuomittava *tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkomisesta* sakkoon.

Tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkomisesta tuomitaan myös:

- 1) korjaamon edustaja, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta rikkoo II osan 4 luvun 7 §:n säännöksiä; taikka
- 2) työnantaja, tämän edustaja tai yrityksen edustaja, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta rikkoo ajo- ja lepoaika-asetuksen 5, 10 tai 16 artiklan säännöstä alaikärajoista tai kul-

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

jetusyritykselle asetetusta ajo- ja lepoaikaan liittyvästä velvollisuudesta, ajopiirturiasetuksen ajopiirturin tai sen sisältämän tiedon käsittelyä koskevaa 3 artiklan 1 kohtaa, 7 artiklan 4 kohtaa, 9 artiklan 7 kohtaa, 21 artiklan 2 kohtaa, 23 artiklan 1 kohtaa, 32 artiklan 1, 3 tai 4 kohtaa, 33 artiklaa tai 37 artiklan 1 kohdan 1 ja 2 alakohtaa, AETR-sopimuksen 5 artiklaa kuljettajaa koskevista vaatimuksista tai 11 artiklaa poikkeuksellisista tilanteista taikka tämän lain II osan 4 luvun 5 tai 6 §:n säännöstä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain II osan 7 luvun 6 ja 8 § sekä III osan 2 luvun 2 a ja 4 § tulevat voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain II osan 12 luvun 9 §:n ja 13 luvun 1 §:n 2 momentin voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Tällä lailla kumotaan:

- 1) eräistä kansainvälisistä yhdistetyistä kuljetuksista annettu laki (440/2000);
- 2) ajoneuvoliikennerekisteristä annettu laki (541/2003);
- 3) ajopiirturikorttien myöntämisen järjestämisestä annettu laki (629/2004);
- 4) kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä annettu laki (273/2007);
- 5) lääkärin hyväksymisestä merimieslääkäriksi annettu laki (47/2009);
- 6) rautatiejärjestelmän liikenneturvallisuustehtävistä annettu laki (1664/2009); lain 19—20 §:ää sovelletaan kuitenkin 31 päivään joulukuuta 2018 saakka;
- 7) yrittäjäkuljettajien työajasta tieliikenteessä annettu laki (349/2013);
- 8) ajoneuvojen rekisteröintitoiminnasta annettu laki (175/2015).

Tämän lain voimaan tullessa taksiliikennelain (217/2007) mukaiset voimassa olevat taksiluvat säilyvät voimassa, mutta ne on uusittava tämän lain mukaisiksi taksiliikenneluviksi seuraavasti:

- 1) vuonna 2008 ja sitä ennen myönnettyt luvat viimeistään vuonna 2029;
- 2) vuonna 2009 ja vuonna 2010 myönnettyt luvat viimeistään vuonna 2030;
- 3) vuoden 2011 alusta 30 päivään kesäkuuta 2018 saakka myönnettyt luvat viimeistään vuonna 2031.

Tämän lain voimaan tullessa 4 momentissa tarkoitettujen lakien sekä ilmailulain (864/2014), kaupunkiraideliikenteestä annetun lain (1412/2015) ja laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain (1687/2009) nojalla annetut voimassa olevat luvat, hyväksynnot, rekisteröinti-ilmoitukset, kiellot ja päätökset pysyvät voimassaoloaikansa mukaisesti voimassa, ja niihin sovelletaan tämän lain säännöksiä, kuitenkin niin, että:

1) ennen tämän lain voimaantuloa hyväksytyillä merimieslääkärillä on oikeus toimia merimieslääkärinä korkeintaan 1 päivään heinäkuuta 2020, jonka jälkeen lääkäriä on oltava IV osan 3 luvun 3 §:n 1 momentin mukainen hyväksyntä;

2) Liikenteen turvallisuusviraston antamat rautatiealan asiantuntijalääkäreiden ja rautatieliikenteen työterveyshuollon työterveyslääkäreiden tämän lain voimaan tullessa voimassa olleet hyväksynnot ovat voimassa 31 päivään joulukuuta 2018, jonka jälkeen heillä on oltava IV osan 3 luvun 1 §:n 1 momentin mukainen hyväksyntä;

3) rautatiejärjestelmässä myönnetty terveydentilan erivapaudet kuljettajan tehtävään säilyvät voimassa asianomaisen luvan mukaisin edellytyksin, jollei Liikenteen turvallisuusvirasto tai rautatielääkäri henkilölle tehtävän lääkärintarkastuksen tulosten perusteella muuta määrää.

Rautatiejärjestelmässä kuljettajan tehtäviä hoitavalla on oltava lupa ja lisätodistus viimeistään 29 päivänä lokakuuta 2018. Tämän lain voimaan tullessa kuljettajan tehtäviä hoitavalta ei lupa-

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

kirjan saamiseksi edellytetä II osan 7 luvun 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua suoritettua toisen asteen koulutusta.

Merenkulun koulutusta antavien II osan 11 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen koulutuksen järjestäjien on haettava mainitussa pykälässä tarkoitettua hyväksyntää sekä mainitun luvun 3 §:ssä tarkoitettua koulutusten hyväksyntää vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta ja he saavat antaa mainitun pykälän mukaista merenkulun koulutusta ilman hyväksyntää siihen asti kunnes Liikenteen turvallisuusvirasto on tehnyt päätöksen hyväksynnästä.

Ennen tämän lain voimaantuloa rautatiealan asiantuntijalääkärin taikka rautatieliikenteen työterveyshuollon työterveyslääkärin tehtävässä toiminut lääkäri voidaan hyväksyä IV osan 3 luvun 1 §:n mukaisesti rautatielääkäriksi, vaikka hänellä ei olisi tehtävään soveltuvan erikoislääkärin oikeuksia.

Ennen tämän lain voimaantuloa merimieslääkärin tehtävässä toiminut lääkäri voidaan hyväksyä IV osan 3 luvun 3 §:n mukaisesti merimieslääkäriksi, vaikka hänellä ei ole tehtävään soveltuvan erikoislääkärin oikeuksia.

Jos muussa laissa tai sen nojalla annetussa säännöksessä taikka tällä lailla kumotun lain nojalla annetussa päätöksessä viitataan tällä lailla kumottuun lakiin, viittauksen on katsottava tarkoittavan tämän lain vastaavaa säännöstä.

Laki

ajokorttilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan ajokorttilain (386/2011) 8 a—8 d § sellaisina kuin ne ovat laissa 70/2015 sekä *muutetaan* 3 §:n 6 kohta, 5 §:n 2—4 momentti, 9 §:n 4 momentti, 10 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta, 14 §:n 2 momentti, 24 §:n 6 momentti, 59 §:n 6 momentti, 65 §:n 1 momentin 2 ja 5 kohta ja 4 momentti, 73 a §:n 1 momentti, 81 §:n 4 momentti ja 101 §,

sellaisina kuin niistä ovat 5 §:n 2 momentti, 9 §:n 4 momentti, 10 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta, 14 §:n 2 momentti ja 24 §:n 6 momentti laissa 70/2015, 5 §:n 3 momentti laissa 553/2017, 59 §:n 6 momentti ja 73 a §:n 1 momentti laissa 1081/2012 sekä 101 § laeissa 1081/2012, 70/2015 ja 96/2018, seuraavasti:

3 §

Määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan:

6) *kuljettajan ammattipätevyydellä* liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) II osan 3 luvun 4 §:ssä säädettyä kuorma- tai linja-auton kuljettajalta vaadittavaa ammattipätevyyttä, *perustason ammattipätevyydellä* mainitussa luvussa säädettyä kuorma- tai linja-auton kuljettajalta

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

vaadittavaa perustason ammattipätevyyttä sekä *linja-auton kuljettajan ammatillisella perustutkinnolla* mainitun lain II osan 3 luvun 5 §:n 3 momentin mukaista perustutkintoa;

5 §

Ikävaatimukset

Edellä 1 momentin 7 ja 9 kohdassa tarkoitettua perustason ammattipätevyyttä ei C-, CE- ja D-luokan tutkinnon suorittamiseksi vaadita siltä, joka on liikenteen palveluista annetun lain II osan 3 luvun 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu ammattillisessa koulutuksessa, johon sisältyy perustason ammattipätevyyden suorittaminen muuten kuin nopeutetulla perustason ammattipätevyyskoulutuksella ja jolla on mainitussa 8 §:ssä tarkoitettu hyväksymisasiakirja. Ennen edellä tarkoitettua perustason ammattipätevyyden saavuttamista tässä momentissa tarkoitettu ajo-oikeus on voimassa vain hyväksymisasiakirjalla tehtävissä kuljetuksissa tai kun säädetty ikävaatimus muulla perusteella täyttyy. C1E-, CE-, D1- ja D-luokassa vähimmäisiän lisäksi vaatimuksena on, että ajokortin saaja on saanut tämän lain 37 §:n 2 momentissa tarkoitettua harjoitteluvaiheen ja syventävän vaiheen opetuksen.

Edellä 1 momentin 9 kohdan b alakohdan ikävaatimus koskee myös D-luokan ajokortin saamista liikenteen palveluista annetun lain II osan 3 luvun 8 §:ssä tarkoitettuja ajoja varten, jos kysymyksessä on mainitussa alakohdassa tarkoitettu vähintään 180 osaamispisteen laajuinen ammatillinen perustutkinto, josta opiskelija on suorittanut vähintään 90 osaamispistettä henkilöliikenteeseen suunnattua linja-auton kuljettajan tehtävissä toimimisen tarkoitettua osaamista ja opiskelijalla on muu kuin nopeutetulla perustason ammattipätevyyskoulutuksella saavutettu linja-auton kuljettajan perustason ammattipätevyys. D-luokan ajokortti on voimassa vain Suomessa ennen kuin haltija täyttää 9 kohdan a alakohdan ikävaatimuksen.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään C-luokan ajokortin vähimmäisikä on kuitenkin 18 vuotta ja D-luokan ajokortin 21 vuotta, jos kysymyksessä on ajoneuvon kuljettaminen liikenteen palveluista annetun lain II osan 3 luvun 3 §:n 3 momentin 2 tai 3 kohdan mukaisesti pois lukien ajoneuvojen katsastamiseen liittyvät koeajot. Ajokortti on voimassa vain tässä momentissa mainituissa ajoissa Suomessa. Rajoitus merkitään ajokorttiin, ja se on voimassa siihen saakka, kunnes ajokortin luokkaa vastaavat vähimmäisikävaatimukset muuten täyttyvät.

9 §

Ajokorttiluvan hakeminen

Ajokorttilupaa tai ajokorttia koskeva hakemus raukeaa, jos sitä ei hakijasta johtuvasta syystä ole voitu käsitellä vuoden kuluessa hakemuksen saapumisesta. Jos hakemus raukeaa, tieto hakemuksesta poistetaan liikenneasioiden rekisteristä.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

10 §

Hakemuksen liitteet

Hakemukseen on liitettävä:

2) valokuva, joka täyttää passivalokuvan vaatimukset lukuun ottamatta vaatimusta siitä, että valokuva on korkeintaan kuusi kuukautta aikaisemmin otettu, jollei ajokortissa käytetä liikenneasioiden rekisteriin aiemmin tallennettua valokuvaa tai jos valokuvan liittäminen hakemukseen ei 31 §:n mukaan ole tarpeen;

3) hakijan nimikirjoitusnäyte, joka on digitoitavissa, jollei ajokortissa käytetä liikenneasioiden rekisteriin aiemmin tallennettua nimikirjoitusnäytettä;

14 §

Ajokorttiluvan myöntäminen

Jos kysymyksessä on ulkomailla annetun ajokortin vaihtaminen uutta kuljettajantutkintoa vaatimatta, ajokorttiin on tehtävä merkintä vaihdon perusteena olevan ajokortin myöntäjästä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää ajokortin vaihtamisen vaatimuksista ja vaihdon perusteena olevan ajokortin tietojen merkitsemistavasta liikenneasioiden rekisteriin, niiden merkitsemisestä ajokorttiin ja muiden ajokortin tietojen merkitsemisestä.

24 §

Ajokortin luovuttamisen edellytykset

Edellä 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetun ajokortin perusteella annettavaan ajokorttiin on tehtävä merkintä vaihdon perusteena olevan ajokortin myöntäjästä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää ajokortin vaihtamisen vaatimuksista ja hakijalla ennestään olevan ajokortin tietojen tallentamisesta liikenneasioiden rekisteriin ja tietojen merkitsemisestä ajokorttiin.

59 §

Muussa kuin EU- tai ETA-valtiossa annettu ajokortti ja muu mopon ajolupa tai kuljetusoikeus

EU- ja ETA-valtioissa annettujen ajokorttien vastavuoroiseen tunnustamiseen liittyvä ajo-oikeuksia, ajokortteja sekä niihin liittyviä tietoja ja toimenpiteitä koskeva tietojenvaihto toteutetaan liikenneasioiden rekisteristä Euroopan unionin ajokorttiverkostoa käyttäen.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

65 §

Ajokieltoon määrääminen toistuvien rikkomusten perusteella

Poliisin on määrättävä ajo-oikeuden haltija ajokieltoon, jos on todettu, että tämä on vähintään neljästi kahden vuoden tai kolmesti vuoden kuluessa syyllistynyt moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljettaessaan:

2) liikenteen palveluista annetun lain VI osan 2 luvun 6 §:ssä tarkoitettuun tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkomiseen;

5) liikenteen palveluista annetun lain VI osan 2 luvun 3 §:ssä tarkoitettuun ammattipätevyyssäännösten rikkomiseen;

Liikenteen turvallisuusvirasto lähettää ajo-oikeuden haltijalle liikenneasioiden rekisterin tietojen perusteella muistutuksen tässä pykälässä tarkoitetun ajokiellon määräämisperusteista. Muistutus lähetetään siinä vaiheessa, kun seuraava 1 momentissa tarkoitettu teko johtaa poliisin ajokieltoharkintaan.

73 a §

Ulkomailla annetun ajokortin haltijaa koskevat säännökset

Tämän lain säännöksiä ajokieltoon, väliaikaiseen ajokieltoon ja muuhun ajo-oikeuteen kohdistuvaan seuraamukseen määräämisestä, ajokortin luovuttamisesta poliisille ajo-oikeuteen kohdistuvan toimenpiteen johdosta ja ajokortin palauttamisesta haltijalleen sekä 101 §:n säännöksiä liikenneasioiden rekisteriin tehtävistä ilmoituksista sovelletaan myös ulkomailla annetun ajokortin haltijaan.

81 §

Toimintaa koskevat ilmoitukset

Tässä pykälässä tarkoitetut ilmoitukset tehdään Liikenteen turvallisuusvirastolle. Tieto hyväksytyistä muutoksista merkitään liikenneasioiden rekisteriin. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoituksen tekemisestä.

101 §

Ilmoitukset liikenneasioiden rekisteriin

Salassapitosäännösten estämättä poliisin on ilmoitettava liikenneasioiden rekisteriin tieto:

- 1) ajokortin ehtojen ja rajoitusten muutoksista;
- 2) ajokorttiluokan muutoksesta;

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

- 3) liikenneopettajaluvan peruuttamisesta;
4) ajokiellon ja väliaikaisen ajokiellon sekä muun ajo-oikeuteen kohdistuvan seuraamuksen määräämisestä, ajokortin palauttamisesta ajokiellon ja väliaikaisen ajokiellon päättymisen jälkeen sekä ajokortin poliisiin haltuun saamisesta ja saamatta jäämisestä;
5) opetus- ja harjoitusluvan peruuttamisesta.

Salassapitosäännösten estämättä tuomioistuimen on ilmoitettava liikenneasioiden rekisteriin tieto 64 §:ssä mainitun rikoksen johdosta määräämistään rangaistuksesta, ajokiellosta ja ajokieltovaatimuksen hylkäämisestä, alkolukolla valvottuun ajo-oikeuteen määräämisestä sekä ehdollisen ajokiellon täytäntöönpanosta. Muutoksenhakutuomioistuimen on ilmoitettava myös rangaistuksen määräämistä jättämisestä tai sitä koskevan syytteen hylkäämisestä, jos tuomioistuin on muutoksenhaun yhteydessä kumonnut tai poistanut aiemmin tuomitun tai määrätyn rangaistuksen, josta on merkintä liikenneasioiden rekisterissä. Tuomioistuimen on tallennettava tieto oikeushallinnon valtakunnallisesta tietojärjestelmästä annetussa laissa (372/2010) tarkoitettuun ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmään, josta se välitetään liikenneasioiden rekisteriin.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi tämän pykälän 2 momenttia lukuun ottamatta antaa tarkempia määräyksiä tässä laissa tarkoitettujen rekisteri-ilmoitusten tekemisestä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain (957/2013) 7 §:n 1 momentin 10 kohta, 13 §:n 1 momentin 6 kohta, 45 §:n 1 momentti, sekä 48 ja 49 § seuraavasti:

7 §

Katsastusluvan myöntämisen edellytykset

Katsastusluvan myöntämisen edellytyksenä on, että:

- 10) hakijalla on asianmukaiset yhteydet liikenneasioiden rekisteriin;

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

13 §

Katsastusluvan hakeminen

Katsastuslupaa haetaan kirjallisesti Liikenteen turvallisuusvirastolta. Hakemukseen on liitettävä:

6) selvitys siitä, miten hakijan on tarkoitus toteuttaa yhteydet liikenneasioiden rekisteriin ja miten hakija huolehtii asianmukaisesta tietosuojasta;

45 §

Väliaikaiset toimenpiteet katsastustoiminnan puutteiden johdosta

Jos on ilmeistä, että katsastusluvan haltijan tai katsastajan katsastustoiminnassa on olennaisia puutteita tai väärinkäytöksiä, Liikenteen turvallisuusvirasto voi väliaikaisesti kieltää katsastusluvan haltijan katsastustoiminnan harjoittamisen ja katsastajan katsastusten suorittamisen sekä tarvittaessa estää katsastusluvan haltijaa tai katsastajaa käyttämästä liikenneasioiden rekisteriä ja tallettamasta tietoja tietojärjestelmään. Väliaikainen kieltäminen sekä käytön ja tallettamisen estäminen ovat voimassa, kunnes katsastusluvan peruuttamista tai katsastajan katsastusten suorittamisen kieltämistä koskeva asia on lopullisesti ratkaistu 43 tai 44 §:n nojalla. Asia on ratkaistava ilman aiheetonta viivytystä.

48 §

Henkilörekisteritiedot

Liikenteen turvallisuusvirastolla on sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta säädetään, oikeus saada tarpeellisia tietoja rikosrekisteristä ja liikenneasioiden rekisteristä katsastusluvan myöntämistä ja peruuttamista koskevien asioiden käsittelyä, 10 ja 16 §:ssä tarkoitettua päätöksentekoa ja 6 luvussa tarkoitettua valvontaa varten. Tieto rikoksesta voidaan salassapitosäännösten estämättä luovuttaa 43 §:ssä tarkoitettujen toimenpiteiden yhteydessä katsastusluvan haltijalle sekä 10 ja 16 §:ssä tarkoitettujen päätösten yhteydessä päätöstä pyytäneelle katsastusluvan hakijalle ja 9 §:ssä tarkoitetulle henkilölle sekä päätöstä pyytäneelle katsastustoiminnasta vastaavalle henkilölle ja katsastajalle.

49 §

Salassapitovelvollisuus

Katsastusluvan haltija tai hakija taikka näiden palveluksessa oleva ei saa ilmaista sivulliselle tietoonsa tullutta 9 ja 15 §:ssä tarkoitetun henkilön rikosta koskevaa tietoa, joka on saatu 48 §:n nojalla rikosrekisteristä tai liikenneasioiden rekisteristä.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain (828/2008) 8 §:n 2 momentti, 9 §:n 2 momentti ja 12 §:n 1 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 8 §:n 2 momentti laissa 654/2011 sekä 9 §:n 2 momentti ja 12 §:n 1 momentti laissa 1508/2011, seuraavasti:

8 §

Romuajoneuvon siirto

Kunta voi toimittaa siirtämänsä jätelain 48 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun tuottajavastuun piiriin kuuluvan romuajoneuvon suoraan jätelain 58 §:ssä tarkoitetulle kerääjälle tai käsittelijälle. Ennen kuin romuajoneuvo siirretään, siitä on ilmoitettava ajoneuvon liikenneasioiden rekisteriin merkitylle viimeiselle omistajalle taikka muulle tiedossa olevalle omistajalle ja haltijalle. Ilmoituksessa on kehoitettava siirtämään romuajoneuvo seitsemän päivän kuluessa uhalla, että ajoneuvo toimitetaan edellä tässä momentissa tarkoitetulla tavalla jätehuoltoon. Jos omistaja ei ole tiedossa, ilmoitus on kiinnitettävä romuajoneuvon näkyvälle paikalle.

9 §

Ajoneuvon siirrosta ilmoittaminen ja siirtopäätös

Viranomaisen on annettava varastosirrosta kirjallinen päätös, joka on annettava tiedoksi liikenneasioiden rekisteriin merkitylle viimeiselle omistajalle tai muulle tiedossa olevalle omistajalle ja haltijalle tavallisella tiedoksiannolla noudattaen hallintolakia (434/2003). Jäljennös päätöksestä tai siirrettyjen ajoneuvojen tunnistamisen kannalta olennaiset tiedot sisältävä luettelo on lähetettävä myös poliisille. Jos ajoneuvon omistaja tai tämän osoite ei ole tiedossa, tiedoksianto tehdään kuuluttamalla siitä vähintään 30 päivän ajan asianomaisen kunnan ilmoitustaululla noudattaen julkisista kuulutuksista annettua lakia (34/1925). Jos tiedoksianto on tehty kuuluttamalla, asianomaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kuulutuspäivästä. Pää-

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

tös on annettava viipymättä siirron jälkeen. Päätöksessä on kehoitettava noutamaan ajoneuvo 30 päivän kuluessa tiedonsaannista uhalla, että ajoneuvo siirtyy kunnan omistukseen.

12 §

Ajoneuvon siirtyminen kunnan omistukseen

Jos omistaja tai haltija ei nouda varastoon siirrettyä muuta ajoneuvoa kuin romuajoneuvoa 30 päivän kuluessa sen jälkeen, kun hänen on katsottava saaneen tiedon siirtopäätöksestä, ajoneuvo siirtyy sen kunnan omistukseen, jonka alueelta ajoneuvo on siirretty edellyttäen, että ajoneuvon liikenneasioiden rekisteriin merkittyä viimeistä omistajaa tai muuta tiedossa olevaa omistajaa ja haltijaa on yritetty toistuvasti kirjeitse tavoittaa ja kaikki olosuhteet huomioon ottaen on muutoin ilmeistä, että ajoneuvo on tullut hylätyksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä annetun lain (958/2013) 7 §:n 8 kohta, 8 §:n 6 kohta ja 28 § seuraavasti:

7 §

Ilmoittautuminen sopimuskumppaniksi

Palvelun tarjoajan, joka haluaa tehdä Liikenteen turvallisuusviraston kanssa yksittäishyväksyntöjen myöntämistä koskevan sopimuksen, jäljempänä *hakija*, on esitettävä Liikenteen turvallisuusvirastolle kirjallinen selvitys seuraavasti:

8) selvitys siitä, miten hakijan on tarkoitus toteuttaa yhteydet liikenneasioiden rekisteriin sekä miten hakija huolehtii asianmukaisesta tietosuojasta ja tietoturvasta;

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

8 §

Yksittäishyväksyntöjen myöntämistä koskeva sopimus

Sopimuksessa on sovittava:

6) liikenneasioiden rekisterin käyttämisestä, yksittäishyväksynnän myöntämistä koskevien tietojen tallettamisesta liikenneasioiden rekisteriin sekä yksittäishyväksynnän myöntäjältä edellytettävän tietosuojan ja tietoturvan osoittamisesta;

28 §

Liikenteen turvallisuusviraston tiedonsaantioikeus ja oikeus tietojen edelleen luovuttamiseen

Liikenteen turvallisuusvirastolla on sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta säädetään, oikeus saada teknisellä käyttöyhteydellä tehtäviensä hoitamisen kannalta välttämättömät tiedot rikosrekisteristä yksittäishyväksyntöjen myöntämisen edellytyksiksi säädettyjen luotettavuusvaatimusten selvittämiseksi ja valvontaa varten. Tieto rikoksesta voidaan sopimuksen purkamisen perusteena luovuttaa salassapitosäännösten estämättä yksittäishyväksynnän myöntäjälle.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

ajoneuvolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan ajoneuvolain (1090/2002) 95 §, sellaisena kuin se on laissa 176/2015,
muutetaan 3 §:n 6 ja 30 kohta, 27 a §:n 1 momentin 7 kohta ja 94 §,
sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 6 kohta laissa 226/2009, 3 §:n 30 kohta ja 27 a §:n 1 momentin 7 kohta laissa 507/2017 ja 94 § laissa 961/2013, sekä
lisätään 27 a §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 507/2017, uusi 8 kohta seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

6) rekisterillä liikenteen palveluista annetussa laissa (320/2017) tarkoitettua liikenneasioiden rekisteriä;

30) rekisteröinnin suorittajalla Liikenteen turvallisuusvirastoa ja liikenteen palveluista annetun lain IV osan 4 luvussa tarkoitettua rekisteröintitehtävissä avustavaa palveluntarjoajaa;

27 a §

Ajoneuvon rakennetta, hallintalaitteita ja varusteita koskevat määräykset

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa tekniset määräykset:

7) esteettömistä ajoneuvoista sekä sellaisen muun M-luokan ajoneuvon, ei kuitenkaan ambulanssin, jota voidaan käyttää paareilla matkustavien tai vammaisten henkilöiden kuljetukseen, kuljetustilan mitoituksesta ja matkustamiseen tarvittavista apuvälineistä sekä niiden kiinnityksestä;

8) 25 §:n 2 momentissa tarkoitettusta taksamittarista sekä muusta laitteesta ja järjestelmästä.

94 §

Tietojen merkitseminen ja ilmoittaminen rekisteriin

Ajokieltoa ja katsastusta, museoajoneuvoksi hyväksymistä ja sen peruuttamista sekä teknistä tienvarsitarkastusta koskevien tietojen ilmoittamisesta ja merkitsemisestä liikenneasioiden rekisteriin ja merkitsemisestä rekisteröintitodistukseen säädetään valtioneuvoston asetuksella. Rekisteriin talletettavista tiedoista säädetään erikseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

ajoneuvoverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ajoneuvoverolain (1281/2003) 2 §:n 3 momentti, 4 §:n 3 momentti, 10 §:n 3 momentti, 12 §:n 1 momentin 6 kohta, 21 §:n 1 momentti, 34 §, 56 §:n 3 momentti ja 63 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 3 momentti laissa 235/2007, 10 §:n 3 momentti laissa 943/2009, 21 §:n 1 momentti laissa 1317/2011 ja 56 §:n 3 momentti laissa 1065/2014 seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

2 §

Muiden lakien soveltaminen

Jollei tässä laissa toisin säädetä, verotustietojen käyttöön ja luovutukseen sovelletaan liikenteen palveluista annettua lakia (320/2017). Tässä laissa rekisterillä tarkoitetaan mainitussa laissa tarkoitettua liikenneasioiden rekisteriä.

4 §

Veronalaiset ajoneuvot

Ajoneuvo, jota ei ole liikenneasioiden rekisterissä luokiteltu M-, N- tai muuhun ajoneuvoluokkaan, katsotaan verotuksessa kuuluvaksi tieliikennelainsäädännön mukaiseen ajoneuvoluokkaan ajoneuvon laadun mukaan.

10 §

Perusvero

Taulukkoa 2 sovelletaan muuhun autoon. Taulukkoa 2 sovelletaan myös, jos liikenneasioiden rekisterissä ei ole 2 momentissa mainitut edellytykset täyttävää tietoa auton hiilidioksidipäästöstä.

12 §

Verosta vapaat ajoneuvot

Ajoneuvoverosta ovat vapaat:

6) puolustusvoimien yksin omistamat ja hallitsevat sotilasajoneuvot, joita ei ole merkitty rekisteriin;

21 §

Verolipun ja muun ilmoituksen tai päätöksen lähettäminen

Liikenteen turvallisuusvirasto lähettää verolipun, muun ilmoituksen ja päätöksen liikenneasioiden rekisteriin merkityllä osoitteella. Muu kuin yksityishenkilö voi ilmoittaa Liikenteen turvallisuusvirastolle kirjallisesti ajoneuvoveron laskutusosoitteen. Jollei muuta näytetä, asiakirjan

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun virasto on antanut asiakirjan postin tai muun vastaavista tehtävistä huolehtivan sopimuskumppanin kuljetettavaksi.

— — — — —

34 §

Yhdistettyjen kuljetusten tuki

Kuorma-autosta suoritettua ajoneuvoveroa palautetaan 50 euroa jokaiselta kansainvälisen kuljetuksen osana olevalta Suomessa tapahtuneelta kuorma-auton rautatiekuljetukselta, jonka alkua ja päätepisteiden välimatka on suoraan mitattuna vähintään 100 kilometriä. Palautukseen sovelletaan liikenteen palveluista annettua lakia.

56 §

Viranomaiset

— — — — —

Veronkantoviranomainen voi tehdä sopimuksen veronkantoon liittyvän avustavan puhelinpalvelun siirtämisestä muun kuin viranomaisen hoidettavaksi. Avustavalla puhelinpalvelulla tarkoitetaan tiedon välittämistä verovelvollisille ajoneuvoveroa koskevan lainsäädännön ja ohjeiden sisällöstä, ajoneuvojen verotusta koskevien tietojen antamista liikenneasioiden rekisteristä sekä verovelvollisten ilmoitusten vastaanottamista, tallentamista ja välittämistä edelleen veroviranomaisille. Avustavaa puhelinpalvelua hoitavaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen hoitaessaan tätä tehtävää. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974). Avustavassa puhelinpalvelussa ei hoideta tehtäviä, joihin kuuluu verotusta koskevan päätöksentekovallan käyttöä. Sopimus avustavasta puhelinpalvelusta ei vaikuta veronkantoviranomaiselle kuuluihin tehtäviin tai viranomaisen velvollisuuksiin.

63 §

Ajoneuvoveroa koskevien tietojen julkisuus ja tietojen antaminen

Ajoneuvoveroa koskevat tiedot ovat julkisia lukuun ottamatta verovelvollisen terveydentilaa koskevia asiakirjoja sekä veronhuojennus- ja lykkäyshakemuksia sekä käyttökiellosta vapauttamista koskevia hakemusasiakirjoja niihin liittyvine asiakirjoineen. Ajoneuvoveroa sekä verovelvollista koskevien tietojen luovuttamiseen sovelletaan lisäksi liikenteen palveluista annetun lain V osan 3 lukua.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

— — — — —

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Laki

aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain 70 ja 77 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain (1686/2009) 70 § ja 77 §:n 1 momentti seuraavasti:

70 §

Suomalaisen aluksen siirtyminen toisen valtion lipun alle

Kun liikenneasioiden rekisteriin tai Ahvenanmaan valtionviraston ylläpitämään alusrekisteriin merkitty alus siirtyy toisen aluksenmittausyleissopimukseen liittyneen valtion lipun alle, sen mittakirjan voimassaoloaika jatkuu enintään kolme kuukautta tai siihen asti, kunnes tämän lippuvaltion asianomainen viranomainen korvaa mittakirjan toisella kansainvälisellä mittakirjalla siitä riippuen, kumpi ajankohta on aikaisempi. Mittakirja on palautettava Liikenteen turvallisuusvirastolle.

77 §

Alukseen tehtävät merkinnät

Liikenneasioiden rekisteriin tai Ahvenanmaan valtionviraston ylläpitämään alusrekisteriin merkittyyn alukseen on merkittävä aluksen nimi, kotipaikka ja merkinnät syvyyksestä. Lisäksi alukseen on tehtävä muut SOLAS-yleissopimuksessa, Euroopan unionin säädöksissä tai Suomea sitovissa muissa kansainvälisissä velvoitteissa edellytetyt merkinnät.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

aluskiinnityslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan aluskiinnityslain (211/1927) 23 §:n 4 momentti, 40 §:n 2 momentti ja 44 §, sellaisina kuin ne ovat, 23 §:n 4 momentti ja 44 § laissa 513/1993 sekä 40 §:n 2 momentti laissa 76/1931, seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

23 §

Rekisteriviranomaisesta säädetään alusrekisterilaissa (512/1993) ja liikenteen palveluista annetussa laissa (320/2017).

40 §

Jos ulkomaalainen alus tulee suomalaiseksi, siihen velasta kiinnityksellä asianmukaisesti vahvistettu sekä julkiseen rekisteriin tai kiinnityskirjaan aluksen kotimaassa merkitty ja alusta liikenneasioiden rekisteriin tai Ahvenanmaan valtioviraston ylläpitämään alusrekisteriin merkittäessä voimassaoleva panttioikeus on voimassa yhden vuoden siitä lukien, kun rekisteriin merkitseminen tapahtui, sekä senkin jälkeen, jos panttioikeus kiinnitetään alukseen ennen sanotun ajan päättymistä vireillepannun hakemuksen johdosta.

44 §

Muutoksenhaussa rekisteriviranomaisen antamaan lopulliseen ratkaisuun aluksen kiinnitystä koskevassa asiassa sekä asian lepäämään jättämistä koskevaan ratkaisuun noudatetaan liikenteen palveluista annetun lain VI osan 1 luvun muutoksenhakua koskevia säännöksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

alusrekisterilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan alusrekisterilain (512/1993) 4, 11 ja 35 §, 45 §:n 2 momentti ja 46 §, sellaisena kuin niistä on 4 § osaksi laeissa 486/2004 ja 1292/2009, sekä

muutetaan 1 §:n otsikko sekä 1 ja 3 momentti, 2, 3, 6 ja 8 §, 2 luvun otsikko, 9 §:n otsikko, 1 momentti, 2 momentin johdantokappale ja 3—5 momentti, 10 §:n otsikko, 1 momentti, 2 momentin johdantokappale ja 3—5 momentti, 12 §:n otsikko ja 1 momentti, 13 §:n 1 momentti, 14 §:n otsikko, 15 §, 17 §:n 1 momentti, 19 §, 20 §:n 1 momentti, 28 §:n 1 momentti, 5 luvun otsikko, 30 §:n otsikko, 31 §:n 1 momentti, 32 §:n 1 momentti, 33 ja 34 § sekä 43 §:n 1 momentin 2 kohta,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n otsikko ja 3 momentti sekä 12 §:n otsikko ja 1 momentti laissa 486/2004 ja 9 §:n 3 momentti ja 10 §:n 3 momentti laissa 1158/2013, seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

1 §

Alusten rekisteröinti

Suomalaiset kauppamerenkulkuun käytettävät alukset, joiden pituus on vähintään 15 metriä, on merkittävä Liikenteen turvallisuusviraston ylläpitämään liikenteen palveluista annetussa laissa (320/2017) tarkoitettuun liikenneasioiden rekisteriin tai tässä laissa tarkoitettuun rekisteriin. Rekisteriin merkitään myös tiedot rakenteilla olevista aluksista sekä historiatiedot sen mukaan kuin liikenteen palveluista annetun lain V osassa tai jäljempänä tässä laissa säädetään. Liikenteen turvallisuusvirasto pitää liikenneasioiden rekisteriä liikenteen palveluista annetun lain V osan mukaisesti ja Ahvenanmaan valtionvirasto pitää rekisteriä niistä aluksista, joiden kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa. Rekisterialueet ovat Ahvenanmaan maakunta ja muu Suomi. Tämän lain 9—12 §:ä sovelletaan vain Ahvenanmaan valtionviraston toimiessa rekisterinpitäjänä.

Aluksen kansallisuudesta ja kotipaikasta säädetään merilaissa (674/1994).

2 §

Vapaaehtoinen rekisteröinti

Rekisteriin voidaan omistajan pyynnöstä merkitä pienempikin kuin 1 §:ssä tarkoitettu kauppamerenkulkuun käytettävä suomalainen alus, jos sen pituus on vähintään kymmenen metriä.

3 §

Rakenteilla olevien alusten rekisteröinti

Suomessa rakenteilla oleva alus voidaan pyynnöstä merkitä rekisteriin, jos alus sen valmistuttua täyttää 1 tai 2 §:ssä säädetty rekisteröinnin edellytykset. Rakenteilla oleva alus merkitään sen rekisterialueen rekisteriin, johon omistaja haluaa sen merkittäväksi.

Jos rakenteilla oleva alus on tarkoitus viedä ulkomaille rekisteröitäväksi sen valmistuttua, se voidaan aluksen tulevasta kansallisuudesta ja käyttötarkoituksesta riippumatta merkitä rekisteriin, jos sen pituus on vähintään kymmenen metriä.

Merkintä rekisteriin voidaan tehdä jo ennen rakentamisen aloittamista jos alus voidaan rakennusnumeron ja piirustusten perusteella taikka muutoin luotettavasti tunnistaa.

6 §

Aluksen käyttäminen kauppamerenkulkuun

Edellä 1 §:ssä tarkoitettua alusta ei saa käyttää kauppamerenkulkuun ennen kuin se on merkitty rekisteriin ja rekisteriviranomainen on antanut sille kansallisuuskirjan.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

8 §

Suhde muihin rekistereihin

Kalastusalusrekisteriin merkitty alus on rekisteröitävä myös tässä laissa tarkoitettuun rekisteriin, jos se täyttää 1 §:ssä säädetyt edellytykset.

2 luku

Alusten rekisteröintiä ja rakenteilla olevien alusten merkitsemistä rekisteriin koskevat säännökset

9 §

Rekisteriin tehtävät merkinnät

Rekisteriin merkitään aluksen rekisteröintiä ja sen omistusoikeuden kirjaamista koskevat ratkaisut. Tämän pykälän 2—5 momenttia sovelletaan Ahvenanmaan valtionviraston toimiessa rekisterinpitäjänä. Liikenneasioiden rekisteriin aluksista ja rakenteilla olevista aluksista tallennettavista tiedoista säädetään liikenteen palveluista annetun lain V osan 2 luvussa.

Rekisteriin merkitään:

Rekisteriin merkitään myös alukseen vahvistetut kiinnitykset sekä siihen kohdistuva ulosmittaus, takavarikko ja vakuustakavarikko sekä omistajan konkurssiin asettaminen samoin kuin näitä tietoja koskevat muutokset.

Jos hakijan saantoon liittyy ehto, joka rajoittaa hänen oikeuttaan aluksen luovuttamiseen tai kiinnittämiseen, tästä on tehtävä merkintä rekisteriin.

Rekisteriin voidaan tehdä merkintä myös muusta 1 momentissa mainittuihin rekisteriasioihin vaikuttavasta seikasta.

10 §

Rakenteilla olevista aluksista rekisteriin tehtävät merkinnät

Rakenteilla olevista aluksista merkitään rekisteriin rekisteröintiä ja aluksen omistusoikeuden kirjaamista koskevat ratkaisut. Tämän pykälän 2—5 momenttia sovelletaan Ahvenanmaan valtionviraston toimiessa rekisterinpitäjänä. Liikenneasioiden rekisteriin aluksista ja rakenteilla olevista aluksista tallennettavista tiedoista säädetään liikenteen palveluista annetun lain V osan 2 luvussa.

Rakenteilla olevasta aluksesta merkitään rekisteriin:

Rekisteriin merkitään rakenteilla olevaan alukseen vahvistetut kiinnitykset sekä siihen kohdistuva ulosmittaus, takavarikko ja vakuustakavarikko sekä omistajan konkurssiin asettaminen samoin kuin näitä tietoja koskevat muutokset.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Jos hakijan saantoon liittyy ehto, joka rajoittaa hänen oikeuttaan rakenteilla olevan aluksen luovuttamiseen tai kiinnittämiseen, on tästä tehtävä merkintä rekisteriin.

Rekisteriin voidaan tehdä merkintä myös muusta I momentissa mainittuihin rekisteriasioihin vaikuttavasta seikasta.

12 §

Virheen korjaaminen Ahvenanmaan valtionviraston toimiessa rekisterinpitäjänä

Ahvenanmaan valtionviraston toimiessa rekisterinpitäjänä, rekisteriasiaassa tehdyn virheellisen ratkaisun tai rekisterissä olevan virheellisen tiedon korjaamisessa noudatetaan hallintolain (434/2003) säännöksiä. Virheen korjaamisasian ratkaisemisesta on voimassa, mitä jäljempänä säädetään rekisteriasian ratkaisemisesta. Jollei korjaamisasiaa heti ratkaista, sen vireilläolosta on tehtävä merkintä rekisteriin.

13 §

Vahingon korvaaminen

Sillä, joka kärsii vahinkoa aluksesta tai rakenteilla olevasta aluksesta rekisteriin merkityissä tiedoissa tai niiden perusteella annetussa todistuksessa olevasta ilmeisestä kirjoitusvirheestä tai muusta siihen rinnastettavasta virheestä tai puutteesta, on oikeus saada korvaus valtion varoista.

14 §

Ilmoitusvelvollisuus rekisteriin

15 §

Hakemus omistusoikeuden kirjaamiseksi

Rekisteriin merkityn aluksen omistusoikeuden kirjaamista on haettava 30 päivän kuluessa omistusoikeuden siirtymisestä. Jos omistusoikeuden siirtyminen tai voimassa pysyminen riippuu sopimuksessa olevasta ehdosta, aika alkaa siitä, kun saanto ehdon mukaan on tullut lopulliseksi.

17 §

Ulkomailta siirtyneen aluksen rekisteröinti

Jos alus on muuttunut ulkomaisesta suomalaiseksi, aluksen voi rekisteröidä vasta siinä vaiheessa, kun esitetään aluksen entisen rekisterivaltion rekisteriviranomaisen todistus siitä, että alus

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

on poistettu tästä rekisteristä tai että alus samanaikaisesti poistetaan tai tehdään muu merkintä, jolla on vastaavat vaikutukset silloin, kun se merkitään Suomen rekisteriin.

— — — — —

19 §

Rekisteröinti kaksoisluovutuksessa

Jos joku on luovuttanut aluksen tai laivaosuuden useammalle ja nämä yhtä aikaa hakevat omistusoikeutensa kirjaamista rekisteriin, merkitään rekisteriin se luovutus, joka on aikaisemmin tapahtunut.

20 §

Rekisteröintihakemus

Aluksen rekisteröintiä ja omistusoikeuden kirjaamista rekisteriin on haettava kirjallisella hakemuksella, joka on hakijan tai tämän asiamiehen allekirjoitettava.

— — — — —

28 §

Rekisteriasian ratkaiseminen ja toimituskirja

Rekisteriasia ratkaistaan merkitsemällä ratkaisu rekisteriin. Jos hakemus jätetään lepäämään tai jos viranomainen tekee muun tähän verrattavan asian käsittelyä koskevan ratkaisun, siitä on tehtävä merkintä rekisteriin. Ratkaisun sisältö ilmenee rekisteristä. Merkinnät rekisteriin tehdään viipymättä.

— — — — —

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

5 luku

Aluksen ja rakenteilla olevan aluksen poistaminen rekisteristä

30 §

Rekisteristä poistamisen edellytykset

31 §

Rekisteriviranomaisen oikeus poistaa alus

Jollei rekisteriin merkitty omistaja täytä 30 §:n mukaista velvollisuuttaan, rekisteriviranomainen voi itse poistaa aluksen rekisteristä mainitussa pykälässä tarkoitetuilla perusteilla. Rekisteriviranomaisen on ennen aluksen poistamista rekisteristä varattava tilaisuus rekisteriin merkitylle omistajalle tulla kuulluksi.

32 §

Rekisteristä poistamisen lisäedellytykset

Jos alus on kiinnitetty taikka merkitty ulosmitatuksi tai turvaamistoimenpiteen alaiseksi, sitä ei saa poistaa rekisteristä ilman kiinnityksen haltijan taikka ulosmittauksen tai turvaamistoimenpiteen hakijan kirjallista suostumusta.

33 §

Kansallisuuskirjan palauttaminen

Kun alus on poistettu rekisteristä, sen viimeisen suomalaisen omistajan on palautettava kansallisuuskirja rekisteriviranomaiselle.

34 §

Rakenteilla olleen aluksen valmistumisen merkitseminen rekisteriin

Tieto rakenteilla olleen aluksen valmistumisesta on merkittävä rekisteriin 60 päivän kuluessa siitä, kun aluksen rakennustyöt on saatettu päätökseen.

Rakenteilla olleeseen alukseen liittyvä rekisteriin merkitty kiinnitys, ulosmittaus tai turvaamistoimenpide on säilytettävä rekisterissä, ellei kiinnityksen haltija taikka ulosmittauksen tai turvaamistoimenpiteen hakija anna kirjallista suostumusta merkinnän poistamiseen.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

43 §

Rangaistussäännökset

Aluksen omistaja, joka

2) jättää rekisteriviranomaiselle määräajassa tekemättä 15 §:ssä tarkoitetun hakemuksen, 16 §:ssä tarkoitetun muutosilmoituksen tai 30 §:ssä tarkoitetun pyynnön aluksen poistamiseksi rekisteristä tai

on tuomittava, jollei muualla säädetä ankarampaa rangaistusta, *alusrekisterilakirikkomuksesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

arvonlisäverolain 73 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan arvonlisäverolain (1501/1993) 73 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 6/2009, seuraavasti:

73 §

Autoverolain (1482/1994) 39 §:ssä tarkoitetun rekisteröidyn asiamiehen mainitun lain 4 §:n 2 momentin nojalla liikenneasioiden rekisteriin merkityn ajoneuvon omistajan sijasta ajoneuvosta suorittama ja tältä veloittama autovero ei ole osa asiamiehen jälleenmyyjältä eikä jälleenmyyjän rekisteriin merkityltä ajoneuvon omistajalta ajoneuvon myynnistä veloittamaa vastiketta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Laki

asevelvollisuuslain 96 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan asevelvollisuuslain (1438/2007) 96 §:n 1 momentin 14 kohta, sellaisena kuin se on laissa 646/2015, seuraavasti:

96 §

Tietojen saanti viranomaiselta, yhteisöltä ja yksittäiseltä henkilöltä

Rekisterinpitäjällä on sille 91 §:ssä säädettyjen tehtävien suorittamiseksi oikeus sen lisäksi, mitä muussa laissa säädetään, salassapitosäännösten estämättä saada asevelvollisrekisteriä varten välttämättömiä tietoja seuraavasti:

14) Liikenteen turvallisuusvirastolta tietoja liikenneasioiden rekisteristä ajokortti- ja ajolupa-asioiden käsittelyä varten;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

autoverolain 1 ja 34 e §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan autoverolain (1482/1994) 1 §:n 1 momentti ja 34 e §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 1 momentti laissa 5/2009 ja 34 e §:n 3 momentti laissa 561/2016, seuraavasti:

1 §

Henkilöautosta (M1-luokka), pakettiautosta (N1-luokka) ja sellaisesta linja-autosta (M2-luokka), jonka oma massa on alle 1 875 kilogrammaa, moottoripyörästä (L3- ja L4-luokka) sekä muusta L-luokkaan luettavasta ajoneuvosta on ennen ajoneuvon rekisteröintiä liikenteen palveluista annetussa laissa (320/2017) tarkoitettuun liikenneasioiden rekisteriin (*rekisteri*) tai käytönottoa Suomessa suoritettava valtiolle autoveroa siten kuin tässä laissa säädetään.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

34 e §

Jos vuokrasopimuksen muutoksen johdosta tai muutoin todetaan, että ennakkopalautusta on myönnetty liikaa, liikaa maksettu osa peritään takaisin palautuksensaajalta. Ennakkopalautus peritään kokonaan takaisin, jos ajoneuvoa käytetään Suomessa liikenteessä veroviranomaiselle ilmoitetun määräaikaisen sopimuksen päättymisen jälkeen tai ajoneuvosta ei ole haettu vientipalautusta kolmenkymmenen päivän kuluessa määräaikaisen sopimuksen päättymisestä. Ennakkopalautusta ei kuitenkaan peritä takaisin, jos ajoneuvo on romutettu tai muuten tuhoutunut ja tätä koskeva merkintä on tehty liikenneasioiden rekisteriin ajoneuvolain 66 e §:n mukaisesti. Päätös ennakkopalautuksen takaisinperinnästä on tehtävä viimeistään vuoden kuluessa sitä seuraavan kalenterivuoden alusta, jolloin ajoneuvon veroviranomaiselle ilmoitettu määräaikainen vuokrasopimus päättyi. Tässä momentissa tarkoitetuissa tilanteissa takaisinperittävälle ennakkopalautukselle määrätään veronlisäystä noudattaen veronlisäyksestä ja viivekorosta annettua lakia (1556/1995).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain (122/1919) 4 §, sellaisena kuin se on laeissa 332/1989 ja 1362/1994, sekä
muutetaan 3 §:n 17 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1378/1993, seuraavasti:

3 §

Seuraavien elinkeinojen harjoittamisesta säädetään erikseen lailla tai asetuksella:

17) moottoriajoneuvojen ja muiden omin voimin kulkevien koneiden käyttäminen, ajoneuvojen katsastukset ja niihin liittyvät tehtävät sekä ajoneuvojen katsastuksiin ja niihin liittyviin tehtäviin kuuluvien tietojen syöttö liikenneasioiden rekisteriin;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain 45 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta
annetun lain (1048/2016) 45 §:n 1 momentin 2 kohta seuraavasti:

45 §

Rekisterinpitäjän oikeus saada tietoja viranomaisilta

Rekisterinpitäjällä on sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta säädetään, oikeus saada rekisterin ylläpidon ja käyttötarkoituksen kannalta välttämättöminä tietoina:

2) aluksia koskevia rekistereitä pitäviltä viranomaisilta tiedot näihin rekistereihin rekisteröityjä kalastusaluksia ja niiden omistajia ja haltijoita koskevista merkinnöistä;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain (761/2003) 13 §:n
1 momentin 1, 3 ja 10 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 13 §:n 1 ja 3 kohta laissa 1181/2013 ja
10 kohta laissa 427/2014, sekä
muutetaan 19 §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1181/2013, seuraavasti:

19 §

Tietojen luovuttaminen muille viranomaisille

Poliisi saa luovuttaa henkilörekistereistään salassapitosäännösten estämättä teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona tietoja, jotka ovat tarpeen, seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

1) Liikenteen turvallisuusvirastolle liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) IV osan 2 luvun 2 §:n ja V osan 1 luvun 2 §:n mukaisesti tietoja, jotka ovat välttämättömiä sen laissa säädettyjen tehtävien hoitamista varten;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain 22 ja 28 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain (579/2005) 22 §:n 1 momentin 1 ja 9 kohta,
sellaisina kuin ne ovat, 22 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 1182/2013 ja 9 kohta laissa 1427/2009, sekä
muutetaan 22 §:n 1 momentin 5 ja 19 kohta sekä 28 §:n 1 momentin 1 kohta,
sellaisina kuin niistä ovat 22 §:n 1 momentin 19 kohta laissa 425/2014 sekä 28 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 938/2016, seuraavasti:

22 §

Rajavartiolaitoksen oikeus saada tietoja eräistä rekistereistä ja tietojärjestelmistä

Rajavartiolaitoksella on sen lisäksi, mitä rajavartiolaitoissa, rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetussa laissa tai muussa laissa säädetään, oikeus saada tehtäviensä suorittamista ja henkilörekisteriensä ylläpitämistä varten salassapitosäännösten estämättä tarpeellisia tietoja rekistereistä seuraavasti:

5) Ahvenanmaan valtionvirastolta alusrekisterilaissa (512/1993) tarkoitetuista aluksen rekisteröintiä sekä rakenteilla olevia aluksia koskevista tiedoista ja historiatiedoista tarpeellisia tietoja aluksista ja niiden omistajista sekä haltijoista vesiliikenteen valvontaa, rajaturvallisuuden ylläpitämistä, esitutkintaa, muuta tutkintaa, pelastustehtävää, merenkulun turvatoimilaissa tarkoitettua tehtävää sekä liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määräämistä varten;

19) Ahvenanmaan huvivenerekisteristä veneitä ja niiden omistajia ja haltijoita koskevia tarpeellisia tietoja vesiliikenteen valvontaa, rajaturvallisuuden ylläpitämistä, esitutkintaa, muuta tutkintaa, pelastustehtävää, merenkulun turvatoimilaissa tarkoitettua tehtävää sekä liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määräämistä varten;

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

28 §

Tietojen luovuttaminen muille viranomaisille

Rajavartiolaitos saa luovuttaa henkilörekistereistään salassapitosäännösten estämättä teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona tietoja, jotka ovat tarpeen:

1) Liikenteen turvallisuusvirastolle liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) IV osan 2 luvun 2 §:n ja V osan 1 luvun 2 §:n mukaisesti tietoja, jotka ovat välttämättömiä sen laissa säädettyjen tehtävien hoitamista varten;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain 13 ja 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain (639/2015) 13 §:n 1 momentin 16 ja 18 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 467/2017, sekä
muutetaan 13 §:n 1 momentin 3, 15 ja 17 kohta sekä 17 §:n 1 momentin 2 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 13 §:n 1 momentin 3, 15 ja 17 kohta laissa 467/2017 ja 17 §:n 1 momentin 2 kohta laissa 939/2016, seuraavasti:

13 §

Tullin oikeus saada tietoja eräistä rekistereistä ja tietojärjestelmistä

Tullilla on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, salassapitosäännösten estämättä oikeus saada ja muutoin käsitellä tehtäviensä suorittamista ja henkilörekisteriensä ylläpitämistä varten, myös teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona, tarpeellisia tietoja rekistereistä siten kuin asianomaisen rekisterinpitäjän kanssa sovitaan, seuraavasti:

3) liikenteen palveluista annetussa laissa (320/2017) tarkoitetusta liikenneasioiden rekisteristä tiedot, jotka ovat välttämättömiä Tullin laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi;

15) Ahvenanmaan huvivenerekisteristä veneitä ja niiden omistajia ja haltijoita koskevat tarpeelliset tiedot eräiden alusten ja niitä palvelevien satamien turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta annetussa laissa (485/2004) tarkoitettuja Tullin tehtäviä, ulkomaalaislain 179 §:ssä tarkoi-

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

tettua liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määräämistä, tulli- ja verovalvontaa, verotusta, perintää sekä tullirikostorjuntaa varten;

17) Ahvenanmaan valtionvirastolta alusrekisterilaissa (512/1993) tarkoitetuista aluksen rekisteröintiä sekä rakenteilla olevia aluksia koskevista tiedoista ja historiatiedoista tarpeelliset tiedot aluksista, niiden omistajista ja haltijoista eräiden alusten ja niitä palvelevien satamien turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuja Tullin tehtäviä, ulkomaalaislain 179 §:ssä tarkoitettua liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määräämistä, tulli- ja verovalvontaa, verotusta, perintää sekä tullirikostorjuntaa varten;

17 §

Tietojen luovuttaminen muille viranomaisille

Tulli saa luovuttaa henkilörekistereistään salassapitosäännösten estämättä myös teknisen käytöthyönteiden avulla tai tietojoukkona tietoja, jotka ovat tarpeen:

2) liikenteen palveluista annetun lain IV osan 2 luvun 2 §:n ja V osan 1 luvun 2 §:n mukaisesti tietoja, jotka ovat välttämättömiä sen laissa säädettyjen tehtävien hoitamista varten;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

hätäkeskustoiminnasta annetun lain 19 ja 20 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan hätäkeskustoiminnasta annetun lain (692/2010) 19 §:n 1 momentin 4 ja 13 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 1172/2016, sekä
muutetaan 19 §:n 1 momentin 6 ja 14 kohta sekä 20 §:n 2 momentin 2 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 1172/2016, seuraavasti:

19 §

Tiedonsaantioikeus rekistereistä

Hätäkeskuslaitoksella ja sen henkilöstöön kuuluvalla on Hätäkeskuslaitokselle laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi oikeus salassapitosäännösten estämättä saada tehtävän alkutoimenpiteiden tai työturvallisuuden varmistamiseksi taikka asianomaisen tehtävää hoitavan viranomai-

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

sen tai yksikön tukemiseksi tarpeellisia tietoja maksutta asianomaisen rekisterinpitäjän kanssa sovitulla tavalla. Tässä tarkoituksessa Hätäkeskuslaitoksella ja sen henkilöstöön kuuluvalla on oikeus saada:

6) liikenteen palveluista annetussa laissa (320/2017) tarkoitettua liikenneasioiden rekisteristä tiedot, jotka ovat välttämättömiä Hätäkeskuslaitoksen laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi;

14) Ahvenanmaan valtionviraston ylläpitämästä alusrekisteristä alusrekisterilain (512/1993) 9 §:ssä tarkoitetuista rekisteriin tehtävistä merkinnöistä;

20 §

Tietojen luovuttaminen

Hätäkeskuslaitos saa luovuttaa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä:

2) 19 §:ssä tarkoitettuja tietoja poliisitoimen, pelastustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen yksikölle ja muulle yksikölle ja taholle, jonka Hätäkeskuslaitos on hälyttänyt tai jota varten tieto on pyynnöstä hankittu 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa tehtävässä; tiedot, jotka Hätäkeskuslaitos on saanut 19 §:n 1 momentin 1—7, 11 ja 12 kohdan nojalla, saadaan luovuttaa vain poliisin toimintayksikölle tai rajavartiolaitoksen virkamiehelle, tiedot ajoneuvon omistajista tai haltijoista osoite- ja muine yhteystietoineen sekä tiedot ajoneuvon teknisistä tiedoista ja yksilöintitiedoista, jotka Hätäkeskuslaitos on saanut liikenneasioiden rekisteristä 19 §:n 1 momentin 6 kohdan nojalla, saadaan luovuttaa myös pelastustoimen yksikölle ja tiedot, jotka Hätäkeskuslaitos on saanut 19 §:n 1 momentin 8 kohdan nojalla, saadaan luovuttaa vain pelastustoimen yksikölle;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

ilmailulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan ilmailulain (864/2014) 3 §:n 2 momentti, 12—15, 21 ja 23—31 §, 47 §:n 1 momentin 1, 8 ja 9 kohta, 63—69 §, 70 §:n 2—5 momentti, 71 ja 73 §, 141 §:n 1 momentin 6 ja

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

7 kohta, 146 §:n 1 momentin 5—7 ja 14 kohta, 160 §:n 1 momentin 2 kohta, 163 ja 164 § sekä 178 §:n 12 kohta,

sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 2 momentti ja 27, 63 ja 164 § osaksi laissa 61/2016,

muutetaan 7 §:n 1 momentin johdantokappale, 16 §:n 1 momentti, 17 §:n 1 momentti, 19 §:n 2 momentti, 20 §:n 1 momentin 1 kohta, 22 §:n otsikko, 1 momentin johdantokappale ja 2 momentti, 46 §, 50 §:n 2 ja 3 momentti, 51 §:n 1 momentti, 54, 62 ja 70 §, 122 §:n 4 ja 5 momentti, 136 §:n 2 momentti, 14 luvun otsikko, 141 §:n otsikko ja 1 momentin 12 kohta, 143 §, 146 §:n otsikko ja 1 momentin 8 kohta, 147 §:n 1 momentti, 148 §:n otsikko ja 1 momentin 3 kohta, 153 §:n 7 momentti, 165 §:n 1 momentti, 174 §, 178 §:n 13 kohta ja 181 §:n 2 momentin 2 kohta,

sellaisina kuin niistä ovat 46 §, 153 §:n 7 momentti ja 181 §:n 2 momentin 2 kohta laissa 61/2016, sekä

lisätään 148 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

7 §

Sotilasilmailua koskevat tarkennukset ja poikkeukset

Sotilasilmailuun sovelletaan tämän lain ja liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) säännöksiä seuraavin tarkennuksin ja poikkeuksin:

— — — — —

16 §

Ilma-aluksen rekisteritunnus ja rekisteröimistodistus

Suomen kansallisuuden saamiseksi ilma-alus on merkittävä Suomen liikenneasioiden rekisteriin tai sotilasilma-alusrekisteriin, ellei tässä laissa jäljempänä toisin säädetä. Liikenteen turvallisuusvirasto antaa ilma-alukselle rekisteritunnuksen sekä todistuksena ilma-aluksen rekisteröinnistä rekisteröimistodistuksen ja ilma-aluksen väliaikaisesta rekisteröinnistä väliaikaisen rekisteröimistodistuksen.

— — — — —

17 §

Rekisteröintioikeus

Ilma-alus saadaan merkitä liikenneasioiden rekisteriin Suomessa, jos ilma-aluksen omistajan, haltijan tai käyttäjän asuinpaikka tai, jos tämä on oikeushenkilö, kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, jollei Suomea sitovasta kansainvälisestä velvoitteesta muuta johdu.

— — — — —

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

19 §

Väliaikainen rekisteröinti

Liikenneasioiden rekisteriin voidaan merkitä väliaikaisesti myös rakenteilla oleva ilma-alus, jonka rakennustyö on edistynyt niin pitkälle, että ilma-alus on tunnistettavissa.

20 §

Rekisteritiedoissa tapahtuneet muutokset

Ilma-aluksen omistajan on ilmoitettava Liikenteen turvallisuusvirastolle muutoksesta ja liitettävä ilmoitukseen muuttuneiden tietojen yksilöimiseksi ja todentamiseksi riittävä selvitys, jos:

1) Liikenteen palveluista annetun lain V osan 2 luvussa tarkoitetut rekisteriin tallennettavat tiedot muuttuvat;

22 §

Ilma-aluksen poistaminen liikenneasioiden rekisteristä

Ilma-alus on poistettava liikenneasioiden rekisteristä:

Liikenteen turvallisuusvirasto voi poistaa ilma-aluksen liikenneasioiden rekisteristä, jos ilma-alus on tuhoutunut, romutettu tai kadonnut, jos omistaja ei ole Liikenteen turvallisuusviraston asettamassa, vähintään kuuden kuukauden määräajassa esittänyt poistamiselle estettä.

46 §

Luvan myöntäjä

Liikenteen turvallisuusvirasto myöntää luvan, jollei 163 §:stä muuta johdu. Lääketieteellisen kelpoisuustodistuksen voi kuitenkin myöntää ilmailulääkäri, ilmailulääketieteen keskus tai Liikenteen turvallisuusvirasto. Lupa on myönnettävä, jos hakija täyttää luvan saamisen edellytykset. Lupa myönnetään olemaan voimassa määräajan, jollei jäljempänä toisin säädetä.

50 §

Liikenteen turvallisuusviraston oikeus tietojen saantiin

Luvan hakijalle tai haltijalle lääkärintarkastuksen tehneen lääkärin sekä luvan hakijaa tai haltijaa hoitaneen tai hoitavan terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitetun terveydenhuollon ammattihenkilön sekä sairaanhoito- tai terveydenhuoltotoimintaa har-

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

joittavan yhteisön ja laitoksen on salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä annettava Liikenteen turvallisuusvirastolle tietoja luvan saamiseen tai voimassaoloon mahdollisesti vaikuttavista seikoista.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu lääkäri, terveydenhuollon ammattihenkilö, yhteisö ja laitos voi salassapitosäännösten estämättä ilman pyyntöäkin ilmoittaa Liikenteen turvallisuusvirastolle epäilevänsä, ettei luvan hakija tai haltija täytä luvan saamisen terveydellisiä edellytyksiä. Ennen ilmoituksen tekemistä luvan hakijalle tai haltijalle on kerrottava oikeudesta ilmoituksen tekemiseen ja terveydentilan vaikutuksesta ilmailutoimintaan osallistuvan toimintakykyyn.

51 §

Ulkomainen lupakirja

Liikenteen turvallisuusvirasto tunnustaa ulkomailla myönnettyt tehtävän edellyttämät henkilö-luvat Suomea sitovien kansainvälisten velvoitteiden mukaisesti.

54 §

Lento-oppilas

Lento-oppilaan oikeudesta lentää yksin säädetään liikenteen palveluista annetun lain II osan 13 luvun 5 §:ssä.

62 §

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan unionilainsäädännön mukaisesti:

- 1) *lentonäytösluvalla* lupaa, jonka nojalla luvan haltija voi järjestää lentonäytöksen;
- 2) *lentokilpailuluvalla* lupaa, jonka nojalla luvan haltija voi järjestää lentokilpailun;
- 3) *lentonäytöksellä* kokoontumislaissa (530/1999) tarkoitettua yleisötilaisuutta, jossa järjestetään ilmailutoimintaa yleisön nähtäväksi;
- 4) *taitolennolla* ilma-aluksella tarkoituksellisesti suoritettavia lentoliikkeitä, joihin liittyy nopeita muutoksia sen lentoasennossa, poikkeuksellisia lentoasentoja tai poikkeuksellisia nopeuden vaihteluja, joita ei tarvita normaalissa lennossa tai muihin lupakirjoihin tai kelpuutuksiin kuin taitolentokelpuutukseen tähtäävässä koulutuksessa.

70 §

Lentotyö ja lentomiehistön koulutus

Lentotyöstä ja lento- ja teoriakoulutuksesta, joka liittyy ilma-alusten ohjaamomiehistön ja matkustamomiehistön lupakirjojen, kelpoisuustodistusten, kelpuutusten ja hyväksyntöjen hankkimis-

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

seen tai voimassa pitämiseen, säädetään liikenteen palveluista annetun lain II osan 12 luvun 8 §:ssä ja 13 luvun 6 §:ssä.

122 §

Hätäpaikannuslähetinrekisteri

— — — — —
Jos Suomea koskevat kansainväliset velvoitteet, yleisesti käytössä olevat kansainväliset standardit, rekisterin tarkoitus, pelastustoiminnan toteutuminen, tekninen kehitys tai muut vastaavat seikat sitä edellyttävät, valtioneuvoston asetuksella voidaan tarvittaessa säätää tarkemmin 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen tietojen merkitsemisestä rekisteriin. Viestintävirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada rekisterin ylläpitoa varten Liikenteen turvallisuusvirastolta 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja tietoja liikenneasioiden rekisteristä.

Ilma-aluksen omistajan tai käyttäjän on ilmoitettava rekisterin pitäjälle tässä pykälässä tarkoitettut sellaiset tiedot ja niiden muutokset, joita ei ole ilmoitettava liikenneasioiden rekisteriin sekä liitettävä ilmoitukseen tietojen yksilöimiseksi ja todentamiseksi riittävä selvitys.

— — — — —

136 §

Vahingonkorvausvastuu

— — — — —
Ilma-aluksen omistaja, haltija ja käyttäjä ovat huolimattomuudestaan riippumatta yhteisvastuussa vahingosta, joka ilma-aluksen käyttämisestä ilmailuun aiheutuu henkilölle tai omaisuudelle, jota ei kuljeteta kyseisessä ilma-aluksessa. Ilma-alukseen kohdistuvan omistuksenpidätysvoikeuden tai muun omistukseen perustuvan vakuusoikeuden haltija taikka ilma-aluksen vuokralle antaja ei kuitenkaan ole vastuussa tämän momentin nojalla edellyttäen, että tieto ilma-aluksen käyttäjästä on merkitty liikenneasioiden rekisteriin.

— — — — —

14 luku

Lupia, ilmoituksia ja hyväksyntöjä koskevat hallinnolliset seuraamukset

141 §

Toimenpiteet henkilölle myönnettyyn lupaan tai henkilön toimintaan puuttumiseksi

Liikenteen turvallisuusvirasto voi tarvittaessa ryhtyä 142—145 §:ssä tarkoitettuihin toimiin sellaisten henkilöiden osalta, joilla on:

— — — — —
12) koulutus- tai lentotoimintaorganisaation vastuuhenkilön hyväksyntä.

— — — — —

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

143 §

Henkilölle myönnetyn luvan peruuttaminen tai tehtävässä toimimisen kieltäminen

Edellä 141 §:ssä tarkoitettulta henkilöltä voidaan väliaikaisesti tai pysyvästi peruuttaa toiminnan harjoittamisen edellytyksenä oleva lupa tai kieltää tämän toimiminen lentoturvallisuuteen tai siviili-ilmailun turvaamiseen vaikuttavassa tehtävässä, jos tämä:

1) sairauden, vammautumisen tai muun lentoturvallisuuteen vaikuttavan syyn vuoksi ei enää täytä asianomaisen luvan saamisen edellytyksiä;

2) ei tiedoiltaan, taidoiltaan, koulutukseltaan tai kokemukseltaan enää täytä luvan saamisen edellytyksiä tai tehtävän vaatimuksia;

3) huomautuksesta tai varoituksesta huolimatta jatkaa ilmailua koskevien säännösten tai määräysten rikkomista;

4) rikkomalla olennaisella tavalla tai toistuvasti ilmailua koskevia säännöksiä tai määräyksiä osoittaa puuttuvaa halua tai kykyä niiden noudattamiseen; tai

5) on muulla toiminnallaan osoittanut sellaista yleistä piittaamattomuutta säännöksistä tai määräyksistä, että se antaa aiheen epäillä henkilön kykyä tai halua noudattaa turvallisuuden kannalta olennaisia säännöksiä ja määräyksiä.

Edellä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu luvan peruutus tai toimintakielto on voimassa siihen saakka, kunnes luvan saamisen tai toiminnalle asetetut edellytykset täyttyvät. Mainitun momentin 3—5 kohdassa tarkoitettu luvan peruutus määrätään olemaan voimassa rikkomuksen vakavuuteen suhteutetun määräajan tai toistaiseksi.

Luvanhaltijaa voidaan kieltää harjoittamasta toimintaa, johon lupa oikeuttaa, jos Liikenteen turvallisuusviraston tutkittavana tai käsiteltävänä on asia, josta saattaa seurata 1 momentissa tarkoitettu toimintakielto tai 144 §:ssä tarkoitettu lääketieteellisestä kelpoisuudesta annetun todistuksen peruuttaminen. Kielto on voimassa enintään siihen asti, kunnes kyseinen asia on ratkaistu. Luvan peruuttamisesta tehdään merkintä asianomaisen luparekisteritietoihin.

146 §

Toimenpiteet organisaatiolle myönnettyyn lupaan tai ilmoituksenvaraiseen toimintaan puuttumiseksi

Liikenteen turvallisuusvirasto voi tarvittaessa ryhtyä 147—149 §:ssä tarkoitettuihin toimiin, kun kyseessä on:

8) lentonäytöksen tai lentokilpailun järjestäjä;

147 §

Organisaatiolle annettava huomautus tai varoitus

Jos organisaatiolle myönnetyn luvan haltija tai ilmoituksenvaraisen toiminnan harjoittaja jättää noudattamatta tässä laissa tarkoitetun hyväksynnän ehtoja tai muita säännöksiä ja määräyk-

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

siä, jotka koskevat luvassa tai ilmoituksessa tarkoitettua toimintaa, toiminnan harjoittajalle voidaan antaa huomautus tai varoitus.

148 §

Organisaatiolle myönnetyn luvan muuttaminen, rajoittaminen ja peruuttaminen sekä luvassa tai ilmoituksessa tarkoitettun toiminnan kieltäminen ja rajoittaminen

Liikenteen turvallisuusvirasto voi muuttaa tai rajoittaa tässä laissa tarkoitettua organisaatiolle myönnettyä lupaa, peruuttaa luvan taikka kieltää siinä tarkoitettun toiminnan väliaikaisesti, jos:

3) luvan haltija jättää olennaisesti noudattamatta luvan ehtoja tai muita säännöksiä ja määräyksiä, jotka koskevat luvassa tarkoitettua toimintaa;

Liikenteen turvallisuusvirasto voi kieltää toistaiseksi tai määräajaksi sellaisen toiminnan, johon tämän lain tai tässä laissa mainitun Euroopan unionin asetuksen mukaan ei tarvita lupaa, mutta siitä on tehtävä ilmoitus, ja;

1) on perusteltua syytä epäillä, ettei ilmoituksessa tarkoitettu toiminnan harjoittaja kykene harjoittamaan toimintaansa turvallisesti;

2) ilmoituksenvaraisen toiminnan harjoittamisen edellytyksiä ei enää ole eikä edellytyksissä olevia virheitä tai puutteita korjata asetetussa määräajassa;

3) toiminnan harjoittaja jättää olennaisesti noudattamatta säännöksiä ja määräyksiä, jotka koskevat ilmoituksessa tarkoitettua toimintaa; tai

4) toiminnan harjoittaja jatkaa huomautuksesta tai varoituksesta huolimatta ilmoituksessa tarkoitettua toimintaa koskevien säännösten ja määräysten rikkomista.

153 §

Viranomaisten tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus

Edellä 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettujen henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan, mitä 2 luvussa säädetään liikenneasioiden rekisterin tietojen käsittelystä. Henkilötietojen käsittelystä säädetään lisäksi henkilötietolaissa ja tietojen luovuttamisesta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa.

165 §

Yhteisvastuullisuus lentopaikan ja ilmailua varten annetun palvelun käytössä sekä ilma-aluksen lähdön estäminen, jos suoritusta ei ole saatu

Ilma-aluksen omistaja, haltija ja käyttäjä vastaavat yhteisvastuullisesti lentopaikan pitäjältä tai palvelun antajalta saamiensa palvelujen kustannuksista omistus-, hallinta- tai käyttöoikeutensa

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

ajalta sekä siltä ajalta, jona nämä ovat merkittyinä liikenneasioiden rekisteriin omistajana, haltijana tai käyttäjänä.

174 §

Virkavastuu

Edellä 40, 46, 60, 97, 99, 102, 103, 163 ja 164 §:ssä tarkoitettuja julkisia hallintotehtäviä suorittavaan henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

178 §

Ilmailurikkomus

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

13) harjoittaa 70 tai 72 §:ssä tarkoitettua toimintaa ilman vaadittavaa lupaa tai ilmoitusta taikka rikkoo tällaisen luvan ehtoja tai ilmoituksenvaraista toimintaa koskevia säännöksiä ja määräyksiä,

on tuomittava, jollei teosta muualla ole säädetty ankarampaa rangaistusta, *ilmailurikkomuksesta* sakkoon.

181 §

Muutoksenhaku

Seuraaviin muun kuin viranomaisen tekemiin päätöksiin saa hakea oikaisua Liikenteen turvallisuusvirastolta:

2) 47 §:ssä tarkoitetut päätökset lääketieteellisestä kelpoisuustodistuksesta ja merkinantajan hyväksyntä;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

jätelain 59 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan jätelain (646/2011) 59 §:n 1 momentti seuraavasti:

59 §

Romutustodistus ja ajoneuvon lopullinen rekisteristä poistaminen

Kerääjän tai käsittelijän on annettava ajoneuvon haltijalle romutustodistus tarkastettuaan tämän oikeuden luovuttaa ajoneuvo romutusta varten. Kerääjän tai käsittelijän on ilmoitettava romuttamisesta Liikenteen turvallisuusvirastolle ajoneuvon lopulliseksi poistamiseksi liikenneasioiden rekisteristä. Liikenteen turvallisuusvirasto perii rekisteristä poistamisesta tuottajalta maksun. Maksun määrästä säädetään valtion maksuperustelaissa (150/1992).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain 14 ja 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain (176/2017) 14 § ja 15 §:n 6 momentti seuraavasti:

14 §

Tenojoen vesistön venerekisteri

Kalastussäännön 36 §:ssä tarkoitettuna Tenojoen vesistön venerekisterinä on liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) V osan 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettu liikenneasioiden rekisteri.

Tenon kalastusveneiden rekisteröintiin sovelletaan liikenteen palveluista annettua lakia 15—17 §:ssä säädetyin poikkeuksin.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

15 §

Veneen rekisteröinti

—————
Kalastuslupien myynnin järjestämisestä 8 §:n mukaisesti vastaava taho toimii liikenteen palveluista annetun lain IV osan 4 luvussa tarkoitettuna rekisteröintitehtävissä avustavana palveluntarjoajana, joka hoitaa mainitun luvun 3 §:n mukaisia tehtäviä sekä tekee Liikenteen turvallisuusviraston rekisteröintipäätöstä varten arvion rekisteröintioikeuden edellytysten täyttymisestä. Veneen omistajan on esitettävä selvitys veneen rekisteröintioikeutta koskevista seikoista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

kalastuslain 95 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kalastuslain (379/2015) 95 §:n 1 momentti seuraavasti:

95 §

Kalataloushallinnon rekisterien pitäjien oikeus saada tietoja viranomaisilta

Rekisterinpitäjällä on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada kalastusalusrekisteriä, liikenneasuiden rekisteriä ja Ahvenanmaan alusrekisteriä pitäviltä viranomaisilta sellaiset rekisteriin rekisteröityjä kalastusaluksia ja niiden omistajia sekä haltijoita koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä 93 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

—————
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

katsastustoiminnan valvontamaksusta annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan katsastustoiminnan valvontamaksusta annetun lain (960/2013) 5 § ja 6 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 5 § laissa 1096/2014, seuraavasti:

5 §

Maksun määrä ja perusteet

Maksun määrä on 2,20 euroa jokaisesta maksukauden aikana katsastustoimipaikalla suoritetusta, liikenneasioiden rekisteriin merkitystä katsastuksesta ja jälkitarkastuksesta.

6 §

Maksun määrääminen

Liikenteen turvallisuusviraston tulee maksukauden päättyttyä viivytyksettä määrätä maksukaudelta maksettava maksu katsastuksista ja jälkitarkastuksista. Maksu määrätään lähettämällä katsastusluvan haltijalle lasku liikenneasioiden rekisteriin talletettujen tietojen sekä saadun muun selvityksen perusteella.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

kaupunkiraideliikenteestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan kaupunkiraideliikenteestä annetun lain (1412/2015) 2 ja 8 §, sekä
muutetaan 1, 3 ja 4 §, 5 §:n otsikko ja 1—4 momentti, 6 §:n otsikko ja 1 momentti, 7 §:n 1 ja 2 momentti, 9 ja 10 §, 12 §:n 2 momentin 2 kohta, 13 §:n 2 momentin 1 ja 4 kohta ja 3 momentti, 15 §:n 1 momentti, 16 §:n 2 momentti, 17 §:n 1 momentti, 18 ja 19 §, 21 §:n 1 ja 4 momentti ja 23 § seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

1 §

Lain soveltamisala

Lakia sovelletaan metro- ja raitioliikenteeseen (*kaupunkiraideliikenne*) sekä metrorataverkon ja raitiorataverkon rakentamiseen, kunnossapitoon ja hallintaan. Rataverkon haltijana voi olla kunnan liikelaitos tai yhtiö taikka muu yhtiö tai yhteisö, joka on vastuussa metro- tai raitiorataverkon hallinnasta.

3 §

Rataverkon haltijaa koskevat vaatimukset

Rataverkon haltijan on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- 1) rataverkon haltijalla on turvallisuuden takaava organisaatio ja turvallisuusjohtamisjärjestelmä;
- 2) rataverkon haltija voi turvallisuusjohtamisjärjestelmällään varmistaa rataverkon turvallisen suunnittelun, rakentamisen, kunnossapidon ja hallinnan;
- 3) rataverkon haltija on luotettava ja sen liikkeenjohtotehtäviin määrätty henkilö on hyvämaineinen ja ammatillisesti pätevä;
- 4) rataverkon haltija on riittävän vakavarainen niin, että se kykenee tiedossa olevien seikkojen perusteella arvioiden täyttämään vähintään vuoden ajan todelliset ja odotettavissa olevat velvoitteensa ja sitoumuksensa;
- 5) rataverkon haltijalla on toiminnan harjoittamista varten riittävä vastuuvakuutus tai muu sitä vastaava järjestely.

4 §

Rataverkon haltijaa koskevat tarkemmat vaatimukset ja rajoitukset

Liikkeenjohtotehtäviin määrätty henkilö ei täytä 3 §:n 3 kohdassa tarkoitettua hyvämaineisuuden vaatimusta, jos hänet on tuomittu viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana vankeusrangaistukseen tai viimeksi kuluneiden kolmen vuoden aikana sakkorangaistukseen vakavasta työsuhdetta, elinkeinon harjoittamista, kirjanpitoa, velkasuhdetta, liikenteen harjoittamista taikka liikenneturvallisuutta koskevien säännösten tai määräysten rikkomisesta ja teko osoittaa hänen olevan ilmeisen sopimaton toimimaan rataverkon haltijan liikkeenjohdosta vastaavana henkilönä.

Liikkeenjohtotehtäviin määrätty henkilö täyttää 3 §:n 3 kohdassa tarkoitetun ammatillista pätevyyttä koskevan vaatimuksen, kun hänellä on harjoitettavan toiminnan edellyttämässä laajuudessa tarvittavat tiedot ja kokemus rataverkon turvalliseen hallintaan ja sen valvontaan.

Rataverkon haltija ei täytä 3 §:n 4 kohdassa tarkoitettua vakavaraisuuden vaatimusta, jos:

- 1) rataverkon haltija tai sen liikkeenjohtotehtäviin määrätty henkilö on asetettu konkurssiin tai määrätty liiketoimintakiellosta annetun lain (1059/1985) mukaiseen liiketoimintakieltoon;
- 2) liikkeenjohtotehtäviin määrätty henkilö on hakenut yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/1993) mukaista velkajärjestelyä; tai
- 3) rataverkon haltijalla on toiminnastaan aiheutuneita huomattavia erääntyneitä ja maksamattomia veroja tai lakisääteisiä sosiaalimaksuja.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

5 §

Rataverkon haltijan velvollisuus ilmoittaa toiminnastaan

Rataverkon haltijan on tehtävä harjoittamastaan tässä laissa tarkoitettuun toiminnasta kirjallinen ilmoitus Liikenteen turvallisuusvirastolle. Ilmoituksessa on oltava rataverkon haltijan nimi ja täydelliset yhteystiedot. Lisäksi rataverkon haltijan on osoitettava ilmoituksessa täyttävänsä 3 §:ssä säädetty vaatimukset. Ilmoitus on tehtävä viimeistään kolme kuukautta ennen toiminnan aloittamista.

Rataverkon haltijan on viipymättä ilmoitettava 1 momentissa tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuneista muutoksista kirjallisesti Liikenteen turvallisuusvirastolle. Ilmoitus on tehtävä myös toiminnan lopettamisesta ja rataverkon hallinnan siirtämisestä toiselle toiminnanharjoittajalle.

Liikenteen turvallisuusvirastolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada rataverkon haltijaa ja sen toimitusjohtajaa tai muuta liikkeenjohtotehtäviin määrättyä henkilöä koskevia tietoja rikosrekisteristä, sakkorekisteristä, ulosottorekisteristä ja verotuksen tietojärjestelmästä tässä pykälässä tarkoitetun ilmoituksen käsittelyä ja 13 §:ssä tarkoitettua viranomaisvalvontaa varten.

Jos ilmoitetut tiedot ovat puutteellisia tai ilmoitus on muutoin puutteellinen, Liikenteen turvallisuusviraston on viipymättä varattava rataverkon haltijalle tilaisuus täydentää ilmoitustaan kohdullisessa määräajassa, joka ei saa olla kahta viikkoa lyhyempi.

6 §

Rataverkon haltijan vastuu

Rataverkon haltija vastaa metro- ja raitiorataverkon turvallisuudesta sekä rataverkon käyttöön liittyvien riskien hallinnasta harjoittamansa toiminnan osalta. Rataverkon haltijan on otettava toiminnassaan huomioon Liikenteen turvallisuusviraston 3 momentin nojalla määräämät metro- ja raitioliikennejärjestelmän turvallisuustavoitteet.

7 §

Turvallisuusjohtamisjärjestelmä

Rataverkon haltijalla on oltava turvallisuusjohtamisjärjestelmä, joka tarjoaa järjestelmällisen tavan tunnistaa vaaroja ja hallita riskejä varmistaen samalla, että tunnistettujen vaarojen ja riskien hallintatoimet ovat tehokkaita. Turvallisuusjohtamisjärjestelmällä on varmistettava kaikkien organisaation toimintaan kuuluvien riskien hallinta.

Rataverkon haltijan toimitusjohtaja tai muu liikkeenjohtamisesta vastaava henkilö vastaa turvallisuusjohtamisjärjestelmän tehokkaasta käyttöön ottamisesta ja ylläpitämisestä johtamassaan organisaatiossa.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

9 §

Rataverkon liikenteenohjaus

Rataverkon liikenteenohjauksen on oltava turvallista ja tasapuolista. Liikenteenohjauspalvelujen järjestämisestä vastaa kaupunkiraideliikennettä harjoittava kunnallinen liikelaitos, yhtiö tai muu yhteisö tai rataverkon haltija toiminnanharjoittajana. Rataverkon haltija vastaa liikenteenohjauksesta aina silloin, jos rataverkolla liikennöi yhtä useampi liikenteenharjoittaja. Tässä pykälässä tarkoitettu toiminnanharjoittaja voi järjestää liikenteenohjauspalvelut itse tai hankkia ne toiselta toiminnanharjoittajalta taikka julkisilta tai yksityisiltä palvelujen tuottajilta.

10 §

Rekisteri

Liikenteen turvallisuusvirasto pitää metro- ja raitiorataverkkoa koskevaa rekisteriä. Virasto saa käyttää rekisteriä sille lain mukaan kuuluvien tehtävien ja velvoitteiden hoitamisessa.

Rekisteriin merkitään rataverkon haltijan nimi ja yritys- ja yhteisötunnus, mahdollinen aputoiminimi, osoite- ja muut yhteystiedot sekä rataverkon haltijan 5 §:n nojalla antamassaan ilmoituksessa ilmoittamat muut tiedot.

Rataverkon haltijan on toimitettava tiedot rajapinnan kautta tai muutoin sähköisessä muodossa siten kuin siitä Liikenteen turvallisuusviraston kanssa sovitaan. Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietojen lähettäjän on esitettävä selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 2 momentissa tarkoitetuista tiedoista ja niiden toimittamisesta.

12 §

Valvonta

Virasto valvoo:

2) rataverkon haltijan turvallisuusjohtamisjärjestelmien vaatimustenmukaisuutta ja suorituskyyä;

13 §

Viranomaisvalvonnan suorittaminen

Virastolla on valvontatehtävän hoitamiseksi oikeus:

1) päästä valvonnan edellyttämässä laajuudessa ja, jos se on valvonnan suorittamiseksi perusteltua, rataverkon haltijan ja metro- ja raitioliikennejärjestelmään kuuluvaa tehtävää suorittavan

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

yrityksen toimitiloihin, muihin tiloihin ja valvonnan kohteen omistamiin tai hallinnassa oleviin kalustoyksiköihin lukuun ottamatta pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviä tiloja;

4) päästä tarkastamaan valvontatehtävän kannalta tarpeellisia rataverkon haltijan hallinnassa tai käytössä olevia tietoja.

Virasto voi käyttää valvonnassa asiantuntijan apua, jos se on valvonnan toimittamiseksi tarpeellista. Asiantuntijan on oltava perehtynyt kaupunkiraideliikennettä koskeviin vaatimuksiin. Asiantuntijaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen hoitaessaan tässä pykälässä tarkoitettuja tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974). Poliisin velvollisuudesta antaa virka-apua säädetään poliisilain (872/2011) 9 luvun 1 §:ssä.

15 §

Onnettomuuksista ja vaaratilanteista ilmoittaminen

Edellä 9 §:ssä tarkoitetun toiminnanharjoittajan on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, ilmoitettava Liikenteen turvallisuusvirastolle viipymättä tietoonsa tulleistä vakavista onnettomuuksista ja muista kuin yleiseltä merkitykseltään vähäisistä metrolikenteen onnettomuuksista ja vaaratilanteista.

16 §

Onnettomuutta tai vaaratilannetta koskevan tiedon käyttö

Edellä 9 §:ssä tarkoitettu toiminnanharjoittaja ei saa kohdella syrjivästi palveluksessaan olevaa työntekijää tai muuta henkilöä, joka tekee ilmoituksen tiedossaan mahdollisesti olevasta vaaratilanteesta.

17 §

Kaupunkiraideliikenteen viestintä ja tallenteet

Edellä 9 §:ssä tarkoitettu toiminnanharjoittaja saa käyttää kaupunkiraideliikenteen viestintään viestintäverkkoa varmistuttuaan, että viestintäverkon käyttäminen on tietoturvallista. Kaupunkiraideliikenteen liikenneturvallisuuteen ja liikenteenohjaukseen liittyvään viestintään käytettäviä viestintäyhteyksiä ei saa käyttää muuhun viestintään.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

18 §

Varautuminen poikkeusoloihin ja häiriötilanteisiin

Rataverkon haltijan on varauduttava poikkeusoloihin ja huolehdittava siitä, että sen toiminta jatkuu mahdollisimman häiriöttömästi myös valmiuslaissa (1552/2011) tarkoitetuissa poikkeusoloissa ja niihin rinnastettavissa häiriötilanteissa. Rataverkon haltijan on osallistuttava toimintansa edellyttämällä tavalla valmiussuunnitteluun ja valmisteltava etukäteen poikkeusoloissa ja niihin rinnastettavissa normaaliolojen häiriötilanteissa tapahtuvaa toimintaa.

Sen lisäksi, mitä valmiuslaissa säädetään valtioneuvoston ja ministeriön toimivallasta, valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitetun poikkeusoloihin ja niihin rinnastettaviin normaaliolojen häiriötilanteisiin varautumisen edellyttämän valmiussuunnittelun järjestämisestä.

19 §

Liikenteen turvallisuusviraston oikeus tehostekeinoihin ja toiminnan harjoittamisen kieltäminen

Liikenteen turvallisuusvirasto voi määrätä rataverkon haltijan korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä, asettaa sille velvoitteita taikka kieltää toimenpiteen, jos asianomainen toimii tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti. Tehosteeksi virasto voi asettaa uhkasakon, teettämisuhan tai keskeyttämisuhan. Niistä säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

Jos rataverkon haltija ei täytä 3 §:ssä säädettyjä vaatimuksia, Liikenteen turvallisuusviraston on viipymättä 5 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen saatuaan tai saatuaan asiasta muutoin tiedon varattava rataverkon haltijalle tilaisuus esittää selvitys puutteellisuudesta ja toimenpiteistä, joilla vaatimusten täyttäminen aiotaan hoitaa. Jollei rataverkon haltija täytä vaatimuksia kohtuullisessa määräajassa, joka ei saa olla kahta kuukautta lyhempi, virasto voi kieltää rataverkon haltijaa jatkamasta toimintaansa toistaiseksi tai määräajaksi, jos puutteellisuutta on pidettävä toiminnan turvallisuuden kannalta olennaisena. Jos puutteellisuus on vähäinen, virasto voi asettaa puutteellisuuden korjaamiseksi uuden määräajan, joka ei saa olla kahta viikkoa lyhempi.

21 §

Vuosimaksu

Edellä 9 §:ssä tarkoitetun toiminnanharjoittajan on suoritettava Liikenteen turvallisuusvirastolle vuosimaksuna 40 000 euroa. Maksu peritään yhdeltä toiminnanharjoittajalta vuosittain vain kerran riippumatta siitä, toimiiko tämä sekä rataverkon haltijana että liikenteenharjoittajana. Vuosimaksulla katetaan niitä kustannuksia, jotka virastolle aiheutuvat kaupunkiraideliikenteen turvallisuuden kehittämisestä ja valvonnasta sekä viraston ylläpitämisen 10 §:ssä tarkoitetun rekisterin ja liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) V osan 1 luvun 1 §:ssä tarkoitetun rekisterin pitämisestä ja viraston muista kaupunkiraideliikenteen hallinnollisista viranomaistehtävistä.

Vuosimaksu on suoraan ulosottokelpoinen. Sen perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007). Jollei maksua suoriteta viimeistään eräpäivänä,

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

maksamattomalle määrälle peritään vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan. Liikenteen turvallisuusvirasto voi viivästyskoron sijasta periä toiminnanharjoittajalta viiden euron suuruisen viivästysmaksun, jos viivästyskoron määrä jää tätä pienemmäksi.

23 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta liikkuu tai oleskelee asiattomasti metrorata-verkolla, metron ratapiha-alueella, metrosillalla taikka metrotunnelissa, joka ei ole yleisön käytettävissä, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen eikä siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *kaupunkiraideliikennelainsäädännön rikkomisesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

kiinnityksestä ilma-aluksiin annetun lain 1 ja 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kiinnityksestä ilma-aluksiin annetun lain (211/1928) 1 §:n 1 momentti ja 3 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 596/1964, seuraavasti:

1 §

Ilma-alus, joka on Suomessa rekisteröity tai merkitty liikenneasioiden rekisteriin, voidaan kiinnittää rahamääräisen sitoumuksen täyttämisen vakuudeksi.

3 §

Kiinnitystä ilma-aluksiin koskevat asiat käsittelee se viranomainen, joka pitää liikenneasioiden rekisteriä. Merkinnät näissä asioissa on tehtävä mainittuun rekisteriin.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

kuljettajantutkintotoiminnan järjestämisestä annetun lain 3 b ja 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuljettajantutkintotoiminnan järjestämisestä annetun lain (535/1998) 3 b §:n 5 kohta ja 12 §, sellaisina kuin ne ovat, 3 b §:n 5 kohta laissa 73/2015 ja 12 § laissa 1295/2009, seuraavasti:

3 b §

Kuljettajantutkintotoimintaa koskeva sopimus

Kuljettajantutkintotoimintaa koskevassa sopimuksessa on 3 a §:n 3 momentissa säädetyn lisäksi sovittava:

5) liikenneasioiden rekisterin käyttämisessä ja tietojen tallettamisessa noudatettavasta menettelystä sekä palvelun tuottajalta edellytettävän tietosuojan ja tietoturvan osoittamisesta;

12 §

Henkilörekisteritiedot

Liikenteen turvallisuusvirastolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada tarpeellisia tietoja rikosrekisteristä kuljettajantutkinnon vastaanottajalle sekä kuljettajantutkintoja ja ajolupakokeita vastaanottavalle henkilölle asetettujen luotettavuusvaatimusten toteamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

laivaisännistöyhtiön ja laivaisännän verottamisesta annetun lain 1 ja 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan laivaisännistöyhtiön ja laivaisännän verottamisesta annetun lain (273/1983) 1 § ja 6 §:n 2 momentti seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

1 §

Liiketoimintaa harjoittavien yhteisöjen perustaman laivanisännistöyhtiön, jonka käyttöomaisuuteen kuuluu yksi kauppamerenkulkuun käytettävä Suomessa Liikenteen turvallisuusviraston ylläpitämään liikenneasioiden rekisteriin tai Ahvenanmaan valtionviraston ylläpitämään alusrekisteriin merkitty alus, sekä tällaisen yhtiön laivanisäntien verottamisessa noudatetaan tämän lain säännöksiä.

6 §

Lakia sovelletaan niihin liiketoimintaa harjoittavien yhteisöjen perustamiin laivanisännistöyhtiöihin, jotka on perustettu ja joille kuuluva alus on merkitty liikenneasioiden rekisteriin tai alusrekisteriin laivanisäntien nimiin vuonna 1983 tai sen jälkeen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

laivavarustelain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan laivavarustelain (1503/2011) 11 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 914/2016, seuraavasti:

11 §

Poikkeuksellinen tekninen keksintö

Liikenteen turvallisuusvirasto voi sallia poikkeuksellisen teknisenä keksintönä pidettävän laivavarusteen sijoittamisen alukseen, vaikka laivavaruste ei täytä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuja vaatimuksia. Edellytyksenä on, että laivavarusteen valmistaja tai tämän valtuutettu edustaja osoittaa Liikenteen turvallisuusvirastolle, että laivavaruste on vähintään yhtä tehokas kuin vastaavaan käyttöön tarkoitettu ruorimerkillä varustettu laivavaruste. Liikenteen turvallisuusvirasto voi laivavarusteen valmistajan tai tämän valtuutetun edustajan kustannuksella käyttää ulkopuolisia testaus- tai tarkastuspalveluja taikka muita palveluja vastaavan tehokkuuden osoittamiseksi. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, sovelletaan myös Euroopan unionin jäsenvaltion rekisteristä liikenneasioiden rekisteriin tai Ahvenanmaan valtionviraston ylläpitämään alusrekisteriin siirrettävään alukseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

laivaväen luetteloinnista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan laivaväen luetteloinnista annetun lain (1360/2006) 8 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1334/2009, sekä
muutetaan 5 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1334/2009, seuraavasti:

5 §

Merimiesluettelo

Laivaväen palvelussuhteita koskevien tietojen luotettavaa rekisteröintiä varten Liikenteen turvallisuusvirasto pitää merimiesluetteloa suomalaisessa aluksessa työskentelevien henkilöiden merimiestoimista osana liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) V osassa tarkoitettua liikenneasioiden rekisteriä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

laivaväen lääkärintarkastuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan laivaväen lääkärintarkastuksista annetun lain (1171/2010) 9 §:n 4 momentti sekä
muutetaan 3 §:n 3 kohta seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

3) *merimieslääkärillä* liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) IV osan 3 luvun 3 §:ssä tarkoitettua merimieslääkärää;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain (1687/2009) 3 §:n 3 ja 4 momentti, 16—21 §, 22 §:n 2 momentti, 24 §, 33 §:n 2 momentti ja 39 §:n 4, 5 ja 7 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 3 ja 4 momentti, 16—18 §, 22 §:n 2 momentti, 33 §:n 2 momentti ja 39 §:n 5 kohta laissa 95/2013, 19 ja 21 § osaksi laissa 95/2013 ja 20 § laissa 878/2014, sekä

muutetaan 1 §:n 1 momentti, 2 luvun otsikko, 5 §:n 4 momentti, 15 §, 33 §:n otsikko ja 41 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 5 §:n 4 momentti ja 33 §:n otsikko laissa 95/2013, 15 § osaksi laeissa 1321/2011 ja 95/2013 ja 41 §:n 1 momentti laissa 878/2014, seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään aluksen miehityksestä ja vahdinpidosta.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

2 luku

Aluksen miehitys ja vahdinpito

5 §

Turvallinen miehitys

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä huvialuksen, vuokraveneen ja kotimaanliikenteessä liikennöivän aluksen miehityksestä.

15 §

Huvialuksen päällikön pätevyys

Huvialuksen päälliköllä on oltava kansainvälinen huviveneen kuljettajan pätevyyskirja.

33 §

Kotimaanliikenteen liikennealueiden rajat

41 §

Muutoksenhaku

Liikenteen turvallisuusviraston päätökseen 28 §:ssä tarkoitetun todistuskirjan peruuttamista koskevassa asiassa saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen noudattaen hallintolainkäyttölakia (586/1996).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Laki

liikennevakuutuslain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liikennevakuutuslain (460/2016) 2 §:n 7 kohta seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

7) *rekisterillä* liikenteen palveluista annetussa laissa (320/2017) tarkoitettua liikenneasioiden rekisteriä;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

Liikenteen turvallisuusvirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Liikenteen turvallisuusvirastosta annetun lain (863/2009) 2 §:n 1 momentin 4, 6 ja 7 kohta, sellaisena kuin niistä on 2 §:n 1 momentin 7 kohta laissa 74/2015, sekä
lisätään 2 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 74/2015, uusi 4 a ja 8 a kohta seuraavasti:

2 §

Tehtävät

Viraston tehtävänä on:

4) huolehtia toimialaansa kuuluvista liikennemarkkinoihin, liikkumispalveluiden edistämiseen ja liikennejärjestelmän kehittämiseen liittyvistä tehtävistä;

4 a) edistää liikenteeseen ja liikennemarkkinoihin kuuluvaa digitalisaatiota sekä mahdollistaa liikenteeseen liittyvien kokeilujen, tutkimuksen ja innovaatioiden toteutuminen;

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

- 6) hoitaa toimialansa kiinnitys-, verotus- ja rekisteröintitehtäviä sekä tietopalvelutehtäviä;
7) myöntää toimialalla edellytettäviä lupia, hyväksyntöjä ja muita päätöksiä ja huolehtia pätevyyden arvioinnin järjestelystä;

8 a) huolehtia sille annettujen liikenteen hinnoitteluun liittyvien tehtävien hoitamisesta;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

matkustaja-aluksen henkilöluetteloista annetun lain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan matkustaja-aluksen henkilöluetteloista annetun lain (1038/2009) 10 §:n 1 momentti seuraavasti:

10 §

Henkilöluettelointijärjestelmän perustaminen ja hyväksyminen sekä henkilöluettelon pitäjän nimeäminen

Yhtiön, jonka matkustaja-alus on merkitty Liikenteen turvallisuusviraston ylläpitämään liikenneasioiden rekisteriin tai Ahvenanmaan valtionviraston ylläpitämään alusrekisteriin, on perustettava henkilöluettelointijärjestelmä, jos yhtiön on 5 §:n mukaisesti laskettava ja ilmoitettava matkustaja-aluksella olevien henkilöiden lukumäärä tai 6 §:n mukaisesti kirjattava ja ilmoitettava aluksella olevien henkilöiden henkilötiedot. Samoilla tai samanlaisilla reiteillä ei saa käyttää eri järjestelmiä ilman erityistä syytä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Laki

merellä toimivien kalastus- ja vesiviljelyalusten rekisteröinnistä annetun lain 23 ja 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merellä toimivien kalastus- ja vesiviljelyalusten rekisteröinnistä annetun lain (690/2010) 23 §:n 1 momentin 2 kohta ja 24 §:n 1 momentin 3 kohta seuraavasti:

23 §

Rekisterinpitäjän oikeus saada tietoja viranomaisilta

Rekisterinpitäjällä on sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta säädetään, oikeus saada rekisterin ylläpidon ja käyttötarkoituksen kannalta välttämättöminä tietoina:

2) aluksia koskevia rekistereitä pitäviltä viranomaisilta tiedot näihin rekistereihin rekisteröityjä kalastusaluksia ja niiden omistajia ja haltijoita koskevista merkinnöistä;

24 §

Henkilötietoja sisältävien tietojen luovuttaminen

Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentissa säädetään, rekisteriin talletettuja henkilötietoja sisältäviä tietoja voidaan luovuttaa jäljennöksinä, tulosteina tai teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti:

3) Liikenteen turvallisuusvirastolle merenkulun ohjausta, meriturvallisuuden valvontaa ja liikenneasioiden rekisterin ylläpitoa varten;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

merilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan merilain (674/1994) 15 luvun 26—28 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 77/2015, sekä

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

muutetaan 1 luvun 1 §:n 2 momentin 4 kohta, 1 §:n 4 momentin 2 kohta, 2 §, 4 §:n 1 momentti, 6 §, 2 luvun 1 §, 4 luvun 1 §:n 2 momentti, 5 luvun 1 §:n 1 momentti, 14 §:n 3 momentti, 15 §:n 1 momentin 5 kohta, 10 a luvun 6 § ja 8 §:n 1 momentti, 11 a luvun 7 §:n 1 momentti sekä 15 luvun 24 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 1 §:n 2 momentin 4 kohta, 1 §:n 4 momentin 2 kohta ja 11 a luvun 7 §:n 1 momentti laissa 860/2016, 4 luvun 1 §:n 2 momentti laissa 234/1995, 10 a luvun 6 § laissa 686/2008, 10 a luvun 8 §:n 1 momentti laissa 1688/2009 sekä 15 luvun 24 §:n 1 momentti laissa 249/2017, seuraavasti:

1 luku

Alusta koskevat yleiset säännökset

1 §

Aluksen kansallisuus

Liikenteen turvallisuusviraston on hyväksyttävä muu kuin 1 momentissa tarkoitettu alus suomalaiseksi, jos:

4) alus on poistettu toisen valtion alusrekisteristä siksi ajaksi kun se on rekisteröitynä Liikenteen turvallisuusviraston ylläpitämään liikenneasioiden rekisteriin tai Ahvenanmaan valtionviraston ylläpitämään alusrekisteriin.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi hyväksyä muun kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitetun aluksen suomalaiseksi, jos:

2) alus on poistettu toisen valtion alusrekisteristä siksi ajaksi kun se on rekisteröitynä Liikenteen turvallisuusviraston ylläpitämään liikenneasioiden rekisteriin tai Ahvenanmaan valtionviraston ylläpitämään alusrekisteriin;

2 §

Aluksen rekisteröinti

Suomalaisen aluksen, jota käytetään kauppamerenkulkuun, tulee olla merkitty liikenneasioiden rekisteriin liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) mukaisesti tai Ahvenanmaan valtionviraston ylläpitämään alusrekisteriin alusrekisterilain (512/1993) mukaisesti.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

4 §

Aluksen kotipaikka

Suomessa rekisteröidyn aluksen kotipaikka on se tämän maan satamapaikka, joka liikenneasioiden rekisteriin tai Ahvenanmaan valtionviraston ylläpitämään alusrekisteriin on omistajan ilmoituksen mukaan sellaiseksi merkitty.

6 §

Saannon pysyvyys kaksoisluovutuksessa

Jos joku luovuttaa aluksen tai laivaosuuden useammalle ja se, jolle jälkimmäinen luovutus tapahtui, on saanut saantonsa merkityksi liikenneasioiden rekisteriin tai Ahvenanmaan valtionviraston ylläpitämään alusrekisteriin, on aikaisempi luovutus tehoton häntä kohtaan, jos hänen saantonsa tapahtui vilpittömässä mielessä ja vastiketta vastaan.

2 luku

Aluksen rekisteröinti

1 §

Aluksen rekisteröinti liikenneasioiden rekisteriin ja alusrekisteriin

Aluksen rekisteröinnistä säädetään liikenteen palveluista annetussa laissa ja alusrekisterilaissa.

4 luku

Aluksen takavarikko

1 §

Soveltamisala

Luvun säännöksiä sovelletaan alukseen, joka on merkitty Liikenteen turvallisuusviraston ylläpitämään liikenneasioiden rekisteriin, Ahvenanmaan valtionviraston ylläpitämään alusrekisteriin tai vastaavaan ulkomaiseen rekisteriin.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

5 luku

Laivanisännistöyhtiö

1 §

Luvun soveltamisala

Tämän luvun säännöksiä sovelletaan, kun kaksi tai useampi sopivat kauppamerenkulun harjoittamisesta laivanisännistöyhtiön muodossa omistamallaan yhdellä liikenneasioiden rekisteriin tai Ahvenanmaan valtionviraston ylläpitämään alusrekisteriin merkityllä aluksella.

14 §

Laivanisännän vastuu

Laivaosuuden siirtäjä vastaa kolmannelle henkilölle isännistötoimintaan perustuvasta velvoitteesta, joka on syntynyt ennen siirtoa. Hän vastaa myös siirron jälkeen syntyneestä velvoitteesta vilpittömässä mielessä olevalle kolmannelle henkilölle, kunnes siirto on merkitty liikenneasioiden rekisteriin tai Ahvenanmaan valtionviraston ylläpitämään alusrekisteriin. Uusi laivanisäntä vastaa kolmannelle henkilölle vain sellaisesta velvoitteesta, joka on syntynyt siirron jälkeen.

15 §

Laivanisännistöyhtiön purkaminen

Laivanisännällä on oikeus vaatia laivanisännistöyhtiön purkamista:

5) jos yhtiölle kuuluva alus lakkaa olemasta suomalainen ja se on poistettu liikenneasioiden rekisteristä tai Ahvenanmaan valtionviraston ylläpitämästä alusrekisteristä.

10 a luku

Vastuu aluksen polttoaineen aiheuttamasta pilaantumisvahingosta

6 §

Suomalaista alusta koskeva vakuuttamisvelvollisuus

Liikenteen turvallisuusviraston ylläpitämään liikenneasioiden rekisteriin tai Ahvenanmaan valtionviraston ylläpitämään alusrekisteriin merkityn aluksen, jonka bruttovetoisuus on yli 1 000, rekisteröidyn omistajan on otettava ja pidettävä voimassa vakuutus tai muu rahavakuus, joka kat-

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

taa tämän luvun tai toisessa sopimusvaltiossa voimassa olevan vastaavan lainsäädännön mukaisen aluksen omistajan vastuun 9 luvun 5 §:ssä tarkoitettuun määrään saakka.

8 §

Vakuutusta tai vakuutta koskeva todistus

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa hakemuksesta liikenneasioiden rekisteriin tai Ahvenanmaan valtionviraston ylläpitämään alusrekisteriin merkityn aluksen rekisteröidylle omistajalle todistuksen 6 §:ssä tarkoitetun vakuutuksen tai vakuuden voimassaolosta. Liikenteen turvallisuusvirasto voi myös antaa todistuksen vakuutusvelvollisuuden täyttämisestä 7 §:n 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa, jos alusta ei ole rekisteröity missään sopimusvaltiossa.

— — — — —

11 a luku

Vastuu merenkulkuonnettomuudesta aiheutuvan hylyn poistamisesta

7 §

Vakuutusta tai vakuutta koskeva todistus

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa hakemuksesta liikenneasioiden rekisteriin tai Ahvenanmaan valtionviraston ylläpitämään alusrekisteriin merkityn aluksen rekisteröidylle omistajalle todistuksen 6 §:ssä tarkoitetun vakuutuksen tai vakuuden voimassaolosta. Liikenteen turvallisuusvirasto voi myös antaa todistuksen vakuutusvelvollisuuden täyttämisestä, jos alusta ei ole rekisteröity missään Nairobin yleissopimuksen osapuolena olevassa valtiossa.

— — — — —

15 luku

Matkustajien ja matkatavaran kuljetus

24 §

Vakuutusta tai vakuutta koskeva todistus

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa hakemuksesta liikenneasioiden rekisteriin tai Ahvenanmaan valtionviraston ylläpitämään alusrekisteriin merkityn aluksen rekisteröidylle omistajalle todistuksen Ateena-asetuksen liitteen I 4 a artiklassa tarkoitetun vakuutuksen tai vakuuden voimassaolosta. Liikenteen turvallisuusvirasto voi myös antaa todistuksen vakuutusvelvollisuuden täyttämisestä, jos alusta ei ole rekisteröity missään sopimusvaltiossa.

— — — — —

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyn parantamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyn parantamisesta annetun lain (1277/2007) 4 §:n 1 momentin johdantokappale, 5 §:n 2 ja 3 momentti ja 17 §:n 1 momentin 4 kohta,
sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n 1 momentin johdantokappale laissa 967/2008 ja 17 §:n 1 momentin 4 kohta laissa 1317/2009, seuraavasti:

4 §

Aluksen merkitseminen kauppa-alusluetteloon

Tukiviranomaisen on hakemuksesta merkittävä kauppa-alusluetteloon sellainen Suomessa rekisteröity:

5 §

Aluksen poistaminen kauppa-alusluettelosta

Tukiviranomaisen on ennen kauppa-alusluettelosta poistamista koskevan päätöksen tekemistä kuultava aluksen suomalaista omistajaa tai ulkomaisen omistajan Suomeen rekisteröidyllä aluksella varustamotoimintaa harjoittavaa suomalaista työnantajaa, jos poistaminen johtuu muusta syystä kuin aluksen poistumisesta Suomen rekisteristä.

Tukiviranomaisen on ennen kauppa-alusluettelosta poistamista koskevan päätöksen tekemistä kuultava alusrekisterinpitäjää Ahvenmaalla, jos poistaminen koskee Ahvenanmaalla alusrekisteriin merkityn aluksen poistamista kauppa-alusluettelosta ja se johtuu muusta syystä kuin aluksen poistumisesta Suomen rekisteristä.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

17 §

Tukiviranomaisen tiedonsaantioikeus

Tukiviranomaisella on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada:

4) Liikenteen turvallisuusvirastolta tässä laissa tarkoitetun kauppalausluetteloon merkitsemisen ja tuen myöntämisen edellytysten selvittämistä ja valvontaa varten tiedot aluksen katsastuksista, miehityksestä ja alusta koskevista rekisterimerkinnöistä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

merimieseläkelain 139 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merimieseläkelain (1290/2006) 139 §:n 4 kohta, sellaisena kuin se on laissa 296/2015, seuraavasti:

139 §

Eläketurvan järjestämistä ja hoitamista varten tehtävät ilmoitukset

Eläketurvan järjestämistä ja hoitamista varten työnantajan on ilmoitettava eläkekassalle tunnistetietonsa ja tehtävä eläkekassalle kuukausi-ilmoitus kalenterikuukauden aikana työnantajan palveluksessa olleen kunkin työntekijän osalta erikseen. Kuukausi-ilmoitus on tehtävä viimeistään työskentelykuukautta toiseksi seuraavan kalenterikuukauden 10 päivänä ja siinä on ilmoitettava eläkekassalle sen ilmoitusmenetelmiä käyttäen:

4) työntekijän palveluasema kalenterikuukauden päättyessä Liikenteen turvallisuusviraston pitämässä liikenneasioiden rekisterissä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Laki

meripelastuslain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan meripelastuslain (1145/2001) 14 §:n 2 momentin 1, 3, 6 ja 7 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 1 ja 7 kohta laissa 1660/2009, 3 kohta laissa 865/2014 ja 6 kohta laissa 429/2014, seuraavasti:

14 §

Oikeus tietojen saamiseen viranomaisilta

Rajavartiolaitoksella on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä korvauksetta tietoja, jotka ovat tarpeen meripelastustoimen valmiussuunnittelua varten ja vastaavasti vaaratilanteessa meripelastustoimen tehtävien suorittamista varten seuraavasti:

1) Liikenteen turvallisuusviraston pitämästä liikenneasioiden rekisteristä ajoneuvoa sekä sen omistajaa ja haltijaa koskevia tietoja;

3) Liikenteen turvallisuusviraston pitämästä liikenneasioiden rekisteristä sekä Viestintäviraston pitämästä ilmailun hätäpaikannuslähetinrekisteristä ilma-alusta ja ilma-aluksen omistajaa ja haltijaa koskevia tietoja;

6) Liikenteen turvallisuusviraston pitämästä liikenneasioiden rekisteristä venettä sekä veneen omistajaa ja haltijaa koskevia tietoja;

7) Liikenteen turvallisuusviraston pitämästä liikenneasioiden rekisteristä alusta sekä sen omistajaa ja haltijaa koskevia tietoja;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 9 §:n 4 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1720/2015, seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

9 §

Valmisteverottomia ja huoltovarmuusmaksuttomia ovat sen lisäksi, mitä valmisteverotuslaissa säädetään:

4) polttoaineet, jotka käytetään alusliikenteen polttoaineena muuten kuin yksityisellä huvi-aluksella; kalastusalusten polttoaineet ovat kuitenkin verottomia siltä osin kuin niitä käytetään kaupalliseen kalastukseen edellyttäen, että kalastusala on merkitty Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetussa laissa (1048/2016) tarkoitettuun sisävesien kalastusala rekisteriin, merellä toimivien kalastus- ja vesiviljelyalusten rekisteröinnistä annetussa laissa (690/2010) tarkoitettuun kalastusala rekisteriin tai liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) mukaiseen liikenneasioiden rekisteriin taikka näitä vastaavaan Ahvenanmaan maakunnan lainsäädännössä tarkoitettuun kalastusala rekisteriin; ja että kaupallinen kalastaja on merkittynä kalastuslain 94 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun kaupallisten kalastajien rekisteriin tai vastaavaan Ahvenanmaan maakunnan lainsäädännössä tarkoitettuun ammattimaisia kalastajia koskevaan rekisteriin;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

pelastuslain 89 ja 90 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pelastuslain (379/2011) 89 §:n 4 momentin 1 kohta ja 90 §:n 3 momentti, sellaisena kuin niistä on 89 §:n 4 momentin 1 kohta laissa 1171/2016, seuraavasti:

89 §

Tiedonsaantioikeus pelastustoimintaa ja valvontatehtäviä varten

Pelastusviranomaisella on sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, oikeus saada pelastustoiminnan suunnittelua ja toteutusta varten tietoja:

1) Liikenteen turvallisuusvirastolta liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) V osassa tarkoitettuun liikenneasioiden rekisteristä tiedot, jotka ovat välttämättömiä pelastusviranomaisen lakisääteisten tehtävien hoitamiseksi;

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

90 §

Oikeus saada tietoja väestönsuojelutehtäviä varten

Pelastusviranomaisella sekä liikenne- ja viestintäministeriöllä on oikeus salassapitosäännösten estämättä evakuointia ja muuta väestönsuojelua varten saada maksutta liikenneasioiden rekisteristä tarpeellisia tietoja:

- 1) ajoneuvon omistajista tai haltijoista;
 - 2) luonnollisista henkilöistä, jotka ovat hakeneet ajokorttilupaa tai joilla on ajokorttilupa, ajokortti tai ajo-oikeus;
 - 3) luonnollisista henkilöistä rekisteriin talletetuista osoite- ja muista yhteystiedoista;
 - 4) ajokorttiluvan, ajokortin ja ajo-oikeuden myöntämisestä, lajista ja luokasta sekä muista vastaavista tiedoista;
 - 5) ajoneuvon teknisistä tiedoista, yksilöintitiedoista ja kaupallisista tiedoista.
-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

polttoainemaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan polttoainemaksusta annetun lain (1280/2003) 2 §:n 3 momentti, 17 §:n 2 momentti ja 18 §:n 1 momentti seuraavasti:

2 §

Muiden lakien soveltaminen

Jollei tässä laissa toisin säädetä, polttoainemaksua koskevien tietojen käyttöön ja luovutukseen sovelletaan liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) V osaa.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

17 §

Ajoneuvon käytön estäminen ja hyväksyminen katsastuksessa

Katsastuksen suorittaja on määräaikaikatsastusta suorittaessaan velvollinen tarkastamaan, että ajoneuvo ei ole polttoainemaksun laiminlyönnin vuoksi käyttökiellossa. Ajoneuvon katsotaan olevan käyttökiellossa, jos polttoainemaksun laiminlyönnistä on merkintä liikenneasioiden rekisterissä, jollei esitetä luotettavaa selvitystä maksun suorittamisesta tai 16 §:n 2 momentin nojalla tehtyä päätöstä käyttökiellon peruuttamisesta.

18 §

Polttoainemaksua koskevien tietojen julkisuus ja tietojen antaminen

Polttoainemaksua koskevat tiedot ovat julkisia lukuun ottamatta polttoainemaksun huojoennus- ja lykkäyshakemuksia sekä käyttökiellosta vapauttamista koskevia hakemusasiakirjoja niihin liittyvine asiakirjoina. Polttoainemaksua ja maksuvelvollista koskevien tietojen luovuttamiseen sovelletaan lisäksi liikenteen palveluista annetun lain V osan 3 lukua.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

rautatiekuljetuslain 8 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rautatiekuljetuslain (1119/2000) 8 a §:n 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 843/2009, seuraavasti:

8 a §

Yhteisö säännökset rautatiematkustajien oikeuksista ja velvollisuuksista

Rautatievastuuasetusta ei sovelleta Suomen ja Venäjän välisessä suorassa kansainvälisessä rautatieliikenteessä.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Rautatievastuuasetuksen 10 artiklaa matkatietojärjestelmistä ja varausjärjestelmistä, 17 artiklaa matkalipun hinnan korvaamisesta sekä 18 artiklan 2 kohdan a ja b alakohtaa ateria- ja majoittamisvelvollisuudesta ei sovelleta taajamajunaliikenteeseen seuraavilla rataosuuksilla:

- 1) Helsinki—Kirkkonummi;
- 2) Helsinki—Karjaa;
- 3) Helsinki—Vantaankoski—Lentoasema—Hiekkaharju—Helsinki;
- 4) Helsinki—Riihimäki—Tampere;
- 5) Helsinki—Lahti;
- 6) Lahti—Riihimäki.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

rautatielain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan rautatielain (304/2011) 3 ja 10—15 §, 69 §:n 5 momentti ja 94 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 3 ja 12 § laissa 1394/2015 sekä 11 § osaksi laeissa 1220/2015 ja 1394/2015,
muutetaan 2 §:n 19 kohta, 20 §:n 1 momentti, 35 §:n 1 momentti, 68 §, 73 a §:n otsikko ja 1 ja 2 momentti sekä 81 §, sellaisina kuin niistä ovat 20 §:n 1 momentti, 35 §:n 1 momentti sekä 73 a §:n otsikko ja 1 ja 2 momentti laissa 1394/2015, 68 § osaksi laissa 939/2013 ja 81 § laissa 939/2013, sekä
lisätään lakiin uusi 68 a §, 85 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1394/2015, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi ja lakiin uusi 94 b § seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

19) *kalustoyksikön haltijalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on kalustoyksikön omistajana tai muutoin oikeus käyttää sitä kuljetusvälineenä ja joka on rekisteröity sen haltijana liikenteen palveluista annetussa laissa (320/2017) tarkoitettuun liikenneasioiden rekisteriin;

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

20 §

Oikeus rataverkolle pääsyyn ja oikeus sen käyttämiseen

Tämän luvun mukaisesti myönnettyä ratakapasiteettia rataverkolla saa harjoittamaansa rautatieliikennettä varten käyttää rautatieyrittäjä, jolla on liikenteen palveluista annetun lain II osan 5 luvun 1 §:n 1 kohdassa tarkoitettu toimilupa ja joka muutoinkin täyttää mainitussa pykälässä rautatieliikenteen harjoittamiselle säädetyt edellytykset. Myös muut rautatieliikenteen harjoittajat saavat käyttää tämän luvun mukaisesti myönnettyä ratakapasiteettia liikennöintiä varten, jos mainitussa pykälässä säädetyt liikennöinnin edellytykset täyttyvät.

35 §

Koulutuspalvelujen tarjoaminen

Liikenteen palveluista annetun lain II osan 8 luvun 3 §:ssä tarkoitetun oppilaitoksen on tarjottava tasapuolisella ja syrjimättömällä tavalla korvausta vastaan koulutuspalveluja tässä laissa tarkoitettua toimintaa harjoittaville yhtiöille ja muille yhteisöille, jos koulutus on tarpeellista turvallisuustodistuksen tai turvallisuusluvan saamista koskevien vaatimusten täyttämiseksi. Korvauksen tulee olla tasapuolinen ja kohtuullinen ottaen huomioon koulutuksesta aiheutuneet kustannukset ja kohtuullinen tuotto.

68 §

Venäjän federaatiosta saapuvien kalustoyksiköiden rekisteröinti

Suomen ja Venäjän välistä rautatieyhdyshenkilöliikennettä Suomessa harjoittavan rautatieyrittäjän on saatuaan liikenteen palveluista annetun lain V osan 2 luvun 3 §:ssä tarkoitetut tiedot ilman aiheutonta viivytystä ja viimeistään 57 §:ssä tarkoitettua käyttöönottolupaa hakiessaan ilmoitettava Liikenteen turvallisuusvirastolle Venäjän federaatiosta saapuvista kalustoyksiköistä liikenneasioiden rekisteriin merkittävät tiedot kalustoyksikön:

- 1) omistajasta tai haltijasta;
- 2) käyttöön liittyvistä rajoituksista;
- 3) huoltosuunnitelmaan liittyvistä turvallisuuden kannalta olennaisista tiedoista.

68 a §

Kalustotietojen toimittaminen rekisteristä

Muiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden turvallisuusviranomaisilla ja tutkintaelimillä on tarkastustehtävien ja onnettomuustutkintaan liittyvien tehtävien hoitamista varten oikeus saada salassapitosäynnösten estämättä niitä tietoja, joita Liikenteen turvallisuusvirasto tallentaa liikenteen palveluista annetun lain V osan 2 luvun 3 §:n nojalla rekisteriin. Tietoja on annettava perustellusta pyynnöstä myös muiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

sääntelyelimille, Euroopan rautatievirastolle, rautatieliikenteen harjoittajille ja rataverkon haltijoille sekä sellaisille henkilöille tai organisaatioille, jotka rekisteröivät kalustoyksikköjä tai jotka on yksilöity kalustoyksikköä rekisteröitäessä.

73 a §

Sääntelyelimen ja Liikenteen turvallisuusviraston välinen tietojen vaihto ja yhteistyö

Sääntelyelimen on tehtävä yhteistyötä ja vaihdettava tietoa rautatiemarkkinadirektiivin mukaisena toimilupaviranomaisena ja rautateiden kansallisena turvallisuusviranomaisena toimivan Liikenteen turvallisuusviraston kanssa rautatiemarkkinoiden kilpailuun ja turvallisuuteen liittyvien kielteisten vaikutusten ehkäisemiseksi.

Sääntelyelin voi esittää Liikenteen turvallisuusvirastolle suosituksia sellaisissa asioissa, joilla voi olla vaikutuksia kilpailuun rautatieliikenteen markkinoilla. Liikenteen turvallisuusvirasto voi esittää sääntelyelimelle suosituksia sellaisissa asioissa, joilla voi olla vaikutusta rautatiejärjestelmän turvallisuuteen.

81 §

Varautuminen poikkeusoloihin ja häiriötilanteisiin

Turvallisuussluvan haltijan on varauduttava poikkeusoloihin ja huolehdittava siitä, että sen toiminta jatkuu mahdollisimman häiriöttömästi myös valmiuslaissa (1552/2011) tarkoitetuissa poikkeusoloissa ja niihin rinnastettavissa normaaliolojen häiriötilanteissa. Sen on osallistuttava toimintansa edellyttämällä tavalla valmiussuunnitteluun ja valmisteltava etukäteen poikkeusoloissa ja niihin rinnastettavissa normaaliolojen häiriötilanteissa tapahtuvaa toimintaa.

Sen lisäksi, mitä valmiuslaissa säädetään valtioneuvoston ja ministeriön toimivallasta, valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitetun poikkeusoloihin ja niihin rinnastettaviin normaaliolojen häiriötilanteisiin varautumisen edellyttämän valmiussuunnittelun järjestämisestä.

85 §

Rangaistussäännökset

Jos kuljettaja tai muuta rautatieturvallisuuteen olennaisesti vaikuttavaa tehtävää suorittava henkilö hoitaa tehtävänsä, vaikka hänen verensä alkoholipitoisuus on alkoholin käyttämisestä kohonnut tai hän on käyttänyt muuta huumaavaa ainetta kuin alkoholia niin, että sitä on hänen elimistössään havaittava määrä, hänet on tuomittava, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *huumaavan aineen käyttämisestä rautatieliikenteessä* sakkoon.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

94 b §

Toimintakyvyn heikkeneminen

Rautatieturvallisuuteen vaikuttavaa tehtävää ei saa hoitaa se, jonka veren alkoholipitoisuus on alkoholin käyttämisestä kohonnut tai joka on käyttänyt muuta huumavaa ainetta niin, että sitä on hänen elimistössään havaittava määrä.

Rautatieturvallisuuteen vaikuttavaa tehtävää ei saa hoitaa myöskään henkilö, joka sairauden tai väsymyksen johdosta taikka muusta vastaavasta syystä ei voi hoitaa tehtävää liikenneturvallisuutta vaarantamatta.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

rikesakkorikkomuksista annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikesakkorikkomuksista annetun lain (986/2016) 4 § seuraavasti:

4 §

Moottorikäyttöisen ajoneuvon asiakirjoja koskevat rikkomukset

Kuljettajalle määrätään 40 euron rikesakko, jos hän tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo, mitä moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljettaessa vaadittavien asiakirjojen mukana pitämisestä säädetään:

- 1) ajoneuvolain 66 a §:n 2 momentissa;
- 2) tieliikennelaissa tai sen nojalla;
- 3) maanteiden kansainvälisen tavaraliikenteen markkinoille pääsyä koskevista yhteisistä säännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1072/2009 4 artiklan 6 kohdassa tai kansainvälisen linja-autoliikenteen markkinoille pääsyä koskevista yhteisistä säännöistä ja asetuksen (EY) N:o 561/2006 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/2009 19 artiklan 1 kohdassa;
- 4) ajokorttilain (386/2011) 32 §:ssä;
- 5) liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) II osan 3 luvun 13 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain (754/2010) 3 §:n 2 momentin 6 ja 7 kohta sekä
muutetaan 3 §:n 2 momentin 5 kohta, 11 §:n 2 momentti sekä 17 ja 23 § seuraavasti:

3 §

Toimivaltaiset virkamiehet ja sakkomääräyksen soveltamisala

Rangaistusmääräyksen antaa syyttäjä. Sakkomääräyksen antaa poliisimies. Sakkomääräyksessä voidaan määrätä seuraamukseksi enintään 20 päiväsakon suuruinen sakkorangaistus ja menettämisseuraamus sille, joka rikkoo:

5) liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) taksi-, henkilö- tai tavaraliikennettä koskevia säännöksiä;

11 §

Tiedoksianto

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, rikesakkomääräys liitteineen voidaan lähettää rikkomukseen syyllistyneelle postitse hänen ilmoittamaansa tai liikenneasioiden rekisteristä ilmenevään osoitteeseen, jos kyseessä on moottorikäyttöisellä ajoneuvolla tehty liikenne rikkomus, johon syyllistyneen henkilöllisyys on välittömästi todettu. Rikesakkomääräys on tällöin lähetettävä viipymättä ja viimeistään kahden viikon kuluessa rikkomuksen tekopäivästä. Asianomaisen henkilön katsotaan saaneen rikesakkomääräyksestä tiedon seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun se on annettu postin kuljetettavaksi. Rikesakkomääräykseen on merkittävä päivä, jona se on annettu postin kuljetettavaksi.

17 §

Rikesakkomääräyksen lähettäminen

Rikesakkomääräys liitteineen lähetetään rikesakkomääräyksen saaneelle postitse liikenneasioiden rekisteristä ilmenevään osoitteeseen. Rikesakkomääräys on lähetettävä viipymättä ja viimeistään kolmen viikon kuluessa rikkomuksen tekopäivästä. Käyttövastaavan esittäessä 15 §:n 2 momentissa tarkoitetun selvityksen rikkomukseen syyllistyneen henkilöllisyydestä rikesakkomääräys saadaan kuitenkin lähettää kahden viikon kuluessa tällaisen tiedon saamisesta.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Asianomaisen henkilön katsotaan saaneen määräyksestä tiedon seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun määräys on annettu postin kuljetettavaksi. Määräykseen on merkittävä päivä, jona se on annettu postin kuljetettavaksi.

23 §

Kirjallinen huomautus

Jos 14 §:n 1 tai 2 kohdassa tarkoitettu rikkomus on olosuhteet huomioon ottaen vähäinen, rikkomukseen käytetyn ajoneuvon rekisteriin merkitylle omistajalle, haltijalle tai tilapäiselle käyttäjälle voidaan muihin toimenpiteisiin ryhtymättä antaa kirjallinen huomautus. Huomautuksen antaa poliisimies, ja se lähetetään huomautuksen saaneen henkilön liikenneasioiden rekisteristä ilmenevään osoitteeseen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetun lain 42 ja 91 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetun lain (255/2014) 42 §:n 1 momentin 3 kohta ja 91 §:n 1 momentin 7 kohta seuraavasti:

42 §

Oikeus saada tietoja eräiden viranomaisten rekistereistä

Pääesikunnalla on 35 §:ssä tarkoitetun tehtävän hoitamiseksi oikeus salassapitosäännösten estämättä saada tehtävien suorittamisen kannalta välttämättömät tiedot seuraavasti:

3) liikenteen palveluista annetussa laissa (320/2017) säädetystä liikenneasioiden rekisteristä liikennevälineen omistajaa ja haltijaa koskevia tietoja;

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

91 §

Oikeus saada tietoja eräiden viranomaisten rekistereistä rikoksia ennalta estettäessä ja paljastettaessa

Puolustusvoimien rikosten ennalta estämistä ja paljastamista hoitavilla virkamiehillä on 86 §:n 1 momentissa tarkoitetun tehtävän suorittamiseksi oikeus salassapitosäännösten estämättä saada tehtävien suorittamisen kannalta välttämättömät tiedot seuraavasti:

7) liikenteen palveluista annetussa laissa säädetystä liikenneasioiden rekisteristä liikennevälineen omistajaa ja haltijaa koskevia tietoja;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 24 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 24 a §:n 2 momentin 4 kohta, sellaisena kuin se on laissa 312/2011, seuraavasti:

24 a §

Terveystietojärjestelmän ammattihenkilöiden keskusrekisteri

Rekisteriin merkitään seuraavat tiedot:

4) liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) IV osan 3 luvun 3 §:ssä tarkoitetut tiedot oikeudesta toimia merimieslääkärinä ja merimieslääkärioikeuksien myöntämisen perusteena olevasta koulutuksesta sekä merimieslääkärin työpaikka ja työpaikan yhteystiedot;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Laki

tie- ja maastoliikenneonnettomuuksien tutkinnasta annetun lain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tie- ja maastoliikenneonnettomuuksien tutkinnasta annetun lain (1512/2016) 14 §:n
1 momentin 2 kohta seuraavasti:

14 §

Onnettomuustietorekisterin tiedot

Onnettomuustietorekisteriin talletetaan henkilön tunnistetietojen lisäksi onnettomuustutkin-
nassa tarpeelliseksi katsotut:

— — — — —
2) tiedot liikenne rikoksista rikosrekisteristä ja sakkorekisteristä;
— — — — —

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

tieliikennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan tieliikennelain (267/1981) 6 a luku ja 105 a §, sellaisina kuin ne ovat, 6 a luku laissa
401/2005 ja 105 a § laissa 401/2005 ja 441/2006, sekä
muutetaan 63 §:n 3 momentti ja 106 §, sellaisina kuin ne ovat, 63 §:n 3 momentti laissa 329/
2017 ja 106 § laissa 97/2018, seuraavasti:

63 §

Kuljettajaa koskevat yleiset vaatimukset

— — — — —
Kuljettajalta vaadittavasta ajokortista säädetään ajokorttilaissa ja ajokortin lisäksi vaadittavas-
ta muusta kelpoisuudesta liikenteen palveluista annetussa laissa (320/2017) ja vaarallisten ainei-
den kuljetuksesta annetussa laissa (719/1994).

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

106 §

Ilmoitus liikennerikosta koskevasta päätöksestä

Salassapitosäännösten estämättä poliisin ja tuomioistuimen on ilmoitettava liikenneasioiden rekisteriin tieto moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljettaessa tehdyn liikennerikoksen ja liikenne-rikkomuksen johdosta määräämistään rangaistuksesta taikka rangaistuksen määräämättä jättämisestä tai sitä koskevan syytteen hylkäämisestä, jos tuomioistuin on muutoksenhaun yhteydessä kumonnut tai poistanut aiemmin tuomitun tai määrätyn rangaistuksen, josta on merkintä liikenneasioiden rekisterissä. Tuomioistuimen ja syyttäjän on tallennettava tieto oikeushallinnon valtakunnallisesta tietojärjestelmästä annetussa laissa (372/2010) tarkoitettuun ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmään, jonka kautta tiedot välitetään liikenneasioiden rekisteriin. Ajokieltoihin ja niiden perusteina oleviin liikennerikoksiin ja liikenne rikkomuksiin liittyvästä viranomaisen ilmoitusvelvollisuudesta säädetään ajokorttilaissa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

ulosottomaksuista annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulosottomaksuista annetun lain (34/1995) 2 §:n 4 momentti seuraavasti:

2 §

Maksulajit

Ulosmitatun kiinteistön, määräalan, Liikenteen turvallisuusviraston ylläpitämään liikenneasioiden rekisteriin tai Ahvenanmaan valtionviraston ylläpitämään alusrekisteriin merkityn aluksen, ilma-aluksen, asunto- tai kiinteistöyhtiön osakkeen sekä autokiinnityslain (810/1972) 1 §:ssä mainittujen kiinnityskelpoisten ajoneuvojen ja työkonien pakkohuutokaupasta peritään taulukkomaksun lisäksi myyntimaksu.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Laki

valmiuslain 71 ja 79 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valmiuslain (1552/2011) 71 §:n 2 momentti ja 79 §:n 4 momentti seuraavasti:

71 §

Polttonesteen ostolupa

Poliisilaitoksen liikenteen polttoaineyksikkö myöntää liikenneasioiden rekisteriin merkittyjen 1 momentissa tarkoitettujen moottoriajoneuvojen omistajille tai haltijoille ostoluvat, jotka oikeuttavat luvanhaltijan ostamaan siinä osoitetun määrän polttonestettä tietyinä aikana. Polttonesteen ostoluvan ulkomaan rekisterissä olevalle moottoriajoneuvolle, jonka haltijalla ei ole kotikuntaa Suomessa, voi myöntää se poliisilaitoksen liikenteen polttoaineyksikkö, jolle hakemus on jätetty.

79 §

Vesikuljetusten turvaaminen

Liikenne- ja viestintäministeriö voi 3 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa yhteiskunnan elintärkeiden vesikuljetusten turvaamiseksi määrätä Liikenteen turvallisuusviraston pidättäytymään enintään kuudeksi kuukaudeksi kerrallaan poistamasta alusta Suomen liikenneasioiden rekisteristä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

verotusmenettelystä annetun lain 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 18 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 520/2010, seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

18 §

Viranomaisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) V osan 1 luvun 1 §:ssä tarkoitetun rekisterinpitäjän on toimitettava Verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tieliikenteeseen liittyvät liikenneasioiden rekisteriin tallennetut tiedot.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

vesikulkuneuvorekisteristä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vesikulkuneuvorekisteristä annetun lain (424/2014) 2 §:n 1 momentti, 3—6 luku sekä 36—38 § sekä
muutetaan lain nimike, 1 §, 2 §:n 2 momentti, 3 §:n 2 momentti, 11 §:n 1 ja 4 momentti sekä 39 §, sellaisena kuin niistä on 39 § laissa 995/2016, seuraavasti:

Laki

vesikulkuneuvojen rekisteröinnistä

1 §

Vesikulkuneuvojen rekisteröinti

Vesikulkuneuvo ja sen moottori tulee rekisteröidä liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) V osassa tarkoitettuun liikenneasioiden rekisteriin. Rekisterinpitäjänä toimii Liikenteen turvallisuusvirasto.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

2 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Liikenneasioiden rekisteriin rekisteröity vesikulkuneuvo ei saa olla samanaikaisesti rekisteröitynä alusrekisterilain (512/1993) mukaisessa Ahvenanmaan valtionviraston ylläpitämässä alusrekisterissä eikä merellä toimivien kalastus- ja vesiviljelyalusten rekisteröinnistä annetun lain (690/2010) mukaisessa kalastusalusrekisterissä.

3 §

Rekisteröitävät vesikulkuneuvot

Liikenneasioiden rekisteriin voidaan merkitä myös sellainen vesikulkuneuvo, jonka rekisteröintiin ei ole tämän lain perusteella velvollisuutta.

11 §

Rekisteröintitodistus

Liikenteen turvallisuusvirasto merkitsee vesikulkuneuvoa koskevat tiedot liikenneasioiden rekisteriin ja antaa vesikulkuneuvon ensirekisteröinnistä rekisteröintitodistuksen. Rekisteröintitodistukseen merkitään vesikulkuneuvon omistajan ja haltijan nimi. Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, mitkä vesikulkuneuvon ja sen moottoriin liittyvät tekniset tiedot rekisteröintitodistukseen merkitään.

Rekisteröintitodistus on pidettävä mukana vesikulkuneuvoa käytettäessä, jos liikenneasioiden rekisteriin merkityt vesikulkuneuvoa koskevat tiedot eivät ole muutoin todennettavissa. Liikenneasioiden rekisteriin tehty rekisteri-ilmoitus ensirekisteröinnistä oikeuttaa kuitenkin käyttämään vesikulkuneuvoa ilman rekisteröintitodistusta 30 päivän ajan rekisteri-ilmoituksen tekemisestä.

39 §

Vesikulkuneuvon rekisteröintiä koskeva rikkomus

Rikesakosta vesikulkuneuvon rekisteröintiä koskevan rikkomuksen ainoana rangaistuksena 8 §:n 1 momentissa, 9 §:n 1 tai 2 momentissa taikka 10 §:n 1 momentissa säädetyn rekisteröintiä koskevan velvollisuuden sekä 5 §:n 1 momentissa, 12 §:n 2 momentissa tai 13 §:n 3 momentissa säädetyn käyttökiellon rikkomisesta säädetään rikesakkorikkomuksista annetussa laissa (986/2016).

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain 69 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain (1188/2014) 69 §:n 2 momentin 3 kohta seuraavasti:

69 §

Tietojen luovuttaminen rekistereistä

Salassapitosäännösten estämättä käyttötarkoituksen kannalta tarpeellisia tietoja voidaan luovuttaa:

3) Liikenteen turvallisuusvirastolle merenkulun ohjausta, meriturvallisuuden valvontaa ja liikenneasioiden rekisterin ylläpitoa varten;

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annetun lain (1307/2007) 2 §:n 3 momentti, 5 §:n 1 momentti ja 15 §, sellaisena kuin niistä on 2 §:n 3 momentti laissa 426/2014, seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

2 §

Muiden lakien soveltaminen

Jollei tässä laissa toisin säädetä, polttoainemaksua koskevien tietojen käyttöön ja luovutukseen sovelletaan, mitä liikenteen palveluista annetussa laissa (320/2017) säädetään.

5 §

Maksuvelvollinen

Polttoainemaksu määrätään sen maksettavaksi, joka lievemmin verotettua tai verotonta polttoainetta käytettäessä on aluksen omistaja. Jos alus on muun kuin omistajansa hallinnassa, polttoainemaksu määrätään haltijan maksettavaksi. Jos rikoksella haltuun otetussa aluksessa käytetään haltuunoton aikana polttoainemaksun aiheuttavaa polttoainetta, polttoainemaksu määrätään rikoksella aluksen haltuunsa saaneen maksettavaksi. Muun selvityksen puuttuessa aluksen omistajana tai haltijana pidetään sitä, joka on merkitty aluksen omistajaksi tai haltijaksi liikenteen palveluista annetussa laissa tarkoitettuun liikenneasioiden rekisteriin.

15 §

Oikeus tietojen saantiin liikenneasioiden rekisteristä

Polttoainemaksusta vastaavilla viranomaisilla on salassapitosäännösten ja tietojen luovutusta koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada verotusta ja sen valvontaa varten välttämättömät tiedot liikenneasioiden rekisteristä teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti. Ennen tietojen luovutusta käyttöyhteyden avulla polttoainemaksusta vastaavan viranomaisen on annettava selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

ylikuormamaksusta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ylikuormamaksusta annetun lain (51/1982) 2 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 170/1996, seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

2 §

Maksuvelvollinen

Maksuvelvollinen voidaan määrätä liikenneasioiden rekisterissä olevan tiedon mukaan, jollei rekisteritietoa näytetä virheelliseksi.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

öljyvahinkojen torjuntalain 31 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan öljyvahinkojen torjuntalain (1673/2009) 31 §:n 2 momentin 4 ja 5 kohta, sellaisena kuin niistä on 4 kohta laissa 428/2014, seuraavasti:

31 §

Torjuntaviranomaisen tiedonsaantioikeus

Alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjuntaviranomaisella on oikeus vaaratilanteessa saada salassapitosäännösten estämättä maksutta öljyvahingon ja aluskemikaalivahingon torjumiseksi tarpeellisia tietoja seuraavasti:

4) Liikenteen turvallisuusviraston ylläpitämästä liikenneasioiden rekisteristä venettä sekä veneen omistajaa ja haltijaa koskevia tietoja;

5) Liikenteen turvallisuusviraston ylläpitämästä liikenneasioiden rekisteristä alusta sekä sen omistajaa ja haltijaa koskevia tietoja;

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Eduskunnan vastaus EV 20/2018 vp

Helsingissä 21.3.2018

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri

